

Byrådets forslag til budsjett 2012 og økonomiplan 2012–2015

Del 1

Budsjettprosessen 2012 for Oslo kommune er lagt opp slik:

Organ	Dokument	Tidspunkt
Byrådet	Byrådets forslag til budsjett og økonomiplan – del 1 og del 2 Grønt hefte: Dokumentasjon av budsjettgrunnlaget for bydelene	sept. 2011
Byrådet	Tilleggsinnstillingen	nov. 2011 (etter stats- budsjettet 6. okt.)
Bystyret / Finanskomiteen	Finanskomiteens innstilling	november 2011
Bystyret	Vedtak	desember 2011
Byrådet	Oppdatering etter bystyrets vedtak	jan/feb 2012
Byrådet	Samlet budsjettdokument – Dok 3	mars 2012
Byrådet	Regnskap 2011	medio februar 2012
Byrådet	Årsberetning 2011	innen utg. av mars 2012

Budsjettdokumentene for Oslo kommune finnes på følgende lenke:
www.budsjett.oslo.kommune.no

Til Oslo bystyre

Byrådets forslag til budsjett 2012 og økonomiplan 2012–2015

Byrådet legger med dette frem sitt forslag til budsjett 2012 og økonomiplan 2012–2015. Budsjettdokumentet presenteres i to deler. Del 1 presenterer hovedprioriteringer og profil i budsjettforslaget under ti overskrifter, på tvers av sektorinndeling og administrativ organisering.

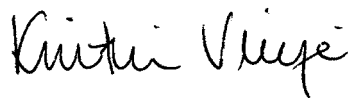
Del 1 kapittel 3 gir den nødvendige bakgrunn for byrådets forslag, med oversikt over den generelle økonomiske situasjon, rammevilkårene for kommunal økonomi, kommunens økonomiske stilling og utviklingen i byens befolkning. Kapittel 4 er forslag til økonomiplan 2012–2015. Byrådets innstilling til budsjettvedtak står som kapittel 5.

Del 2 inneholder den detaljerte informasjonen om de enkelte budsjettkapitler, sektorene og de enkelte tiltak. Som vedlegg til budsjettdokumentene fremmes skolebehovsplan for 2012–2022.

Oslo den 28. september 2011

Stian Berger Røsland

Kristin Vinje

Side

5 KAPITTEL 1 Innledning

6 KAPITTEL 2 Hovedprioriteringene i budsjettforslaget

8 Oslo i utvikling

10 Den verdiskapende byen

12 Kunnskapshovedstaden

14 Byen som stiller opp

16 Byen for de yngste

18 Byen for de eldste

20 Den blå-grønne byen

22 Transporthovedstaden

24 Kulturbyen

26 Organisasjon og sikkerhet

28 KAPITTEL 3 Rammebetingelser og økonomiske utsikter

42 KAPITTEL 4 Økonomiplan 2012–2015

48 KAPITTEL 5 Innstilling til vedtak

63 Vedlegg

1. Innledning

Oslo er en by i sterk vekst, og prognosene sier oss at det vil fortsette. Det er positivt med vekst, men det krever at vi innretter oss slik at vi kan ivareta innbyggernes behov for kommunale tjenester – også på lang sikt. Oslo har en ung befolkning i motsetning til resten av landet, som opplever en økning i antall eldre. For budsjettet er veksten utfordrende fordi utgiftene til å bygge ut skoler, barnehager, kollektivtrafikk og annen infrastruktur vokser raskere enn kommunens inntekter.

Byrådets budsjettforslag legger til rette for å prioritere investeringer, slik at kommunen kan sikre et godt tjenestetilbud for en raskt voksende befolkning. Investeringsbehovet er stort, spesielt innenfor skoleområdet hvor antall barn i skolepliktig alder øker med nesten 7000 i løpet av fire år.

Kostnadene til pensjon vil i økonomiplanperioden få en betydelig sterkere vekst enn tidligere forutsatt, fordi staten nå har endret beregningsgrunnlaget for kommunesektorens pensjonskostnader. Som en følge av store investeringer i sosial infrastruktur, skoler og barnehager øker også finanskostnadene utover i perioden.

Etter en periode med ekspansive budsjetter, styrking av kommunale tjenester høy investeringstakt og økende låneopptak er det nødvendig å stramme inn på forbruket. Årets budsjettforslag innebærer derfor en innstramming av driftsbudsjettet for å sikre Oslo et budsjett som er bærekraftig også i fremtiden.

Byrådet fortsetter arbeidet med å gjøre osloskolen enda bedre. Den skal være ambisiøs og stille krav til resultater. Elevene skal utfordres og inspireres til å sette seg ambisiøse mål. Osloskolen skal bidra til sosial mobilitet, og den skal kompensere for elevenes ulike forutsetninger. Et av de viktigste virkemidlene i integreringspolitikken i det mangfoldige Oslo er en god skole.

Oslo kommunes inntekter er avhengig av verdiskaping i privat sektor. Det er en prioritert oppgave å være en pådriver og tilrettelegger for byens næringsliv og kunnskapsmiljøer for å stimulere til innovasjon og nyskaping.

Et godt og helhetlig tjenestetilbud skal kjennetegne byens eldreomsorg. Sykehjemstilbudet skal være mangfoldig, hjemmetjenesten skal være velutviklet og satsningen på Omsorg+ fortsetter. Byrådets mål er at den enkelte bruker skal ha stor påvirkning på tjenestene, og brukerne og deres pårørende skal selv få bestemme hvem som skal yte hjelpen.

Byrådet skal sørge for at alle barn i Oslo som har rett til barnehageplass får et godt tilbud. I årene som kommer vil flere barn enn de som omfattes av retten til barnehageplass få plass. Det legges også opp til at flere private aktører kan drifte nye barnehager.

Flere velger å kjøre kollektivt i vår by. Byrådets ambisjoner er at tilbudet skal være så godt og effektivt at enda flere velger, bane, trikk, buss eller båt. Den sterke befolkningsveksten medfører behov for økte ressurser utover dagens tilgjengelige økonomiske rammer, og byrådet mener det er nødvendig at staten tar et større finansielt ansvar for utviklingen av kollektivtilbudet

i Osloregionen. For å styrke egen evne til å finansiere trafikkvekst i kollektivtrafikken vil byrådet igangsette arbeidet med å konkurranseutsette driften av T-bane og trikk.

Det foregår store byplanmessige endringer i byen. Etter hvert vil Oslos sjøsida gjøres tilgjengelig slik at byen åpnes mot fjorden i form av en miljøvennlig bydel med kultur, næring og rike rekreasjonsmuligheter. Noen områder er allerede utviklet mens andre er under bygging.

Byrådet viderefører samarbeidsprosjektet med statlige og private gårdeiere i Oslo sentrum. Levende Oslo-prosjektet er et spleiselag for å ruste opp gater, plasser og torg med vekt på god design og estetikk.

Byrådet vil at byen skal kjennetegnes ved toleranse og mangfold, og som byen som tar vare på de svakeste. Byrådet vil at kommunen skal ha et godt fungerende sikkerhetsnett for alle som kommer i en midlertidig eller varig vanskelig situasjon. Tilbudet skal være av høy kvalitet og gi muligheter for den enkelte til et bedre liv. Målet er at flest mulig skal klare seg selv.

Byrådet vil at rusomsorgen i Oslo skal prioritere tiltak som bidrar til en rusfri tilværelse. Lavterskeltiltak og meningsfylte aktiviteter for rusmisbrukere kan ofte virke motiverende for en mulig fremtidig behandling med sikte på rusfrihet. Derfor prioriteres aktiviserings- og kvalifiseringstiltak i kombinasjon med omsorgs- og helsetilbud. Byrådet vil fjerne byens åpne russcener og bedre livssituasjonen for de rusmisbrukerne som oppholder seg der.

Byrådet vil åpne for å slippe alle gode krefter til i arbeidet med å videreutvikle velferden og skape en moderne kommune der vi utnytter våre ressurser effektivt. Byrådet vil bruke konkurranse for å fremme kvalitet og åpne opp for et konstruktivt samarbeid mellom offentlige, ideelle og private aktører.

Oslo kommunes økonomi er solid og bærekraftig. Byrådet mener at den viktigste forutsetningen for å kunne yte et godt velferdstilbud i fremtiden er å sikre god økonomisk styring. Byrådet legger derfor frem et stramt budsjett som tilpasser driftsbudsjettet til den økonomiske situasjonen.

2. Hovedprioriteringene i budsjettforslaget

Byrådet foreslår et driftsbudsjett for Oslo kommune på om lag 43 milliarder kroner for 2012. Budsjettforslaget er stramt både for 2012 og økonomiplanperioden 2012–2015. Det har vært nødvendig å redusere sektorenes rammer i forhold til den gjeldende økonomiplan (2011–2014). Byrådet vil innenfor de stramme rammene prioritere gode og brukerorienterte tjenester og vil møte byens sterke vekst med utbygging av skoler, barnehager og et mer differensiert tilbud til byens eldre.

Skolene er avgjørende for barn og unges fremtid og grunnleggende for utviklingen av Oslo som kunnskapshovedstad. Byrådet foreslår at hver fjerde budsjettkrone bevilges til drift av osloskolen, mens mer enn hver femte krone foreslås til sosiale tiltak og helse. Nesten tre av ti kroner er foreslått til tjenester for de eldste og de yngste tilsammen.

Oslo kommune har 15 bydeler og direkte valg til politiske bydelsutvalg. Bystyret fastsetter bydelenes økonomiske ramme. Byrådet foreslår at bydelene skal forvalte 16,8 milliarder kroner av kommunens driftsbudsjett i 2012. Disse midlene er inkludert under de ti overskriftene i tråd med kriteriesystemet for fordeling til bydelene.

Oslo kommune har mer enn 47 000 ansatte (vel 37 000 årsverk), og et stort flertall av disse arbeider på de store tjenesteområdene. Kommunens rolle som tilrettelegger for byutvikling, infrastruktur og verdiskaping er sentral for tilbudet innbyggerne kan få av boliger og tjenester, bytransport, næringslivets utviklingsmuligheter og byens urbane kvalitet og blågrønne preg. Kommunens tilrettelegging for kultur bidrar sammen med privat initiativ og statens institusjoner til at Oslo er en sterk kulturbir.

Oslo er i kraftig vekst. Oslo kommunes fremskrivning av befolkningsutviklingen viser i hovedalternativet at kommunen må forberede seg på en vekst med 195 000 personer (om lag 33 prosent) til nesten 800 000 innbyggere i år 2030. Det betyr at byen år for år kan få over 10 000 flere innbyggere. I lavalternativet og høyalternativet er befolkningsveksten 7 500 eller 16 000 personer i gjennomsnitt per år til 2030. Veksten i hovedstadsregionen skjer parallelt i Oslo og Akershus, og regionen blir stadig mer integrert.

Veksten i byen og regionen skaper et behov for høy boligbygging, næringslokaler og styrking av infrastruktur og kollektivtrafikk lokalt og regionalt. Byrådet samarbeider med Akershus fylkeskommune om regional areal- og transportplanlegging, i dialog med kollektivselskapet Ruter, kommunene i Akershus og statlige organer.

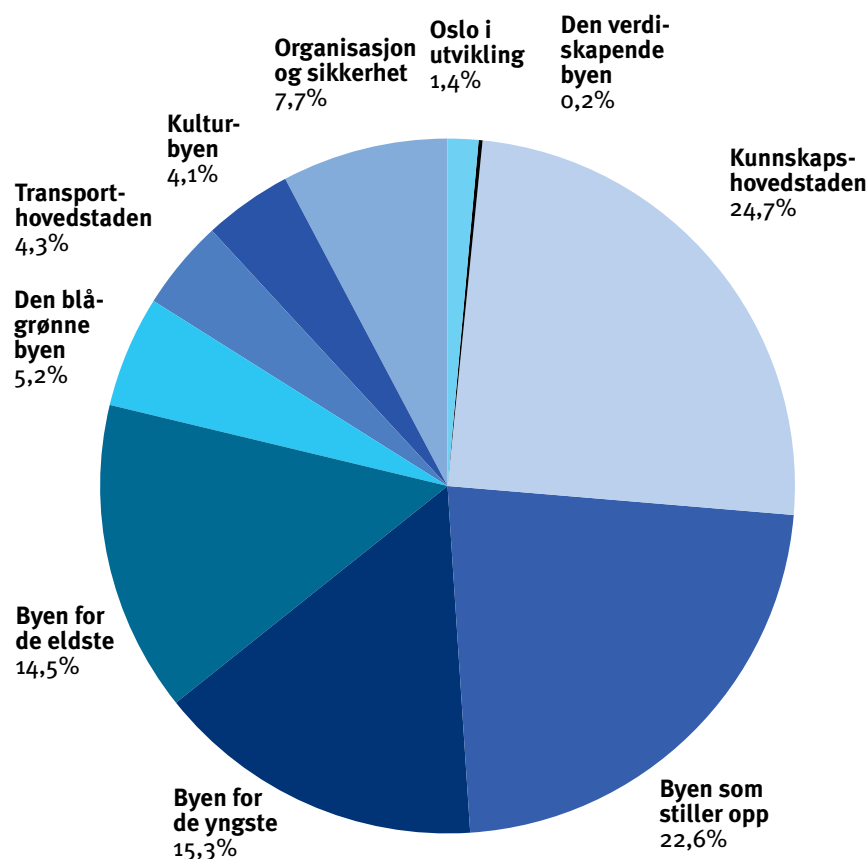
Byrådet har sendt planstrategi og planprogram for Kommuneplan 2013 på høring. Kommuneplan 2013 skal omfatte både en samfunnsdel med strategi for byutvikling og en juridisk bindende arealdel, og koordineres med det regionale plan-samarbeidet. Hovedtema i kommuneplanarbeidet er utfordringer og muligheter som befolkningsutviklingen gir kommunen.

Oslo skal være en internasjonalt attraktiv by og en drivkraft i Osloregionen. Som hovedstad spiller Oslo en nasjonal rolle. Her ivaretas nasjonale funksjoner innenfor politikk, kultur og næringsliv, og Oslo profilerer Norge på internasjonale arenaer. Hovedstadsmeldingen slår fast at Norge trenger en sterk hovedstadsregion som må gjøres mer internasjonalt konkurransedyktig.

Det er beregnet at Oslo kommune får om lag 525 millioner kroner knyttet til samhandlingsreformen i 2012. Midlene er knyttet til kommunalt medfinansieringsansvar for spesialisthelsetjenestene og betalingsansvar for utskrivningsklare pasienter. Det er mye som tyder på at reformen er betydelig underfinansiert både på nasjonalt nivå og særlig for Oslo kommune.

Byrådet foreslår store investeringer for å møte byens vekst. Antall Oslo-barn i barnehage- og skolealder vokser raskere enn samlet befolkning. De kommunale investeringene har vært store i flere år, og i kommende økonomiplanperiode foreslås det investeringer for til sammen 26,2 milliarder kroner. Med store investeringer og lav egenfinansiering vil kommunens lånegjeld og gjeldsgrad øke relativt kraftig i økonomiplanperioden og årene som følger. En slik økning medfører at belastningen med renter og avdrag i driftsbudsjettet blir større.

Byrådet ser behov for utbygging og investeringer i kollektivtransport for å få bedre kapasitet i takt med befolkningsveksten. Oslo kommune har ikke alene økonomisk handlefrihet til å håndtere alle ambisjoner på dette området, men må tilpasse seg de økonomiske rammer man har og effektivisere driften bl.a. gjennom konkurranseutsetting.

Vedlikeholdsetterslep og økt kapasitet må finansieres gjennom Oslopakke-3 der statens bidrag vil være avgjørende. Kollektivtrafikken er organisert i aksjeselskaper og investeringene står ikke i kommunens budsjett. Kollektivselskapet Ruter AS eies av Oslo kommune og Akershus fylkeskommune og fikk i 2010 1,4 mrd. kroner i tilskudd fra Oslo (27 prosent av de totale driftsutgifter). Det vil i 2014 være investert 5,2 milliarder kroner i nye t-banvogner.

Fra 2002 innførte KRD regler for regnskapsføring av kommunens tjenstepensjonsordning, slik at de reelle utgiftene ikke har blitt belastet kommunens driftsregnskaper, men medført at det har oppstått et premieavvik. Samlet premieavvik (differansen mellom regnskapsført pensjonskostnad og betalt premie) har vokst til drøyt 6 milliarder kroner i 2010. KRD har i 2011 endret regelverket. For å redusere veksten i fremtidige pensjons- og finanskostnader bør kommunen øke årlig belastning i driftsregnskapet. Dette medfører at den årlige pensjonskostnaden i budsjettet øker med 370 millioner kroner i 2012.

Del 1 presenterer budsjett 2012 under ti overskrifter for å gi en samlet oversikt over byrådets prioriteringer – se også fordelingen i kakediagram og tabell. Hvert område er summen av flere budsjettkapitler (se oversikt i vedlegg). Byrådets forslag til budsjettvedtak (kapittel 5) er ordnet etter budsjettkapittel. I del 2 er kapitlene fremstilt detaljert og sektorvis for hver byrådsavdeling.

Områdenes andel av brutto budsjettforslag

Beløp i mill.

Overskrifter	2011*	2012*	2013	2014	2015%-andeler 2012	
Oslo i utvikling	602	612	607	603	598	1,4 %
Den verdiskapende byen	83	78	76	76	76	0,2 %
Kunnskaphovedstaden	10 099	10 600	10 765	10 970	11 223	24,7 %
Byen som stiller opp	9 135	9 702	9 656	9 639	9 599	22,6 %
Byen for de yngste	5 564	6 568	6 676	6 777	6 840	15,3 %
Byen for de eldste	6 920	6 209	6 186	6 177	6 188	14,5 %
Den blå-grønne byen	2 026	2 227	2 209	2 191	2 088	5,2 %
Transporthovedstaden	2 120	1 838	1 731	1 712	1 696	4,3 %
Kulturbyen	1 630	1 768	1 737	1 728	1 718	4,1 %
Organisasjon og sikkerhet	2 737	3 320	3 322	3 313	3 403	7,7 %
Sum	40 916	42 922	42 967	43 186	43 430	100%

*Økningen fra 2011 går i hovedsak til lønns og priskompensasjon og innbetaling til pensjonsordningen.

Tallene for 2011 er i 2011-priser. Tallene for 2012–2015 er i 2012 priser.

Oslo i utvikling

Byutvikling omfatter planlegging og oppfølging innenfor arealforvaltning, byggesaker, kulturminnevern og bytransformasjon. Byutvikling legger rammer for byens sosiale og økonomiske utvikling. Det handler både om å ivareta de små og store perspektiver. De store grepene preger byen for generasjoner fremover, de små påvirker hvordan livet oppleves både for innbyggere og besøkende i hovedstaden Oslo.

Foto: Millimeterpress

BYRÅDETS MÅL:

- Oslo skal være en attraktiv by å bo, leve, arbeide og etablere seg i
- Realisere Fjordbyen og forbedre miljø- og boforholdene i Groruddalen
- Bærekraftig regionalt utbyggingsmønster må utvikles
- Tilrettelegge for å utvide nødvendig sosial og teknisk infrastruktur
- Sentrum skal være attraktivt og tilgjengelig.

TILTAK:

- Videreføre arbeidet med Fjordbyen og kulturaksen Tjuvholmen, Vestbanen, Kvadraturen og Bjørvika
- Gjennomføre Groruddalssatsingen og videreføre prosjektet Levende Oslo
- Fremme forslag til regional planstrategi og planprogram for areal og transport i Oslo og Akershus
- Prioritere plan- og byggesaksbehandling av saker om utbygging av skole, barnehage, sykehjem, Omsorg+ og boliger
- Sørge for effektiv, oversiktlig og forutsigbar plan- og byggesaksbehandling.

Oslo er en by med sterk befolkningsvekst. Byrådet mener at vekst er grunnleggende positivt og vitner om en attraktiv by som tiltrekker seg innbyggere og næringsaktivitet. Veksten stiller samtidig store krav til utbygging av boliger, arbeidsplasser, infrastruktur, barnehager og skoler. Veksten stiller også krav til et godt regionalt samarbeid om næringsutvikling og areal- og transportplanlegging.

Ved arbeidet med Kommuneplan 2008 – Oslo mot 2025 ble det registrert et potensial for bygging av 81 500 boliger og et arbeidsplasspotensial på drøyt 165 000, uten å flytte markagrensen eller berøre friområder og grønne lunger. Dette forutsetter at man kan bygge relativt tett langs knutepunkter og stasjonsområder.

Oslos innbyggertall pr 1.7.2011 er 607 291, og det er registrert 307 750 boliger i Oslo. Byrådet har startet opp arbeidet med Kommuneplan 2013. Det er i foretatt beregninger som angir en forventet befolkningsvekst for Oslo på om lag 195 000 personer i perioden

2011–2030. Byrådet vil gjennom arbeidet med kommuneplanen legge til rette for at Oslo kan vokse videre på en bærekraftig måte og at kommunen kan løse alle oppgavene som følger av befolkningsveksten. Kommuneplanen vil bestå av en samfunnsdel, strategisk arealkart og juridisk bindende arealdel. Byrådet legger opp til å videreføre nåværende arealpolitikk basert på banebasert, flerkjernet knutepunktsutvikling. I tillegg vil byrådet få utredet tre ulike strategiske byplangrep.

Byrådet vil koordinere arbeidet med ny kommuneplan tett opp mot samarbeidet mellom Oslo kommune og Akershus fylkeskommune om regionalt samarbeid om areal- og transportplanlegging. Utkast til regional planstrategi og regionalt planprogram for areal og transport i Oslo og Akershus ble lagt ut til offentlig ettersyn i april 2011. Byrådet legger opp til å fremme sak for politisk behandling om planstrategi og planprogram i begynnelsen av 2012.

Byrådet viderefører arbeidet med Fjordbyen. Fjordbyen er en visjon for hovedstaden, en idé om hvordan Oslos unike strandlinje kan gjenoppstå som hjertet i byen. Dette vil også styrke Oslos blå-grønne identitet. I 2011 har byrådet bl.a. behandlet saker om Områdeprogram for Oslo S, detaljregulering av allmenninger i Bjørvika, Skulptur- og kulturminnepark på Ekeberg, Munch/Deichman – detaljregulering m.v., samt arbeid med planlegging av Filipstad. Byrådet vil ha stort trykk på utvikling av delområdene i Fjordbyen, inkludert Bjørvika, også i årene som kommer.

Groruddalssatsingen er kommunens og statens samarbeid om å forbedre miljø, samferdsel, bomiljø og levekår i Groruddalen. Prioriterte områder er opprustning av nærmiljøer, etablering av gode møteplasser, utdanning, kultur og inkludering. I perioden 2007-2010 er det gjennomført 228 tiltak, og det arbeides med en rekke tiltak/prosjekter inneværende år. Satsingen vil pågå ut 2016 hvor Oslo kommune

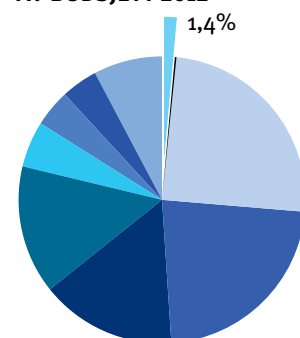
og staten samlet bruker minst 100,0 mill. ekstra hvert år på Groruddalen. I 2012 foreslår derfor byrådet 50,0 mill. til ulike drifts- og investeringstiltak i Groruddalssatsingen.

Byrådet vil videreføre prosjektet Levende Oslo – et samarbeidsprosjekt mellom Oslo kommune, staten og private aktører som blant annet gårdeiere og handelsstanden, for å gjøre byens gater og sentrumsområder mer attraktive og tilgjengelige. Det foreslås i den forbindelse bevilget 10,0 mill. til gateopprusting.

Byrådet har som mål at Oslo skal være en åpen og tilgjengelig hovedstad for alle, og Oslo kommune skal gjennom sitt løpende arbeid fremme likverdig tilgjengelighet for alle. Oslo var den første norske byen med en konkret plan for universell utforming, der målet er at alle Oslos innbyggere fritt skal kunne delta i samfunnslivet. Byrådet foreslår at det bevilges 10,0 mill. til tilgjengelighetstiltak i 2012.

Antall innkomne byggesaker hos Plan- og bygningsetaten har økt de senere årene, og veksten i saksporteføljen inneværende år, skyldes i stor grad innføring av søknadsplikt for våtromsarbeid i eksisterende bygg og endringer i Teknisk forskrift som trådte i kraft 01.07.2011.

OMRÅDETS ANDEL AV BUDSJETT 2012

BUDSJETTFORSLAG

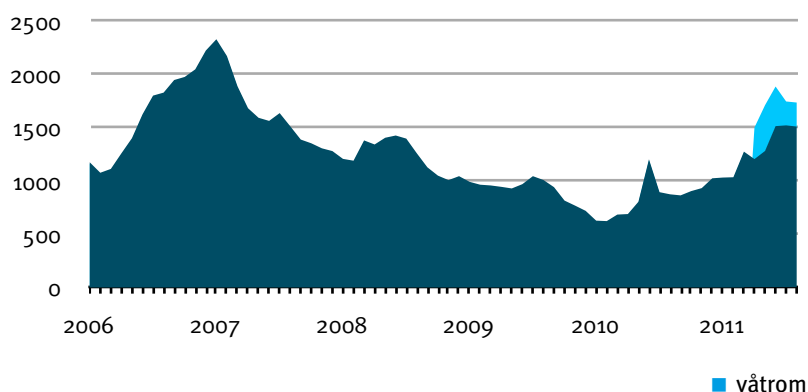
I mill. kroner*

2011	602**
2012	612
2013	607
2014	603
2015	598

*Summen omfatter 5 budsjett-kapitler og en andel av bydelsrammen

**Vedtatt budsjett for 2011

Byggesaker i omløp/saksportefølge 2006–2011

Den verdiskapende byen

Oslo kommunes inntekter er avhengig av verdiskaping i privat sektor. Kommunen skal ha et bærekraftig og lønnsomt næringsliv som er internasjonalt konkurransedyktig og en innovativ drivkraft for hele landet. Oslo skal være et attraktivt område for oppstart og lokalisering av næringsvirksomhet og besøksmål for tilreisende. Oslo kommune skal føre en konsekvent alkoholpolitikk og sørge for et markedstilpasset drosjetilbud. Oslo skal være en drivkraft i Oslo-regionen, og delta aktivt i internasjonalt samarbeid.

Foto: Pål Bugge/inn/Innovation Norway

BYRÅDETS MÅL:

- Oslo skal være en internasjonalt ledende næringsregion og attraktivt etableringsområde for innovative næringer
- Oslo skal være en effektiv tjenestetilbyder overfor byens næringsliv og befolkning
- Oslo skal være et attraktivt besøksmål og stedsvalg for nasjonale og internasjonale begivenheter
- Oslo skal fremstå som en trivelig og trygg hovedstad og publikum skal tilbys et seriøst og brukervennlig drosjetilbud
- Oslo kommune skal arbeide for å gjøre Osloregionen til en sterk internasjonal og regional aktør.

TILTAK:

- Sørge for aktiv tilrettelegging for samarbeid mellom næringsliv, forskning og høyere utdanning.
- Sørge for effektiv og forutsigbar kommunal saksbehandling
- Videreutvikle iverksatte kontrolltiltak i tråd med alkoholpolitisk handlingsplan.
- Iverksette tiltak i drosjenæringen i henhold til ny lokal drosjeforskrift
- Styrke rollen som regional utviklingsaktør og delta aktivt og målrettet i internasjonalt arbeid.

Osloregionen er landets ledende næringsområde, og regionens nærings- og kunnskapsmiljøer har nasjonal betydning. Oslo har landets høyeste etableringsrate, og byrådet vil være en aktiv tilrettelegger for samarbeid med sikte på å videreutvikle Oslo, som en nyskapende og bærekraftig region i Europa og som et attraktivt område for oppstart og lokalisering av næringsvirksomhet.

Også et budsjettområde som verdiskaping som har et svært lite stykke av kommunens budsjettkake er viktig for byen og byrådet.

Byrådet legger vekt på arbeidet med avklaringer av arealbruk og tilrettelegging for etablering av nødvendig teknisk og sosial infrastruktur som grunnlag for næringsetablering og virksomhetsutvikling. I tillegg vil et samlet tilbud av varierte boliger, persontransport og velferdstjenester bidra til et stort, mangfoldig og fleksibelt tilbud av arbeidskraft med høy kompetanse.

Det skal være lett å etablere og drive næringsvirksomhet i Oslo, og entreprenører og etablere skal tilbys grunnleggende informasjon og veiledning om næringsdrift. Bystyret har vedtatt ny næringspolitisk handlingsplan og opprettelse av nytt næringsutviklingsselskap, som skal initiere og tilrettelegge for samarbeidstiltak innenfor entreprenørskap, innovasjon og regionmarkedsføring i samarbeid med regionale og statlige aktører. Oslo kommune skal oppleves som effektiv tjenestetilbyder og vil ha høy prioritet på service og tilrettelegging av informasjon overfor næringslivet og byens befolkning. Næringspolitisk handlingsplan vil være et operativt verktøy for gjennomføringen av kommunens næringspolitikk.

En forutsetning for innovasjon, nærings- og kunnskapsutvikling er gode menneskelige ressurser. Osloskolen må bidra til å utdanne de kloke hodene og de dyktige hendene som skal skape verdiene vi skal basere vår fremtid på.

Gjennom samarbeid med Ungt Entreprenørskap fokuseres det i skolen på mulighetene til å skape sin egen arbeidsplass. Elevene kan bl.a. erfare hva det innebærer å starte, drive og avvikle en bedrift.

Arbeidsdeltakelse for flest mulig er byrådets mål. Både kvalifiseringsprogrammet og introduksjonsprogrammet er viktige tiltak for de som i dag står utenfor arbeidslivet. Kvalifiserings- og aktiviseringstiltak skal tilpasses den enkeltes behov. Byrådet ønsker derfor å få tilbakeført til kommunen ansvaret for arbeidsmarkedstiltakene.

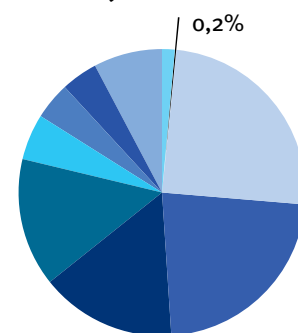
Byrådet vil føre en konsekvent alkoholpolitikk der bevillinger i utgangspunktet skal være lett å få, men også lett å miste. Det skal slås hardt ned på overskjenking, narkotikaomsetning på utesteder og gjennomføres kontante reaksjoner mot salg av alkohol til mindreårige. Som ledd i implementeringen av den nye lokale drosjeforskriften for Oslo, vil det bli gjennomført årlige behovsprøvningsanalyser, som grunn-

lag for å fastsette det til enhver tid mest optimale antall drosjeløyver i Oslo.

Byrådet vil arbeide for at Oslo profileres internasjonalt som et attraktivt sted å besøke, studere, arbeide og bosette seg. Byrådet vil fortsette markedsføringen av Oslo som kongressby, attraktivt stedsvalg for store internasjonale arrangementer og reisemål med god tilgjengelighet for cruise.

Internasjonalt samarbeid inspirerer til utvikling av kommunens tjenestetilbud. I det nordiske samarbeidet er en av hovedstrategiene arbeidet med høyhastighetstog mellom Oslo og Göteborg til København og Malmö. Det er også tatt initiativ til å styrke samarbeidet mellom Osloregionen og Stockholm/Mälardalsregionen. Osloregionens Europakontor er en viktig samarbeidspartner i det europapolitiske arbeidet.

OMRÅDETS ANDEL AV BUDSJETT 2012

BUDSJETTFORSLAG

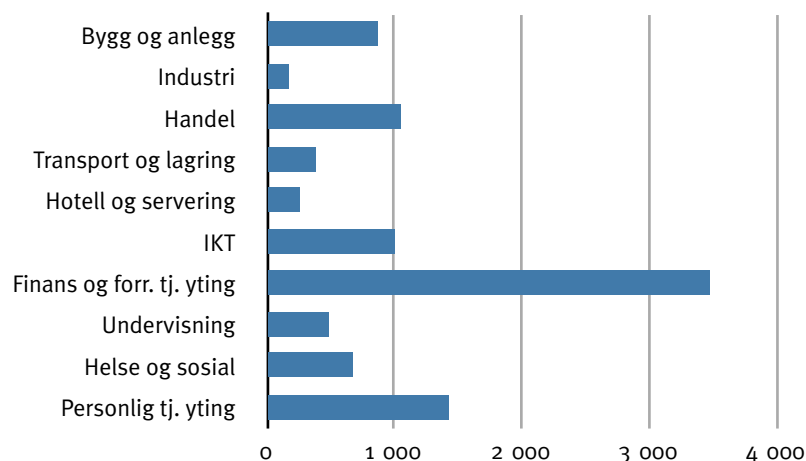
I mill. kroner*

2011	83**
2012	78
2013	76
2014	76
2015	76

*Summen omfatter 2 budsjett-kapitler

**Vedtatt budsjett for 2011

Nyetablerte foretak i Oslo i 2010

Kunnskapshovedstaden

Osloskolen skal gi alle elever mulighet til å realisere sine evner og talenter. Byrådets skolepolitikk skal forberede barn og unge på et internasjonalt arbeidsmarked hvor det stilles høye krav til kunnskap og kulturell og språklig kompetanse. Skolen skal utfordre alle elever, være ambisiøs på vegne av deres læring og stille krav til innsats og resultater fra første skoledag. Det internasjonale kunnskaps-samfunnet gir utfordringer og setter standard for Oslo som Norges kunnskapshovedstad.

BYRÅDETS MÅL:

- Alle elever skal lære mer – elevenes grunnleggende ferdigheter og kunnskaper i basisfagene skal styrkes
- Flere elever og lærlinger skal fullføre og bestå videregående opplæring
- Alle skal ha et godt lærings- og arbeidsmiljø, preget av ro og orden
- Skolekapasiteten skal dekke fremtidig elevtallsvekst
- Oslo kommune skal fremstå som en attraktiv by å studere og arbeide i.

TILTAK:

- Legge økt vekt på tidlig innsats i skolen og styrke elevenes ferdigheter i basisfagene
- Øke innsatsen mot frafall, blant annet gjennom fokus på overgangen mellom skoleslagene og særlige tiltak rettet mot yrkesfagene
- Bygge nytt, restrukturere, innleie, rehabilitere og utvide for å gi plass til 1 800 nye elever i året
- Arbeide målrettet og konkret gjennom Kunnskap Oslo for å posisjonere Oslo som nasjonalt og internasjonalt kunnskaps- og beslutningssentrum på utvalgte områder.

Det viktigste Oslo kommune kan bidra med for byens barn og unge er en god skole. Elevene skal utfordres og inspireres til å sette seg ambisiøse mål, og det skal stilles krav til innsats og resultater fra første til siste skoledag. Osloskolen skal bidra til sosial mobilitet og til å kompensere for elevenes ulike forutsetninger. Ambisjonen er at Oslos elever skal lære mer og prestere bedre.

Åpenhet om skolens resultater og tett oppfølging er nøkkelen til osloskolens fremgang. Skolen skal møte hver enkelt elev med et tilpasset opplegg. Skoler med svake resultater skal følges opp tett. Tidlig innsats, satsing på grunnleggende ferdigheter i basisfagene og tett oppfølging av elevene skal sikre at færrest mulig faller fra. Det skal rettes særlig oppmerksomhet mot overgangen mellom de ulike skoleslagene. Byrådets mål er at 90 % av elevene i Oslo skal fullføre og bestå videregående opplæring.

Skolen skal være et sted som er fritt for mobbing, vold og rasisme, og et sted hvor det stilles strenge krav til arbeidsinnsats, orden og disiplin.

Byrådet vil intensivere arbeidet for å fremme ro og orden i skolen.

Flere skoler med høy andel minoritets elever har gode læringsresultater. Samtidig byr mangfoldet i skolen på utfordringer. Bystyret vedtok sommeren 2011 en sak om forsterket innsats på skoler med høy andel minoritets elever, og som en oppfølging av denne saken er det igangsatt en rekke tiltak. Satsingen videreføres i 2012.

Byrådet vil sikre talentfulle elever et stimulerende tilbud innen rammen av den offentlige skolen. Flere hundre elever på ungdomstrinnet leser språk eller realfag på videregående nivå, og elever i videregående skole leser fag på universitet/høyskolenivå. Satsingen på dans og musikk videreføres. Byrådet vil i 2012 utvide talentsatsingen. Et langsiktig mål er at 10 % av elevene på ungdomstrinnet skal lese fag og fullføre avsluttende eksamen på videregående skoles nivå.

Gode resultater kan ikke oppnås uten gode lærere og skoleledere. Oslo skolen skal være den mest attraktive arbeidsplassen i skole-Norge. Byrådet vil satse videre på målrettede tiltak overfor skoler med rekrutteringsproblemer.

Flere dyktige kandidater må finne det attraktivt å velge yrkesfag som karrierevei, og flere av de som starter et opplæringsløp må fullføre og bestå. For å øke tilgangen på læreplasser i kommunale virksomheter har byrådet foreslått at det skal fastsettes et måltall på 355 nye lærekontrakter i kommunale virksomheter hvert år fra 2015.

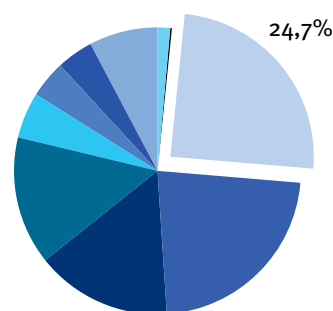
Oslo skolen må gi plass til ca 1 800 nye elever hvert år de neste ti årene. I 2012 vil byrådet bruke 2,8 milliarder på skoleutbygging og rehabilitering. Oslo er allerede godt i gang med å bygge ut skolekapasiteten og en lang rekke skoleprosjekter er igangsatt. Flere større skoleprosjekter vil ferdigstilles de nærmeste årene. Flere skoler skal bygges i samarbeid med forskning, næringslivet og idretten for å utnytte synergieffekter, slik det gjøres ved Kuben yrkesarena og Oslo Cancer Cluster (Ullern videregående skole).

Eksisterende skoler skal utvides og rehabi-

literes. Enkelte inntaksområder må justeres og enkelte barne- og ungdomsskoler foreslås omstrukturert til skoler med bare ungdomstrinn eller barnetrinn. Flere helt nye skoler er foreslått etablert. Byrådet er opptatt av at barn i grunnskolealder skal gå på sin nærscole, og foreslår derfor flere omstruktureringer fra videregående skole til 1-7 skole og fra 8-10 skole til 1-7 skole i sentrale strøk av byen i skolebehovsplan 2012-2022. Byrådet vil ved reetableringen av videregående skoler legge vekt på at disse skal få en styrket faglig profil, og foreslår ulike temaskoler i skolebehovsplanen 2012. Dette gjelder et nytt senter for estetikk og utøvende kunstformer i Kunst- og håndverksskolens tidligere lokaler, biologisatsing i samarbeid med Botanisk hage og en akademisk satsing sammen med Universitetet i Oslo. Byrådet styrker de strategiske tomtekjøp for utbygging av nye skoler.

Oslo kommune samarbeider tett med byens student- og kunnskapsmiljøer. Det viktigste samarbeidsorgan med kunnskapsmiljøene er alliansen Kunnskap Oslo, hvor studenter og alle byens kunnskapsinstitusjoner er med.

OMRÅDETS ANDEL AV BUDSJETT 2012

BUDSJETTFORSLAG

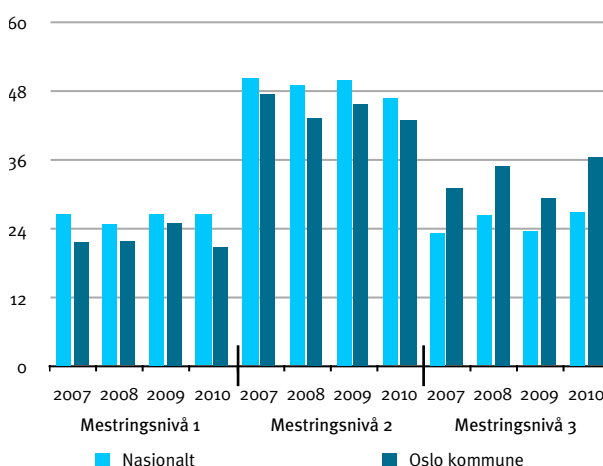
I mill. kroner*	
2011	10 099**
2012	10 600
2013	10 765
2014	10 970
2015	11 233

*Summen omfatter 10 budsjett-

kapitler

**Vedtatt budsjett for 2011

Nasjonal prøve – Lesing – 5. trinn – Utvikling 2007–2010 – Mestringsnivå 1,2 og 3

Byen som stiller opp

Oslo er en attraktiv by og bo og leve i. Oslo er mulighetenes by for mennesker og miljøer med store ressurser og ambisjoner, men også for de som har et vanskelig utgangspunkt knyttet til ulike utfordringer i sine liv. Byrådet ønsker at byen skal kjennetegnes ved sin toleranse for mangfold og byen som tar vare på de svakeste. Byrådet vil at kommunen skal ha et godt fungerende sikkerhetsnett for alle i en vanskelig situasjon og tilby velferdstjenester av høy kvalitet. Flest mulig skal få mulighet til å klare seg selv.

Foto: Millimeterpress

BYRÅDETS MÅL:

- Oslo skal bli en varmere og mer inkluderende by
- Øke arbeidsdeltakelsen og dermed redusere fattigdom og sosial eksklusjon
- Sikre flere mulighet til å forsørge seg selv og mestre sin livssituasjon
- Sikre flere vanskeligstilte med rus- og psykiatriproblematikk tilbud om tilpassede kommunale boliger
- Avvikle åpne russcener i Oslo.

TILTAK:

- Gi bedre oppfølging av vanskeligstilte med utfordringer knyttet til rus og psykiatri i tett samarbeid med spesialisthelsetjenesten
- Etablere et forsterket oppsøkende team til arbeidet med de åpne russcenene i Oslo sentrum
- Sikre et tilfredsstillende transporttilbud for mennesker med funksjonshemming og legge til rette for at funksjonshemmede får utviklet sine ressurser
- Forsterket innsats i skolen; gode norsksferdigheter er nøkkelen til deltakelse i arbeids- og samfunnsliv
- Videreføre arbeidet med OXLO – Oslo Xtra Large – for en raus og tolerant by, mot vold, hat-retorikk og ekstremisme.

Oslo er en internasjonal by, med en mangfoldig sammensatt befolkning. Utfordringer i skolen må møtes med forsterket innsats. Byrådet vil samarbeide med næringslivet, universitet og høyskole, kulturlivet, trossamfunn og frivillige organisasjoner om tiltak som inkluderer alle uavhengig av kultur, religion og etnisk opprinnelse.

Byrådets overordnede mål i fattigdomsarbeidet er å sikre sosial mobilitet for alle som lever i inntektsfattigdom. Sosial mobilitet skjer gjennom deltakelse i arbeidslivet, en god skole og gjennom muligheten for å eie egen bolig. Hjelp til selvstendiggjøring og like muligheter for alle til å løfte seg og leve gode liv i tråd med egne valg, er styrende premisser for byrådets prioriteringer.

Byrådet støtter levekårsutjevnerende tiltak i utsatte bydeler i samarbeid med staten, herunder Groruddalssatsingen og Oslo Sør-satsingen og vil videreføre det gode samarbeidet om områdeløft og fokus på levekår. Tiltak og tilbud som bidrar til å involvere og inkludere dem med lave inntekter, vil fortsatt stå sentralt.

Byrådet er opptatt av at samhandling med spesialisthelsetjenesten må bli bedre både for rus- og psykiatribehandling og at de som har behov for behandling får det i rett tid.

Gode overganger mellom de ulike forvaltningsnivåer og på tvers av tjenestetilbudene er viktig.

Som en del av samhandlingsreformen mener byrådet det er naturlig at også deler av den spesialiserte rusomsorgen overføres til kommunene.

De fleste rusmiddelmissbrukere har et rehabiliteringspotensial. Rusomsorgen i Oslo skal derfor ha fokus på tiltak som bidrar til endring til en rusfri tilværelse. Lavterskeltiltak og meningsfylte aktiviteter for rusmisbrukere, kan ofte virke motiverende for en mulig fremtidig behandling med sikte på rusfrihet. Aktiviserings- og kvalifiseringstiltak er derfor, i kombinasjon med omsorgs- og helsetilbud, i seg selv motivasjonsskapende og prioriteres av byrådet.

Åpne russcener i Oslo har negative konsekvenser både for rusmiddelmissbrukerne og for byens innbyggere, skaper utrygghet for de som ferdes og de som driver næringsvirksomhet i sentrum. Russcenene undergraver forebyggende arbeid og bidrar til at utenbysboende trekkes inn i et tynge og mer alvorlig rusmisbruk i Oslo. Åpne russcener forsterker illegal rusomsetning og leder til store ordensforstyrrelser og åpenlyse kriminelle handlinger. Byrådets langsiktige strategi er å fjerne byens åpne russcener og dermed sikre tryggheten for byens borgere og bedre livssituasjonen for de rusmisbrukerne som oppholder seg der. Byrådet vil sikre bredt politisk samarbeid i bystyret, et tett samarbeid med frivillige og ideelle aktører, med politiet og med spesialisthelsetjenesten.

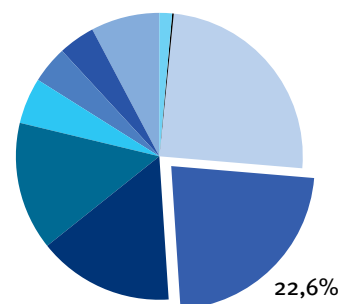
Byrådet jobber for å få ned antallet beboere i våre akutte døgnovernattingsteder. Det er også et mål å få varigheten av slike opphold ned i færre antall dager. Gjennom bedre booppfølging, raskere behandling i spesialisthelsetjenesten,

flere tilpassede boliger til særlig vanskeligstilte og utvikling av ytterligere boligsosiale virkemidler, skal behovet for lengre opphold i døgnovernattingstiltakene reduseres.

Oslo kommune har et bredt spekter av sosiale boligvirkemidler som skal videreføres og videreutvikles, herunder de kommunale bostøtteordninger, startlån og ulike botilbud som institusjonslignende tilbud, omsorgsboliger, kommunale og private utleieboliger, samt akuttilbud til vanskeligstilte på boligmarkedet. Byrådets utvikling av boligtilbudet vil skje i samarbeid med Husbanken.

Byrådet vil prioritere arbeidet med på folkehelse og forebygging av helseproblemer, særlig blant barn og unge, innvandregrupper og langtids sosial- og trygdemottakere. Dette skal gjøres ved hjelp av introduksjonsprogrammet, hjemmebesøk, hjemmetjenesten, Folkehelseplanen og samarbeid med spesialisthelsetjenesten. Byrådet vil bedre tannhelsen for utsatte deler av befolkningen som barn, ungdom, eldre og rusmiddelavhengige.

OMRÅDETS ANDEL AV BUDSJETT 2012

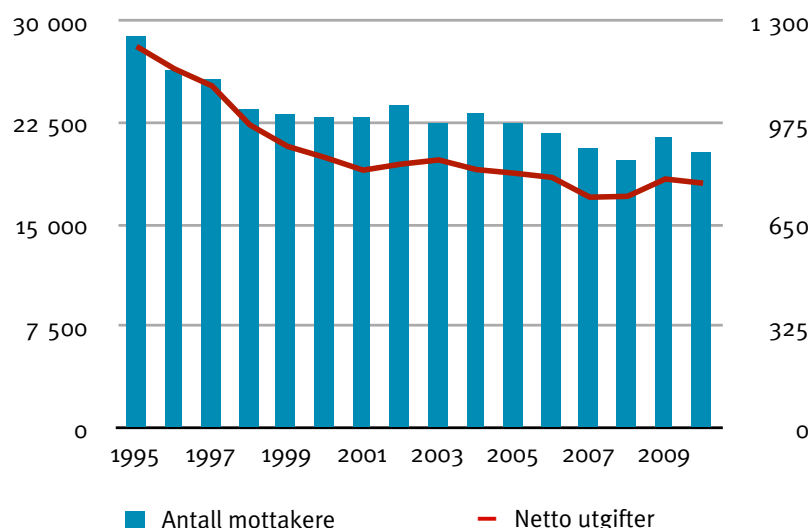
BUDSJETTFORSLAG

I mill. kroner*	
2011	9 135**
2012	9 702
2013	9 656
2014	9 639
2015	9 599

*Summen omfatter 14 Budsjett-kapitler og en andel av bydelsrammen

**Vedtatt budsjett for 2011

Antall mottakere av sosialhjelp. Nettoutgifter til sosialhjelp 1995–2010

Byen for de yngste

Byrådet har som mål å tilby plass til flere enn de som omfattes av den lovfestede retten til barnehageplass. Byrådet har høye ambisjoner for utvikling av kvaliteten på barnehagetilbudet og er opptatt av godt forebyggende arbeid blant barn og unge. Samarbeid mellom skole, barnevern, politi og de frivillige organisasjonene skal styrkes, og det skal utvikles mer tilrettelagte tjenester for de barn og unge som har særskilte utfordringer.

Foto: Plan- og bygningsetaten

BYRÅDETS MÅL:

- Høy kvalitet og likeverdig tilbud i Oslos barnehager
- Alle barn skal kunne norsk før skolestart
- Det skal tilbys barnehageplass til flere barn enn de som omfattes av lovfestet rett til plass
- Barnevernsbarn skal få opplæring eller alternativ skolegang hvis de ikke kan nyttiggjøre seg det ordinære skoletilbudet
- Løfte flere ut av en varig fattigdomstilværelse.

TILTAK:

- Styrke kvaliteten og barnehagen som læringsarena gjennom prosjekt Oslo-barnehagen
- Øke brukerorienteringen i barnehagetilbudet gjennom bedre informasjon og økt medvirkning for foreldre
- Det skal etableres 850 nye barnehageplasser i 2012 og totalt 4 000 plasser i økonomiplanperioden
- Sørge for alternativ og tilpasset opplæring og oppfølging av barn og unge i barnevernet med mangelfull grunnopplæring
- Sørge for flere målrettede og tilpassede kvalifiserings-, opplærings- og sysselsettingstiltak for å bekjempe fattigdom.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg, lek og læring. Barnas læring begynner før skolestart og barnehagen er en viktig læringsarena. Byrådet vil utvikle kvaliteten på barnehagetilbudet og styrke barnehagen som læringsarena. Hvilket pedagogisk tilbud barna får og hvordan de opplever sin hverdag i barnehagen, er for mange foresatte like viktig som tilbudet om barnehageplass. Barns naturlige nysgjerrighet og lærelyst skal stimuleres og læringen skal foregå på barnas egne premisser. Oslobarnehagen skal bli landets fremste på dette området og gi hvert barn et best mulig utgangspunkt i livet.

Språk er nøkkelen til å delta i samfunnslivet. Det er helt avgjørende å beherske norsk, dersom barna skal lykkes når de begynner på skolen. Alle barn skal derfor ha grunnleggende norskkunnskaper før skolestart. I bydeler hvor det er gratis kjernetid for 4- og 5-åringer benytter så godt som alle barna seg av et barnehagetilbud. Bydelene har gjort en stor innsats for å rekrut-

tere barna i målgruppen. Alle bydeler skal tilby norskopplæring til 4- og 5-åringer som ikke går i barnehage, samt deres mødre. Åpen barnehage er også et tilbud som benyttes mye av barn og mødre med minoritetsbakgrunn.

God informasjon om barnehagetilbudet er viktig for foreldre som skal søke barnehageplass og for ansatte som skal søke jobb i Oslos barnehager. Byrådet vil utvikle nye og bedre nettsider med informasjon om barnehagetilbudet i Oslo.

Målet om høyere kvalitet på innholdet i Oslos barnehager kan bare nås dersom de ansatte har høy kompetanse. Byrådet vil fortsatt arbeide aktivt for å beholde og tiltrekke seg faglig gode pedagoger til barnehagene. Samarbeidet med Høgskolen i Oslo om arbeidsplassbasert utdanning for førskolelærere videreføres.

Målet for kommende økonomiplanperiode er å tilby barnehageplass til flere barn enn de som omfattes av lovfestet rett til plass. Totalt for økonomiplanperioden har byrådet lagt opp til etablering av nærmere 4 000 nye barnehageplasser.

De senere årene har det vært en sterk vekst i antall barn 1-5 år, samtidig som en stadig større andel av de foresatte ønsker barnehageplass for sine barn. Selv med økt befolkning og etterspørsel, har kommunen kunnet tilby barnehageplass til alle barn med lovfestet rett. Siden 2006 har antallet som går i barnehage økt med over 7 000 barn. Ved årsskiftet 2010/11 hadde over 34 500 barn plass i Oslos barnehager. Dekningsgraden for barn i alderen 1-5 år har økt fra 74,9 % i 2005 til 84,7 % i 2010.

Byrådet er opptatt av gode oppvekstvilkår for alle byens barn og unge. Gode rammevilkår for frivillig sektor og satsing på gode kommunale rusfrie og trygge kultur- og fritidstilbud prioriteres. Byrådet er opptatt av godt forebyggende arbeid og differensierte tilbud i barnevernet. Barnefattigdom er et prioritert satsningsområde.

SalTo- modellen viser gode, og stadig bedre, resultater, og det legges til rette for å utvikle modellen.

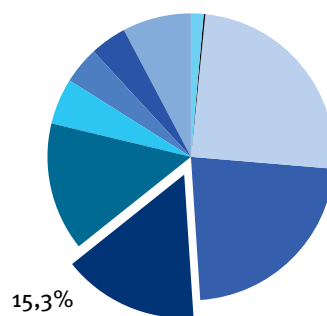
Økt kompetanse i barnevernstjenesten skal skje i tråd med Overordnet opplæringsplan for barnevernstjenesten i Oslo kommune. Opplæring for nyansatte med særlig fokus på flerkulturelt barnevern er prioritert.

I barnevernet vil byrådet vektlegge tidlig innsats, ettervern og skolegang.

Boliginvesteringene for vanskeligstilte barnefamilier videreføres og byrådet videreutvikler de sosiale boligvirkemidlene i tråd med behovene samt sikrer at flere barnefamilier får bo i ordinære borettslag og sameier over hele byen.

Barnefattigdom skyldes ofte at foreldre står utenfor arbeidslivet og byrådet vil videreutvikle opplærings-, kvalifiserings- og sysselsettingstiltak for disse. Byrådet vil videreføre tiltak som bidrar til at familier med lav inntekt også får kompensert kostnader knyttet til barnas deltakelse i barnehage, aktivitetsskole, fritidsaktiviteter samt ferietilbud gjennom kommunens inntektsgraderte ordninger. Barnas behov skal legges til grunn ved tildeling av gratis ferie- og fritidstilbud og skjønnsutmåling av sosialstønad.

OMRÅDETS ANDEL AV BUDSJETT 2012

BUDSJETTFORSLAG

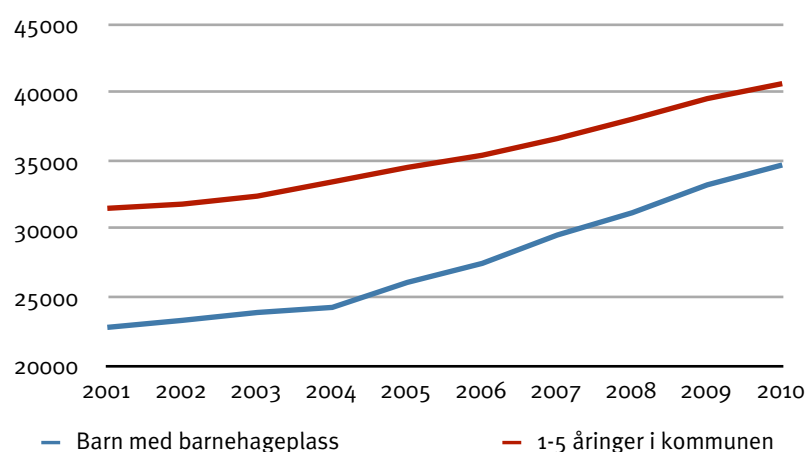
I mill. kroner*

2011	5 564**
2012	6 568
2013	6 676
2014	6 177
2015	6 840

*Summen omfatter 2 Budsjett-kapitler og en andel av bydelsrammen

**Vedtatt budsjett for 2011

Antall barn og barn med barnehageplass

Byen for de eldste

Oslo har et godt utbygd tjenestetilbud bestående av mange eldresentre, en godt utviklet hjemmetjeneste, Omsorg+ og et mangfoldig sykehjemstilbud. For byrådet er det et mål at eldreomsorgen skal være moderne og brukerstyrt, og kjennetegnes av god kvalitet. Eldre og pleietrengende skal ha stor påvirkning på tjenestene de mottar.

Credits: Innovation Norway/Heidi Widerø

BYRÅDETS MÅL:

- Styrke eldreomsorgen og bedre kvalitet og valgfrihet
- Styrke norskkunnskapen blant ansatte innen pleie- og omsorgssektoren
- Tilby Omsorg+ til eldre i alle bydeler
- Bedre eldres helse og livskvalitet gjennom forbedret ernæring
- Økt kvalitet og spesialisering på tilbudet til eldre og pleietrengende, herunder personer rammet av demens.

TILTAK:

- Sikre at sykehjemmene tar mer hensyn til beboernes ønsker og innføre Lotte-modellen ved alle kommunale sykehjem i løpet av 2013
- Arbeide for å etablere Samhandlingsarena Aker med rehabilitering, demenssenter og geriatrisk kompetansesenter
- Styrke norskopplæringen for ansatte i pleie og omsorg, gjennomføre prosjekt med fleksible arbeidstidsordninger og starte «løft for bedre ernæring»
- Øke trivselen på sykehjem blant annet gjennom å bruke 4 millioner kroner på trivselstiltak
- Konkurransutsette flere sykehjem.

For byrådet er det et mål å øke kvaliteten i eldreomsorgen og det jobbes derfor kontinuerlig med å skape et bedre og mer spesialisert tilbud. I løpet av de siste årene er det åpnet to avdelinger for lindrende behandling, et nytt tilbud for eldre rusmisbrukere er etablert, det er startet egne avdelinger ved flere sykehjem for brukere som får påvist MRSA, og det er ved noen sykehjem lagt tilrette for at mentalt friske beboere kan skjermes fra personer med demens.

De siste årene har byrådet utvidet og styrket tjenestetilbudet til yngre personer med demens og deres pårørende. Som en del av Demensplan 2015, vil også dagtilbudet til demente styrkes.

Lottemodellen, hvor fokuset er på økt medbestemmelse for sykehjemsbeboere, er allerede innført ved åtte sykehjem i Oslo og resultatene er svært gode. I løpet av 2013 ønsker byrådet at alle kommunale sykehjem i Oslo skal drives etter Lottemodellen.

Som et ledd i utvikling av god samhandling vil byrådet arbeide for å etablere prosjektet «helse-

grep for eldre» på Aker. Det skal bestå av tre delprosjekter: Døgnerhabilitering for eldre, geriatrisk ressurscenter og Almas hus (en demonstrasjonsleilighet utformet for demente).

Samhandlingsreformen vil gi kommunen et utvidet ansvar for de eldres helse. Mye er ennå uavklart i denne reformen, og mye tyder på at reformen er betydelig underfinansiert.

Byrådet har de siste årene satset tungt på å rehabilitere og oppgradere sykehjem og redusere vedlikeholdsetterslepet. Et satsningsområde har vært å bygge om dobbeltrom til enkeltrom. I økonomiplanperioden er det avsatt 1,4 milliarder kroner til rehabilitering og bygging av nye sykehjem. Gitt konstante brukerrater er det ut fra utviklingen i eldrebefolkningen kun et begrenset behov for nye sykehjemsplasser frem til 2020, jf. figur.

Det skal gjennomføres prøveprosjekt med bruk av smarthusteknologi i Omsorg+ med sikte på å bedre trygghet til beboerne. Omsorg+ boliger er etablert som tilbud til eldre som føler seg utrygge i egen bolig, men er for friske for sykehjem. Frem til 2015 skal det etableres 750–1 500 Omsorg+ boliger.

Byrådet tar sikte på at konkurranseutsetting skal resultere i større mangfold og bedre kvalitet på sykehjemstilbudene, og lavere gjennomsnittspris per sykehjemsplass. Større mangfold og bedre kvalitet på sykehjemstilbudene kommer brukergruppen til gode, mens lavere gjennomsnittspris per plass gjør at kommunen kan få flere sykehjemsplasser for pengene.

Byrådet har de siste årene fordelt flere millioner til trivselstiltak ved byens sykehjem. Tiltakene har vært så vellykket at byrådet fortsetter satsningen og setter av 4 millioner til trivsel også i 2012.

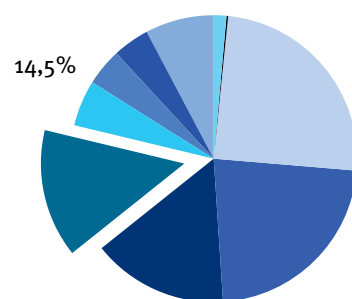
For at flest mulig skal få anledning til å bo i eget hjem, satser byrådet på å tilby flere eldre gode hjemmetjenester og rehabilitering. Byrådet ønsker å gi eldre mer valgfrihet og bedre kvalitet på hjemmetjenestene og har derfor utvidet det frie brukervalget i hjemmetjenesten til også å gjelde

hjemmesykepleien. Kvaliteten i de kommunale pleie- og omsorgstjenestene er blitt styrket gjennom oppnevning av både tjenesteansvarlig og primærkontakt for brukerne. For å øke tiden de ansatte i hjemmetjenesten har til rådighet med brukerne, brukes det håndholdte terminaler til å føre brukeropplysninger. Gjennom bl.a. kompetanseheving blant de ansatte, ønsker byrådet også å øke fokuset på ernæring hos hjemmeboende eldre.

Pleie- og omsorgstjenesten har en utfordring med å rekruttere og beholde kvalifisert pleiepersonell. Byrådet har derfor igangsatt en rekke utdanningstilbud for å heve kompetansen hos de ansatte. Gode ferdigheter i norsk er en forutsetning for å kunne utøve tjenester og det skal derfor stilles krav til norskkunnskaper ved ansettelser. Byrådet vil videreføre satsningen på opplæringstiltak i norsk og IKT for arbeidstakere innen pleie- og omsorgstjenestene.

For å kunne gi bedre pleie- og omsorgstjenester ønsker byrådet å benytte de mulighetene for mer fleksible arbeidstidsordninger som ligger i arbeidsmiljøloven. Det skal vurderes hvordan nye turnus- eller arbeidstidsordninger kan prøves ut og effektene skal evalueres i forhold til brukernes behov, de ansattes arbeidssituasjon og sykefravær.

OMRÅDETS ANDEL AV BUDSJETT 2012

BUDSJETTFORSLAG

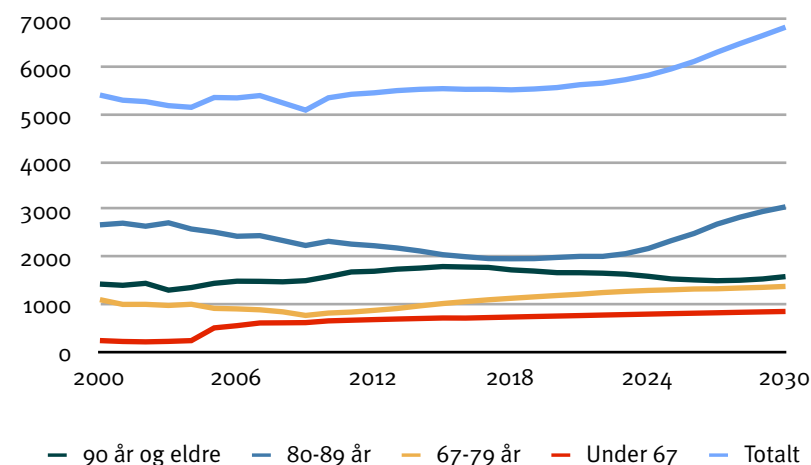
I mill. kroner*

2011	6 920**
2012	6 209
2013	6 186
2014	6 177
2015	6 188

*Summen omfatter 2 Budsjett-kapitler og en andel av bydelsrammen

**Vedtatt budsjett for 2011

Beboere i institusjon og Omsorg+ boliger (fremskrevet på grunnlag av brukerrater i 2010)

Den blå-grønne byen

Oslo skal være en av verdens beste byer å bo i. Byen skal fremstå som trygg og veldrevet med godt bymiljø og effektive miljøvennlige infrastrukturtjenester. Noen av Oslos fremste kvaliteter er gode rekreasjonsmuligheter i skog og mark, variert og intakt natur, grønne lunger i byen, grøntdrag mellom bebyggelsen og tilgang til Marka og fjorden.

Foto: Scanpix

BYRÅDETS MÅL:

- Rent, ryddig og trivelig bymiljø
- Oslos kommunale gebyrer skal være blant landets laveste
- Full utnyttelse av avfallsressurser og kretsløpsbasert avfallshåndtering
- Variert natur og god tilgang til rekreasjon i grøntområder
- God luftkvalitet, rent vann og halverte klimagassutslipp innen 2030.

TILTAK:

- Fokusere på godt renhold av byens gater, plasser, parker og bade strender
- Sikre mer samordnet og kostnadseffektiv forvaltning av byrommet med opprettelse av Bymiljøetaten
- Prioritere taggefjerning høyt
- Videreføre satsingen på energieffektivisering, fornybar energi og kildesortering
- Bedre vannkvaliteten i vassdrag og fjorden ved å redusere utslipp av urensset overløpsvann.

Det er viktig med en mer koordinert forvaltning av byarealene. Byrådet ønsker godt renhold av byens gater, plasser, parker og bade strender. Vedtektene mot forsøpling håndheves strengt, men dialog skal vektlegges. Byrådet vil vurdere en utvidet rolle for trafikkbetjentene. Ruskenaksjonen er et samarbeid mellom kommunen, næringsliv, organisasjoner og den enkelte innbygger. Dette arbeidet videreutvikles med tiltak som bydelsrusken, forbyggende arbeid og dugnadsarbeid. Ruskenpatroljen videreføres.

Taggeproblemet har vokst, og byrådet ønsker at all tagging fjernes fortløpende med mer koordinert innsats mellom kommunen, staten og selskapene som driver skinnegående trafikk. Byrådet vil følge New York som har brukt anti-taggepolitikk som et viktig redskap for å rydde opp i kriminalitet.

Byrådet vil fortsatt sikre Oslos innbyggere god tilgang på friarealer i bebygde områder og gode muligheter til å utøve friluftsliv og fysisk aktivitet. Grøntstrukturen skal sikres og utvi-

kles gjennom å bevare grønne lunger, styrke grøntdrag/bekkedrag gjennom bebyggelsen ut til Marka og gjenåpning av byens elver og bekker der dette er mulig. Byrådet legger til rette for friluftsliv og naturopplevelser i Marka. I samarbeid med private, frivillige, lag og organisasjoner vil byrådet søke å få utnyttet alle positive krefter slik at det kan legges til rette for at Oslos befolkning blir stimulert til å drive friluftsliv ut fra den enkeltes interesser, ambisjoner og forutsetninger. Arbeid blant barn og unge prioriteres.

Luftkvaliteten har blitt bedre. Byrådet vil følge opp med effektive tiltak som gjør luften enda renere og som sikrer etterlevelse av krav til luftkvalitet.

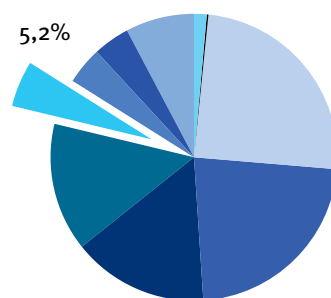
For å nå kommunens mål om 50 prosent materialgjenvinning innen 2014 og forsvarlig håndtering av farlig avfall, vil byrådet videreutvikle bringetilbudet ved etablering av gjenbruksstasjoner og mini-gjenbruksstasjoner. Byrådet vil arbeide for å modernisere innsamlingen ved blant annet etablering av avfallssug. Kildesortering av plast og matavfall startet i 2009 og vil i løpet av 2012 være innført i hele byen. Byrådet vil videreutvikle kommunens rolle fra avfallsbehandler til produsent av fornybar energi. Bygging av behandlingsanlegg for matavfall (biogassanlegg) i Nes kommune er påbegynt, og forventet ferdigstillelse er vinteren 2012/13. Biogassen vil gå til drivstoff for blant annet busser og renovasjonsbiler. Et restprodukt er jordforbedringsmiddel til landbruket.

Vannkvaliteten og sikkerheten ved vannleveransen er avhengig av god kvalitet på vannledningsnett. Byrådet mener det er svært viktig å fornye infrastrukturen i Oslo. Opprusting og modernisering av avløpsnett i indre by gjøres ved et avskjærende avløpssystem; prosjekt Midgarsormen. Dette prosjektet vil bidra til en betydelig reduksjon av forurenset avløpsvann til fjorden og nedre deler av Akerselva. Mid-

garsormen vil oppfylle viktig miljømål som er en forutsetning for utbyggingen av Bjørvika, samt møte behov grunnet befolkningsvekst og endrede lovkrav.

Oslo kommune deltar i programmet Framtidens byer der målet er å redusere klimagassutslipp og utvikle strategier for å møte fremtidige klimaendringer. Bystyret har satt som mål at alle oljefyrer i hele byen skal fases ut innen 2020. Tilskuddsordningene til ENOVA og Oslo kommunes egen tilskuddsordning, Klima- og energifondet, er hovedvirkemiddel for å oppnå dette. Tilskudd fra fondet bidro til reduksjon i stasjonær energiforbruk på 65,8 GWh i 2010. Dette er en økning på 15 GWh fra 2009. For å realisere målene om reduksjon av klimagassutslipp er informasjon for å påvirke til bedre energibruk nødvendig. Gjennom etablering av Bymiljøetaten og et eget klimaforetak skal arbeidet med reduksjon av klimagassutslipp og effektivisering av energibruken styrkes ytterligere i 2012. Alle Oslo kommunes virksomheter skal være miljøsertifisert.

OMRÅDETS ANDEL AV BUDSJETT 2012

BUDSJETTFORSLAG

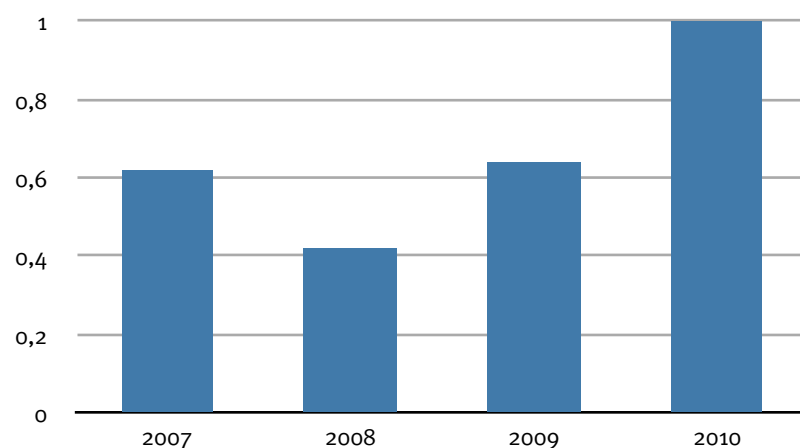
I mill. kroner*

2011	2 026**
2012	2 227
2013	2 209
2014	2 191
2015	2 088

*Summen omfatter 6 Budsjett-kapitler og en andel av bydelsrammen

**Vedtatt budsjett for 2011

Vannledninger, fornyelsestakt i prosent

Transporthovedstaden

Oslo er landets største trafikknutepunkt med omfattende lokal og regional trafikk. I tillegg har Oslo betydelig gjennomgangstrafikk til og fra andre landsdeler og utlandet. I de siste årene er det blitt bedre fremkommelighet på vei, bedre miljø og bedre forhold for gående og syklende.

Byrådet vil i 2012 fortsette denne satsingen og legge vekt på fremkommelighet i hele Osloregionen. Kollektivtrafikken tar en stadig økende markedsandel og er viktig for byrådets mål om å tilby effektive og miljøvennlige infrastrukturtjenester.

Foto: Millimeterpress

BYRÅDETS MÅL:

- God framkommelighet og tilgjengelighet på et godt vedlikeholdt samferdselsnett
- Godt kollektivtilbud
- God regional integrasjon
- Mer gods til sjø og bane.

TILTAK:

- Bedre kapasiteten på veinettet og i kollektivtransporten i takt med befolkningsvekst og økt transportbehov
- Prioritere vedlikeholdsetterslep på veinettet, med særskilt vekt på dårlige veier og trikketraseer
- Videreføre arbeidet med etablering av nye ladestasjoner for elbiler
- Innføre ny pris- og sonestruktur i kollektivsystemet i Oslo og Akershus
- Forsere utbyggingen av hovedsykkelveinettet.

Et hovedgrep i transportpolitikken i Oslo er etter byrådets syn å få avvirket gjennomgangstrafikken og mest mulig annen veitrafikk på et moderne og miljøvennlig hovedveinett som i stor grad er tunnelbasert. Denne politikken fortsetter i 2012, og byrådet vil fortsette å arbeide for at trafikkavvikling i størst mulig grad konsentreres langs de sentrale transportkorridorene i Oslo.

En grunnpilar i byrådets transportpolitikk er Oslopakke 3, en finansieringspakke for veier og kollektivtrafikk over en 20-års periode. Oslopakke 3 finansierer både statlige og kommunale transportoppgaver.

Det kommunale ansvaret for kollektivtrafikken er og blir viktig. Til og fra Oslo sentrum i rush-tidene er kollektivtrafikken dominerende med en markedsandel på nærmere 80 prosent, og er dermed helt avgjørende for byområdets funksjonsdyktighet og miljø. I 2012 fortsetter byrådet arbeidet med å effektivisere kollektivtrafikken og få mer kollektivtrafikk for pengene. Et mer samordnet regionalt kollektivtilbud i Oslo og Akershus

gjennom innføring av ny pris- og sonestruktur står sentralt her. Den store befolkningsveksten medfører behov for økt kollektivtransport og kollektivsystemet nærmer seg kapasitetstaket. Ambisjonsnivået må tilpasses de økonomiske rammer en har. Byrådet vil vurdere effektiviseringsmulighetene, herunder konkurranseutsetting. Statens bidrag, bl.a. gjennom Oslopakke-3 vil være avgjørende for hvilke løsninger som kan utvikles, og for at kollektivandelene skal øke i tiden fremover.

I tillegg til fortsatt vekst i kollektivandelen er godt vedlikeholdt veinett sentralt for å nå byrådets mål om god fremkommelighet og tilgjengelighet. Veivedlikehold fortsetter å være en høyt prioritert oppgave. I 2012 videreføres byrådets veisatsing «Veiløft 2015», hvor byrådet frem til 2015 utvider sin veisatsing til å omfatte en generell oppgradering av vei- og gatenettet. Samlet omfatter «Veiløft 2015» en satsing i størrelsesorden 250 mill. kroner pr år, ikke medregnet bompenger.

Byrådet er opptatt av at Oslo skal fremstå som en velstelt by med godt vedlikeholdte gater. Bymiljøetaten har nå ansvar for å utbedre hull langs trikkeskinner sammen med Kollektivtransportproduksjon AS.

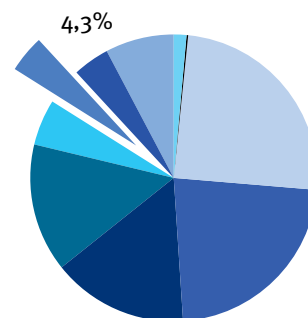
God fremkommelighet innebærer også gode forhold for syklistene. Utbygging av hovedsykkelveinettet er høyt prioritert, og byrådet har opprettet et eget sykkelprosjekt for å forsere utbyggingen. Bedre skilting i Marka er også viktig. Ytterligere et virkemiddel for å nå målet om god fremkommelighet er å finne frem til helhetlige og funksjonelle parkeringsløsninger. Byrådet vil i 2012 fortsette med å gjøre parkeringssituasjonen i byen ryddigere. Bymiljøetaten skal utvikle og drifte transportårene slik at fremkommelighet og trafiksikkerhet fremmes.

Oslo har vedtatt å halvere sine utslipp av klimagasser innen 2030 sammenliknet med 1990-nivået. For at transportutslippene skal gå ned vil det være nødvendig med en rask innfasing av lav- og nullutslippskjøretøy gjennom styrkede lokale og statlige insentiver. For å bedre lokal luftkvalitet må også

utslippene av luftforurensing fra veitrafikken reduseres. Hvis fremtidig utbygging i Osloregionen konsentreres til kollektivknutepunkter kan en forbedret kollektivtransport fange opp veksten i transportmengden. Videre utbygging i knutepunkter vil bygge opp om kollektivtransportens markedsmuligheter. Byrådet peker særlig på at Oslo i lys av fremtidig vekst i befolkning må tilrettelegge for et miljøeffektivt kollektivsystem. Busstransporten vil være tilnærmet klimanøytral om noen år.

Fram til 2030 forventes godstrafikken på Østlandet å øke med 50 prosent eller mer. Hovedutfordringen er å redusere veksten i lastebiltransport og overføre mer frakt av gods fra vei til sjø og bane. Oslo er vertsby for landets viktigste stykkgodsterminal, Alnabruterminalen. Oslo havn er landets viktigste importhavn og er sammen med Alnabruterminalen det mest sentrale nasjonale transportknutepunktet. Byrådet vil legge til rette for at Oslo havn utvikler seg til en moderne og arealeffektiv stykkgodshavn.

OMRÅDETS ANDEL AV BUDSJETT 2012

BUDSJETTFORSLAG

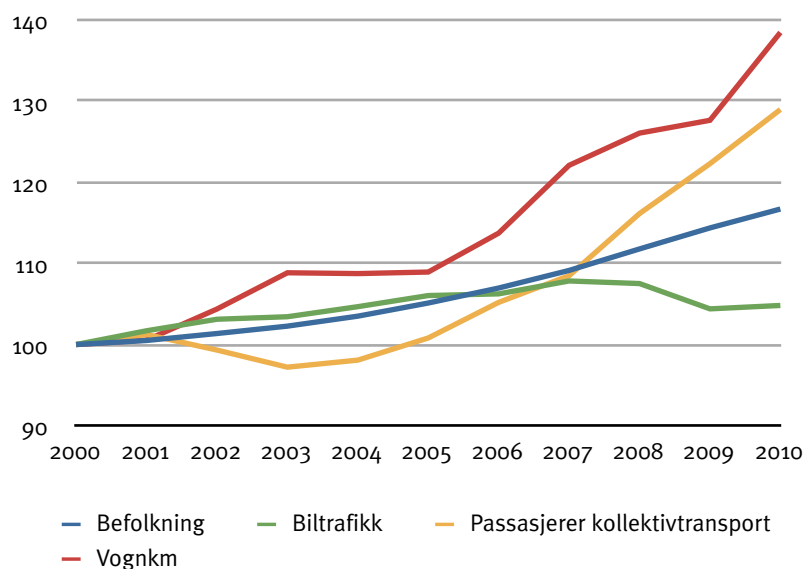
I mill. kroner*

2011	2 120**
2012	1 838
2013	1 731
2014	1 712
2015	1 696

*Summen omfatter 4 budsjett-kapitler

**Vedtatt budsjett for 2011

Transport og befolkning. Indekser år 2000 = 100

Kulturbyen

Landets mest aktive kulturbrukere bor i Oslo, og kunst- og kulturtilbudet i Oslo skal være tilgjengelig for alle. Oslo skal være en attraktiv og levende by, preget av et mangfoldig tilbud av høy kunstnerisk kvalitet. Kommunen skal legge til rette for kunst og kultur, forvalte byens kunstsatter, historie og tradisjoner, og bidra til et bredt mangfold av kulturaktiviteter. Aktive idrettsmiljøer har stor betydning for trygge og levende nærmiljøer i byen. Barn og voksne i Oslo skal ha gode muligheter til å utøve idrett og fysisk aktivitet.

Foto: Groruddalssatsingen og Scanpix

BYRÅDETS MÅL:

- Sikre god forvaltning og formidling av Oslos kunstsamlinger og god forvaltning av kultureiendommer
- Alle skal ha tilgang til et mangfoldig, nyskapende og inkluderende kunst- og kulturtilbud
- Alle barn og unge skal få oppleve kunst og kultur
- Oslo skal være en internasjonalt attraktiv idrettsby med mulighet for å utøve og oppleve toppidrett
- Gode muligheter for idrett og fysisk aktivitet.

TILTAK:

- Bygge kulturbyggene i Bjørvika
- Videreføre satsingen på vedlikeholdet av kommunens kultureiendommer og gravferdseiendom
- Starte opp ny kulturstasjon for Oslo musikk- og kulturskole i Groruddalen og bidra til kulturstasjon på Røa
- Tilrettelegge for bredde- og brukertilpassede idrettstilbud
- Prosjekttere økt gravplasskapasitet i Oslo Syd og opparbeide nye urnegraver på Klemetsrud

En forsvarlig forvaltning og formidling av kunstsamlingene som Oslo kommune eier skal sikres for kommende år. Edvard Munchs kunst er en viktig del av verdens kulturarv, og kommunen har et stort ansvar for å sikre kunsten for fremtiden.

Et nytt hovedbibliotek i Bjørvika og videreutvikling av filialtilbudet skal gi nye muligheter for formidling, og stimulere til leseglede, leseferdigheter og språkutvikling. Sammen med osloskolen er Deichmanske bibliotek kommunens viktigste institusjon i formidling av kunnskap og kultur, og filialene er verdifulle møteplasser for byens innbyggere.

Hovedstadens kulturinstitusjoner er avgjørende for at flest mulig kan oppleve et mangfold av ulike kulturtilbud og kunstneriske uttrykk – og selv delta i et aktivt kulturliv. Oslos rolle som landets musikkhovedstad gir befolkningen og tilreisende et rikere kulturtilbud. Kommunen skal bidra til at barn og unge får gode muligheter til kunst- og kulturopplevelser i

skoledagen, i fritidstilbud i bydelene, i byens bibliotek, museer, teatre, musikkscener, kulturskoler, ferieleirer, organisasjoner m.v. Byrådet vil starte opp ny kulturstasjon for musikk- og kulturskolen i Groruddalen og bidra til ny kulturstasjon på Røa.

Kultureiendommer, historiske gårdsanlegg og kulturminneområdene er identitetsskapende arenaer for byens kulturliv. Eiendommer som er egnet som atelierer, verksteder eller til andre kulturformål, skal fortsatt stilles til rådighet for byens kunstnere. Innsatsen for løpende vedlikehold av kultureiendommer videreføres med 5 mill. årlig, og 0,5 mill. årlig til bygningene på Hudøy ferieleir.

Oslos kirkebygg betyr mye for byens kulturarv og identitet, og er verdifulle arenaer for lokale kulturarrangementer. Kirkene har stort vedlikeholdsbehov, og byrådet legger vekt på at Kirkelig fellesråd i Oslo skal gjennomgå den samlede kapasiteten, slik at det kan prioriteres innen rammene for rehabilitering.

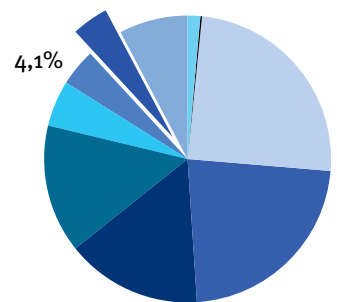
Oslo skal være verdens vinterhovedstad og Holmenkollen nasjonalanlegg er et av byens største ikoner. Anlegget gir byens innbyggere et meget godt tilbud innenfor et bredt spekter av vinteridretter. Anlegget er både et topp- og breddeanlegg og brukes både sommer og vinter.

Oslo må som internasjonal og attraktiv idrettsby kunne tilby arenaer som tilfredsstiller kravene for store internasjonale begivenheter. I 2012 skal Oslo avvikle VM i snowboard, og Bislett stadion vil være vertskap for Diamond League. Byrådet legger vekt på at alle innbyggere i Oslo skal ha gode muligheter til å drive idrett og fysisk aktivitet. Byens idrettsanlegg er viktige samlingssteder og sosiale møteplasser for byens befolkning, særlig barn og ungdom. Den organiserte idretten i byen har over 313 000 medlemskap fordelt på 77 idretter. Dette inkluderer bedriftsidretten og Skiforeningen.

Byrådet vil i 2012 videreføre støtten til byens mangfoldige idrettstilbud, og vil vektlegge barn

og unges aktivitet og breddeidretten. Mange frivillige bidrar stort på dette området og gir et uvurderlig tilskudd til byens satsing på idrett. Byrådet legger stor vekt på å tilrettelegge for viktig verdiskaping i form av frivillig engasjement. Byen har 64 spilleflater i idrettshaller, 67 kunstgressbaner, 152 gress- og grusbaner og 12 kommunale publikumsbad, i tillegg til store anlegg for vinteridrett. Dette gir byens befolkning et allsidig tilbud og kommunen en stor drifts- og vedlikeholdsoppgave.

OMRÅDETS ANDEL AV BUDSJETT 2012

BUDSJETTFORSLAG

I mill. kroner*

2011 1 630**

2012 1 768

2013 1 737

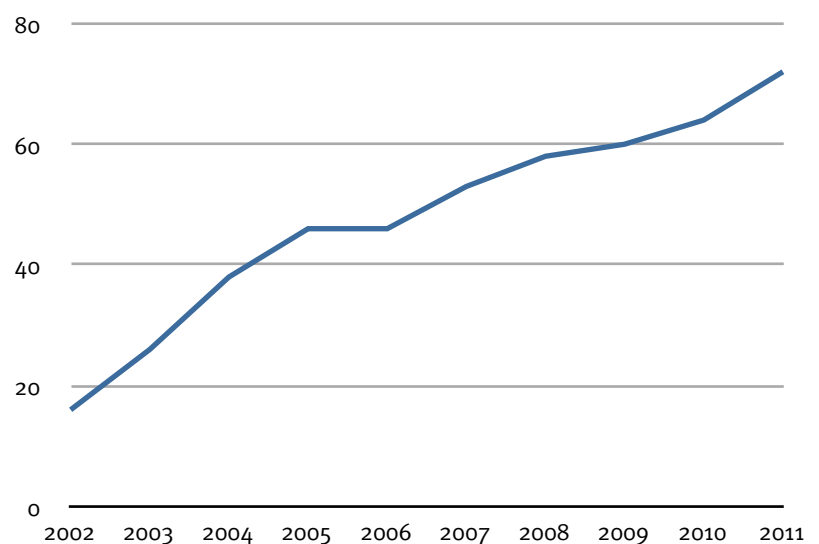
2014 1 728

2015 1 718

*Summen omfatter 7 budsjett-kapitler og en andel av bydels-rammen

**Vedtatt budsjett for 2011

Antall kunstgressbaner i Oslo

Organisasjon og sikkerhet

Oslo skal være en fremtidsrettet kommune og stimulere kreativitet og nytenkning. Byrådet ønsker å videreutvikle den kommunale organisasjonen for å tilby bedre tjenester, legge til rette for en enklere hverdag og sikre at Oslos innbyggere får mer igjen for skattepengene. Oslo skal være en trygg by med god og slagkraftig beredskap som skal sikre innbyggerne hjelp og viktige tjenester ved brann, uønskede hendelser, katastrofer, pandemier eller terror.

Foto: Brann- og redningsetaten

BYRÅDETS MÅL:

- Klare politiske ansvarsforhold og gode politiske prosesser
- God dialog med borgerne og høy trygghet og trivsel
- Gode, brukerorienterte tjenester og effektiv saksbehandling og produksjon i kommunens organisasjon
- God kontroll og økonomi i kommunens drift og investeringsprosjekter
- Høy beredskap ved brann og redning og gode metoder for redning i byområder.

TILTAK:

- Videreføre sentral etatsreform, legge til rette for effektiv virksomhetsstyring og styrke informasjonssikkerheten i kommunen
- Utvikle moderne publisering, kommunikasjon og selvbetjening på nett
- Sikre gode investeringsprosesser og benytte offentlig-privat samarbeid (OPS) i investeringsprosjekter der OPS er egnet
- Prioritere brannsikring av gamle bygårder, omsorgsboliger og fredet bebyggelse
- Opprette en ordning med Oslovakter for nærmiljøvaktpatruljering.

Oslo kommune har siden 1986 hatt et parlamentarisk styringssystem, som over tid har gjennomgått flere endringer. Fra 1992 har hvert medlem av byrådet vært ansvarlig for ledelsen av sin del av kommunens administrasjon. Dette gir klare ansvarsforhold i den politiske ledelsen av kommunen og gode forutsetninger for å utvikle en organisasjon som yter gode tjenester til publikum i tråd med bystyrets og byrådets prioriteringer.

Oslo skal være en åpen og tilgjengelig servicekommune. Innbyggernes behov skal styre virksomhetenes arbeid og de ansattes møte med publikum. Fremtidens krav til utvikling og omstilling vil stille krav til ledere og ansatte og vil få konsekvenser for arbeidsformer og kompetansebehov i kommunens organisasjon.

Etter bydelsreformen i 2004 er kommunen delt i 15 bydeler som styres av direkte valgte bydelsutvalg. Byrådet vil ha en effektiv og målrettet drift av kommunen og følger opp bydelsreformen med en reform av de sentrale

etater for å unngå dobbeltarbeid, fjerne uklare ansvarslinjer og redusere ressursbruken til administrasjon. Målsetningene for sentral etatsreform er:

- Tydeliggjøre politiske målsettinger – og øket gjennomføringsevne
- Bedre kommunikasjon med brukere og samfunn – og brukertilpasning av kommunens tjenester
- Etablere færre, større og mer robuste fagetater
- Sikre klar funksjons- og rolledeling innenfor styringssystemet
- Redusere dobbeltarbeid og overlappende funksjoner
- Frigjøre ressurser.
- Sentral etatsreform stiller krav til utvikling av publisering, kommunikasjon og selvbetjening på nett.

I 2011 ble Bymiljøetaten etablert. I tillegg er Helseetaten og Velferdsetaten vedtatt etablert fra 01.01. 2012. I tråd med målsettingene ovenfor videreføres arbeidet med etatsreformen i økonomiplanperioden.

For å sikre en mest mulig effektiv utnyttelse av kommunale midler vil byrådet benytte konkurranse og utvikle samarbeid med private bedrifter og ideelle organisasjoner.

Det er utviklet prinsipper for virksomhetsstyring som sammen med rammeverk for internkontroll og risikostyring vil være viktige virkemidler for bedre styring og kontroll med kommunens samlede virksomhet og dermed bidra til bedre tjenester.

Styring og kontroll av informasjonssikkerhetsområdet er viktig for å sikre at kommunen ivaretar god informasjonssikkerhet, blant annet knyttet til kontroll med risiko på området. Kommunen har behov for å styrke arbeidet på dette området og det er derfor satt i gang et større arbeid som vil involvere alle virksomhetene.

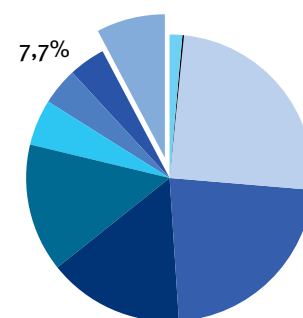
En helhetlig prosjektmetodikk og definert beslutningsprosess for gode investeringsprosesser i Oslo kommune skal sikre valg av de rette investeringsalternativene, bidra til mer nyskaping, økt kvalitet og større fokus på livsløpskostnader og styring av både små og store investeringer. Offentlig-privat samarbeid (OPS) kan bidra til bedre investeringsprosjekter og byrådet vil i økende grad benytte OPS i utbyggingsprosjekter hvor det er egnet.

Byrådet vil opprette en permanent ordning med Oslovakter som skal sørge for nærmiljøvakt-patruljering i områder av byen der det er behov for kriminalitetsforebyggende og trygghetsskapende innsats. Byrådet vil arbeide for at politiressursene i Oslo blir styrket for å ta vare på sikkerheten i hovedstaden og øke befolkningens trygghet.

Byrådet vektlegger høy kompetanse i Brann- og redningsetaten og beredskapsmateriell med høy standard. Det brannforebyggende arbeidet skal gjennomføres ut fra en ny brannrisikovurdering for Oslo og lovpålagte krav. Tilsynet i gamle bygårder skal styrkes, og området «urban redning» videreutvikles for å kunne møte forventede redningsutfordringer i en moderne storby. Gjennom Beredskapsetaten arbeider byrådet for å videreutvikle sitt beredskapsarbeid mot hendelser som kan medføre alvorlige forstyrrelser i kommunens tjenesteproduksjon. Alle kommunens virksomheter skal utarbeide og oppdatere egne beredskapsplaner.

Oslo kommunes beredskap ble satt på en hard prøve ved terroranslaget 22.juli 2011. Erfaringen er at beredskapen fungerte meget godt i en presset situasjon, og det skal nå evalueres.

OMRÅDETS ANDEL AV BUDSJETT 2012

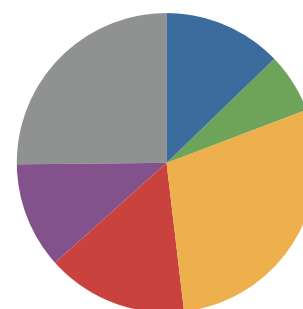

BUDSJETTFORSLAG

I mill. kroner*	
2011	2 737**
2012	3 320
2013	3 322
2014	3 313
2015	3 403

*Summen omfatter 21 budsjett-kapitler og en andel av bydelsrammen

**Vedtatt budsjett for 2011

Området organisasjon og sikkerhet – fordeling av midler 2012

- Byrådet
- Bystyret
- Bydelene
- Sentrale etater
- Beredskap
- Annet, pensjon m.m.

3. Rammebetingelser og økonomiske utsikter

Oslo kommunes økonomi blir påvirket av en rekke internasjonale, nasjonale og regionale forhold. Utviklingen i konjunkturer, skattesystem, skatteregler og svingninger i skattyternes næringsinntekter, aksjeutbytte og aksjekursene er blant faktorer som påvirker Oslo kommunes inntekter. Størrelsene på rammetilskuddet fra staten avhenger av Stortingets beslutning om rammer, Oslos egen befolkningsutvikling og endringer i inntektssystemet. Her gjennomgås utviklingstrekk og fremtidsutsikter.

Konjunkturer og økonomisk usikkerhet

Inntektsutviklingen i Oslo er avgjørende for både kommunens økonomiske handlefrihet og for utvikling av kommunens tjenestetilbud. Det er stor usikkerhet om inntektsutviklingen; både for Norge og for Oslo. Verdensøkonomien er på nytt ustabil etter at den så ut til å ha stabilisert seg noe etter den internasjonale finanskrisen 2008/09.

Statistisk sentralbyrå (SSB) skrev i sin økonomiske analyse 4/2011 i september: «Svak vekst ute demper norsk oppgang ... Økt innenlandsk etterspørsel ventes å bidra til litt høyere vekst i norsk økonomi framover. Veksten i BNP Fastlands-Norge ser imidlertid ut til å bli markert lavere enn ved forrige konjunkturoppgang, og arbeidsledigheten vil holde seg om lag uendret.»

Arbeidsledigheten i Oslo lå på 3,5 prosent i første halvår av 2011, tilsvarende tall for Norge var 2,8 prosent. Sett i et historisk og et internasjonalt perspektiv er arbeidsløsheten i Norge lav. Både Statistisk sentralbyrå og Norges Bank anslår at arbeidsledigheten i Norge vil være lavere i 2012 og i 2013 enn i 2010 og 2011.

Kommunens inntekter i budsjettet er som beskrevet forbundet med usikkerhet som følge av ytre faktorer. I budsjettet må det derfor lages anslag på inntektene. Resultatene vil naturlig nok variere i forhold til anslagene, og det er derfor viktig å følge skatteinntangen løpende for å fange opp indikasjoner på om det kan bli store avvik. Oslo kommune offentliggjør sitt budsjett før statsbudsjettet er kjent. Konsekvenser for Oslo kommunes inntekter av statsbudsjettet vil måtte komme i tilleggssinnstillingen.

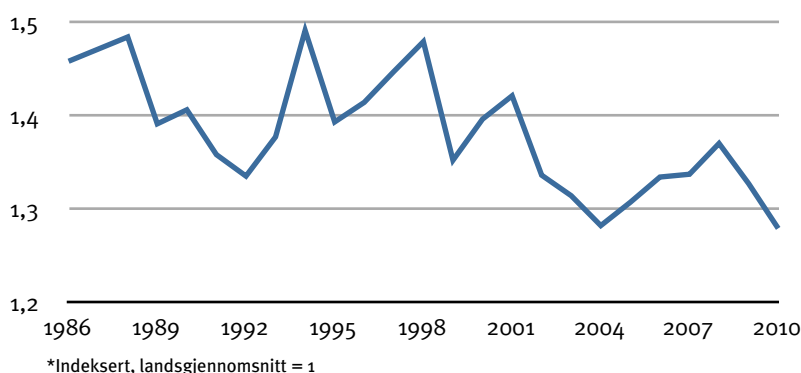
Kommunens økonomi

Kommunen må dekke sine løpende utgifter med de løpende inntekter. Løpende inntekter som overstiger løpende utgifter kan overføres til investeringsregnskapet. Kommunene har anledning til å ta opp lån, men det er kun anledning til å ta opp lån til å finansiere investeringsformål (realkapital). Kommunen budsjetterer og regnskapsfører drift og investering hver for seg.

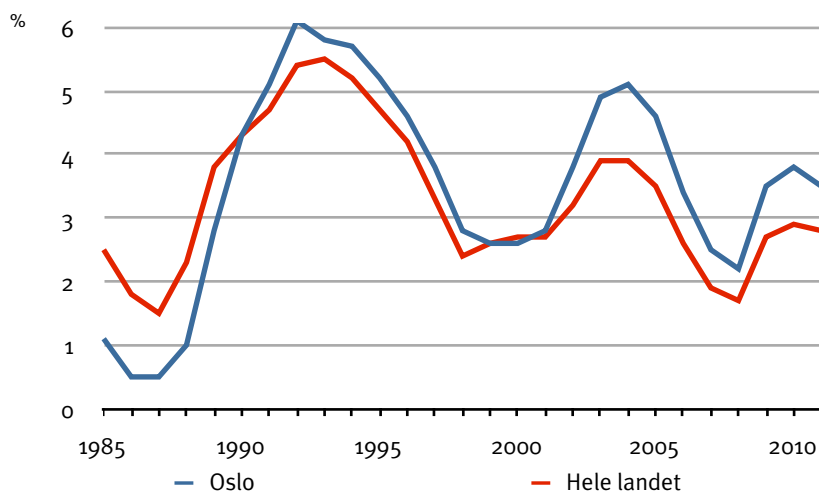
Driftsinntekter og -utgifter

Oslo er i større grad enn de fleste andre kommuner finansiert med skatteinntekter fra egne innbyggere. Betydelig variasjon i kommunens

Skatt i Oslo pr. innbygger sammenlignet med skatt pr. innbygger i Norge*

Registrert ledighet i % av arbeidsstyrken i Oslo og Norge 1985–2011*)

2011*) Tallene for 2011 baserer seg på 1. halvår

skatteinntekter fra år til år gjør at Oslos samlede inntekter varierer forholdsvis mye. Dette henger i stor grad sammen med at skatteinntektene i Oslo er konjunkturfølsomme. Skatteinngangen hittil i år er høyere enn budsjettet.

I rammetilskuddet er det en ordning som utjevner skatteinntekter. For Oslo hadde dette i 2010 den effekt at kommunen ble trukket 3 088 millioner kroner i rammetilskudd i 2010. Dette ble fordelt til resten av landet. Trekket tilsvarer 5 300 kr pr innbygger i Oslo og fordelt utover resten av landet utgjør det 720 kroner pr innbygger.

Kommunen finansierte sine driftsutgifter i 2010 med følgende driftsinntekter:

	<i>Mrd. kr</i>
Skatteinntekter og rammetilskudd	24,2
Statlig kompensasjon for merverdiavgift	1,8
Andre inntekter*	7,1
Gebyrer, brukerbetaling og andre salgs- og leieinntekter	5,8
(herav gebyrer i VAR*-sektorene 1,5)	
Sum driftsinntekter	39,0

* Andre inntekter gjelder statlige refusjoner, trygdefusjoner og refusjoner fra andre fylkekommuner, kommuner og private. VAR omfatter gebyrinntekter for vann, avløp og renovasjon.

Oslo kommunes driftsutgifter til tjenesteproduksjon i 2010, eksklusiv utgifter til kjøp av tjenester internt i kommunen og avskrivninger, utgjorde 37,4 mrd. kroner. Netto finansutgifter er differansen mellom på den ene side renteutgifter og aksjeutbytte og på den andre siden rente- og avdragsutgifter på lån. Netto finansutgifter utgjorde 0,6 milliarder i 2010. Samlet ga dette Oslo kommune et netto driftsresultat på ca 1 mrd. kroner i 2010.

Av Oslo kommunes driftsutgifter utgjør ca. 55 % lønnsutgifter, pensjon og arbeidsgiveravgift, ca. 26 % kjøp av tjenester til erstatning for kommunal tjenesteproduksjon og ca. 19 % kjøp av varer og tjenester til kommunal tjenesteproduksjon. Utgiftene går i hovedsak

til områdene Byen for de eldste, Byen for de yngste, Kunnskapshovedstaden og Byen som stiller opp. Disse områdenes andel av utgiftene utgjør nesten 80 %.

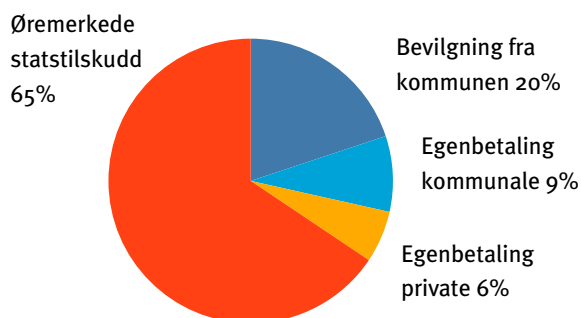
Det er forskjell på finansieringen av kommunens ulike tjenester. Noen er finansiert i hovedsak ved bevilgninger i budsjettet, mens andre har en stor del av sine inntekter ved øremerkede tilskudd fra staten eller ved betaling fra brukerne. I det følgende vises finansieringen av barnehager, pleie og omsorg og kollektivtransport. I tillegg er det vist utgiftstall for vann, avløp og renovasjon som er selvfinansierende områder ved at brukerbetalinger dekker alle utgiftene.

Barnehager

Sum utgifter til kommunale og private barnehager i 2010 var 5,1 mrd. kroner, hvorav 3,3 mrd. kroner (65 %) ble finansiert gjennom statstilskudd og 1 mrd. kroner (20 %) gjennom bevilgninger fra Oslo kommune. Foreldres egenbetaling var henholdsvis 0,4 mrd. kroner (9 %) til kommunale barnehager og anslagsvis 0,3 mrd. kroner (6 %) til private barnehager.

Regjeringen har fastsatt maksimalgrense for foreldrebetaling i barnehager. Maksimalgrensen er kroner 2 330 pr. måned (i dette beløpet er det ikke inkludert eventuelle matpenger).

Finansiering av barnehager 2010

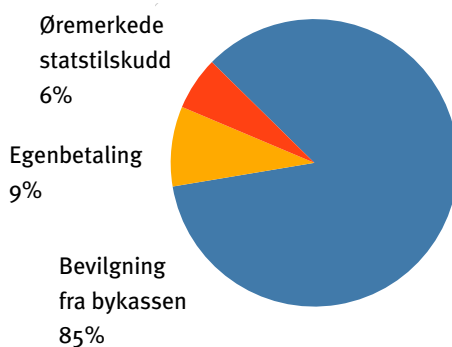

Fra 2011 ble øremerket statstilskudd til barnehager erstattet av rammetilskudd til kommunen. Dette øremerkede tilskuddet utgjorde mer enn 3 mrd. kroner i 2010. Dersom en lager en tilsvarende figur for 2011 så vil mesteparten av feltet «øremerkede statstilskudd» bli erstattet med «bevilgning fra kommunen» i figuren over.

Pleie og omsorg

Sum utgifter til pleie og omsorg i 2010 var 8,6 mrd. kroner, hvorav 0,5 mrd. kroner (5,8 %) ble finansiert gjennom statstilskudd, 0,8 mrd. kroner (9,2 %) gjennom egenbetaling og 7,3 mrd. kroner (85 %) gjennom bevilgninger fra Oslo kommune.

Finansiering av pleie og omsorg 2010

Selvfinansierende virksomheter

1,5 mrd. kroner av kommunens totale gebyrinntekter på 5,8 mrd. kroner, var gebyrinntekter tilknyttet vann-, avløp og renovasjon. Sektoren for vann, avløp og renovasjon (VAR) er en lukket økonomi der gebyrinntektene utelukkende blir brukt til drift og investeringer i sektoren. Det blir ikke overført midler mellom selvkostområdene og resten av Oslo kommune.

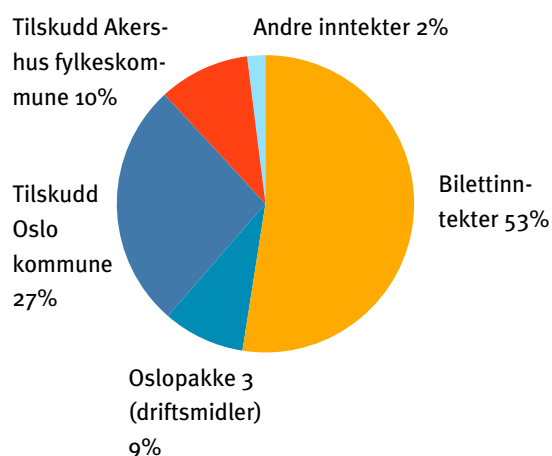
De kommunale avgiftene i Oslo var i 2010 blant landets laveste. Tabellen nedenfor viser gebyrinntekter pr. innbygger tilknyttet de ulike tjenestene (tall i hele kroner).

	Oslo	Lands- gj.snitt unntatt Oslo	Gj.snitt storbyer unntatt Oslo
Avfall og renovasjon	694	954	814
Avløp	976	1 392	988
Vann	676	1 174	872

Kollektivtransport

Kollektivselskapet Ruter eies av Oslo kommune og Akershus fylkeskommune og får tilskudd fra begge eierne. I tillegg har selskapet inntekter fra salg av billetter og tilskudd fra staten. Av selskapets totale driftsutgifter på 5,3 mrd. kroner i 2010 ble 2,5 mrd. kroner (47 %) finansiert av andre inntekter enn billettinntekter. Tilskudd fra Oslo kommune utgjorde 1,4 mrd. kroner (27 %).

Finansiering Ruter 2010

Investeringer

Oslo er inne i en periode med rask befolkningsvekst. I løpet av de siste 5 årene er antall innbyggere vokst med ca 60 000, eller gjennomsnittlig ca. 12 000 årlig, slik at det pr. 01.01.2011 var bosatt nesten 600 000 personer

i Oslo. Sterk befolkningsvekst i barnebefolkningen har de senere år gitt behov for betydelig investeringer i skolebygg og barnehager. De siste 4 årene har befolkningen i aldersgruppen 0–15 år i Oslo vokst med 9,7 %, mens tilsvarende tall for resten av landet er 0,8 %. Dette er omtalt nærmere under overskriften Befolkningen. Kravet om full barnehagedekning pr. 01.08.2009 har også medført behov for å øke antallet barnehageplasser utover den kapasitetsveksten det økte antallet barn mellom 1 og 5 år normalt ville ha krevd av økt kapasitet.

Tabellen nedenfor viser kommunens årlige investeringer i anleggsmidler. Løpende kroner, ikke prisjustert.

Befolkningsveksten gir behov for økte investeringer til bl.a. rehabilitering/oppgradering og bygging av nye skoler, omsorgsboliger/sykehjem/institusjoner og barnehager. Omtrent halvparten av kommunens samlede investeringer på 27,4 mrd. kroner i perioden 2008–2011 er brukt på disse områdene. Det statlige inntektssystemet tar ikke fullt ut hensyn til de økte finanskostnadene vekstkommuner får når tjenestetilbudet bygges ut for en voksende befolkning.

Samferdsel/kommunaltekniske anlegg står for 8,2 mrd. kroner eller 30 % av kommunens samlede investeringer i perioden 2008–2011. Samferdsel omfatter bl.a. midler til oppgradering av gater og veier, fremkommelighetstiltak

for kollektivtrafikk (bussene/trikkene), trafikk-sikkerhetstiltak, gang- og sykkelveier inklusiv sykkelparkering og til oppgradering av havneinfrastruktur. Kommunaltekniske anlegg omfatter bl.a. midler til nye Oset vannrenseanlegg og Midgardsormen (et nytt og utvidet avløpsnett i indre by). I tillegg er det brukt/avsatt betydelige midler knyttet til innføring av et kretsløpsbasert avfallssystem som omfatter bygging av en ytterligere avfallsforbrenningsovn for å øke kapasiteten for bruk av fjernvarme som energikilde, nye sorteringsanlegg for å håndtere kildesortert avfall fra husholdningene, samt bygging av et biogassanlegg for å foredle kildesortert matavfall.

Kirke, kultur, idrett og friluftsliv står for ca 3,6 mrd. kroner eller 13 % av kommunens investeringer i 2008–2011, hvorav oppgradering av Holmenkollen nasjonalanlegg i forbindelse med Ski-VM 2011 utgjør om lag halvparten. Øvrige investeringsmidler på dette området gjelder bl.a. til rehabilitering av kirker og til ny Bøler kirke, ferdigstillelse av ny gravlund på Alfaset, bygging av diverse mindre idrettsanlegg inklusiv kunstgressbaner, samt til rehabilitering av diverse frilufts- og kultureiendommer.

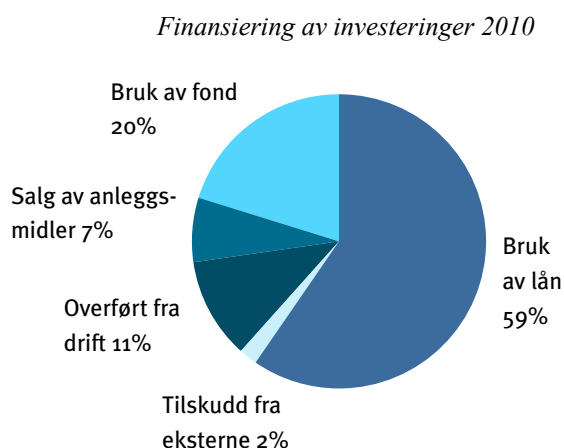
Kollektivtransport i Oslo er organisert i aksjeselskaper, og investeringene innenfor dette området fremkommer dermed ikke i tabellen under.

Investeringer i anleggsmidler – mill.kr	2008	2009	2010	Dok 3 2011	Sum 08-11	%-andel
Skolebygg	1 373	2 203	1 551	2 505	7 633	28 %
Omsorgsboliger/sykehjem/institusjoner	360	70	225	335	990	4 %
Barnehager	869	1 355	636	783	3 642	13 %
Kommunale utleieboliger	195	189	155	311	850	3 %
Samferdsel/kommunaltekniske anlegg	1 400	1 770	2 213	2 835	8 218	30 %
Kirke, kultur, idrett og friluftsliv	524	1 672	1 197	193	3 586	13 %
Byutvikling	241	304	248	434	1 227	4 %
Øvrig (inventar, IKT, maskiner, biler etc.)	289	270	334	353	1 246	5 %
Sum totalt Oslo kommune	5 251	7 833	6 559	7 749	27 392	100 %

Den viktigste investeringen i kollektivtrafikk de siste årene har vært anskaffelsen av 345 nye MX-vogner som erstatter de 189 gamle røde T-banevognene. Ved utgangen av 2010 var det i drift ca 250 nye MX-vogner til en verdi av ca 3,6 mrd. kroner. I løpet av 2014 vil de resterende nye MX-vognene være satt inn i driften. Til sammen utgjør investeringen i nye t-banevogner om lag 5,2 mrd. kroner. (løpende kroner)

Foruten nye t-banevogner er det de siste årene vært foretatt en oppgradering av infrastrukturen (bl.a. skinnegang, stasjoner, kjørelidninger etc.) for t-banelinjene, spesielt Holmenkollbanen og Lambertseterbanen, med midler i hovedsak finansiert av Oslopakke 3.

Finansiering av investeringene

Av Oslo kommunes investeringer i anleggs-midler på mer enn 6,5 mrd. kroner i 2010 ble ca. 60 prosent finansiert ved låneopptak, som gjorde at kommunens lånegjeld vokste betydelig dette året.

Kommunens økonomi fremover

Store investeringer som følge av voksende befolkning og økte pensjonskostnader gjør det nødvendig å redusere rammene i økonomiplan-perioden. Dette er omtalt i kapittel 4.

Frie inntekter de neste 4 årene

Det er betydelig usikkerhet forbundet med anslag for de frie inntektene (skatt og rammetilskudd). Dette er omtalt foran.

I sin behandling i juni sluttet Stortinget seg til regjeringens forslag til økonomisk opplegg for kommunesektoren i 2012.

- Realvekst i kommunesektorens samlede inntekter på mellom 5 og 6 milliarder kroner i 2012. Veksten blir regnet fra anslått inntektsnivå i 2011 i revidert nasjonalbudsjett 2011.
- Realvekst i kommunesektorens frie inntekter i 2012 på mellom 3 ¾ og 4 ¼ milliarder kroner.
- I forbindelse med samhandlingsreformen blir det overført om lag 5 milliarder kroner til kommunene fra de regionale helseforetakene. Midlene er knyttet til kommunalt medfinansieringsansvar for spesialisthelsetjenestene og betalingsansvar for utskrivningsklare pasienter.

Fra 2011 ble de tidligere øremerkede tilskuddene til barnehageformål gitt til kommunene som rammetilskudd. Videre ble skatteinntektenes andel av kommunesektorens samlede inntekter satt ned fra 45 til 40 % fra 2011. Begge disse omleggingene videreføres i budsjettet for 2012.

Det er beregnet at Oslo kommune får om lag 525 millioner kroner knyttet til samhandlingsreformen. Dette er inkludert i de frie inntektene. I første omgang settes et tilsvarende beløp av til utgifter knyttet til reformen.

Det er mye som tyder på at reformen er betydelig underfinansiert, både på nasjonalt nivå og særlig for Oslo kommune.

De frie inntektene i budsjettet for de neste fire årene er:

Økonomiplan 2012–2015

Tall i mill. kr

	2012	2013	2014	2015
I alt	31 540	31 875	32 235	32 570
- inntekts- og formuesskatt	22 700	23 000	23 250	23 550
- rammetilskudd	8 840	8 875	8 985	9 020

Resultatgrad/resultatmål

Det kan brukes ulike begreper for å beskrive kommunens økonomiske situasjon. Det vanligste er å se på netto driftsresultat. Denne størrelsen er driftsinntekter fratrasket driftsutgifter og netto finansposter. Det anbefales fra fylkesmannen at denne bør utgjøre 3–5 prosent av de samlede inntekter i kommunen.

Det er imidlertid flere grunner til at denne størrelsen bør korrigeres for å få et tall som sier mer om Oslo kommunes økonomiske handlefrihet. For det første bør det korrigeres for selvfinansierende miljøetater. Overskudd fra disse etatene er bundet til formål innenfor vedkommende sektor og kan ikke disponeres fritt til andre formål i kommunen. For det andre bør det korrigeres for ubrukte øremerkede midler fordi disse er bundet til bestemte typer av utgifter. De må brukes til dette formålet senere og er ikke et uttrykk for økonomisk handlefrihet. Det bør også gjøres korreksjoner for refusjoner for investeringsmoms som i dag føres som løpende inntekter, fordi det ikke er fornuftig at store investeringer skal føre til et bedre driftsresultat. Denne ordningen er under endring ved at refundert investeringsmoms skal inntektsføres i investeringsregnskapet fra 2014. Etter denne endringen er korreksjonen ikke lenger nødven-

dig. Når disse korreksjonene foretas, bør resultatgraden være på 1,5 prosent som er en selvpålagt norm som Oslo kommune har valgt å legge til grunn som minimumsnorm.

Et slikt nivå på resultatgraden betyr at det blir lettere å håndtere svingninger i inntekter uten store endringer i tjenestetilbudet. Det betyr også at deler av investeringene kan finansieres fra driften og bidra til redusert låneopptak og gjeldsøkning.

Det er grunn til å understreke at denne normen tilsvarende den laveste resultatgraden som fylkesmannen anbefaler (3 %).

I forslaget til økonomiplan 2012–2015 ligger resultatgraden i intervallet 1,5–1,9 %, som vist under.

Et nivå på resultatgraden på 1,5 % kan være rimelig for en kommune med en befolkning som ikke vokser mye. I Oslo er det imidlertid sterk vekst og nødvendig med store investeringer i bl.a. skoler og barnehager. En resultatgrad på 1,5 % i Oslo betyr at det er lite rom for å finansiere investeringene med overføring fra driftsregnskap til investeringer. For å unngå sterk gjeldsøkning fremover vil det være ønskelig med en høyere resultatgrad slik at det ikke ville vært nødvendig med så stor grad av lånefinansiering. Byrådet vil framover vurdere størrelsen på ønskelig resultatgrad.

Korrigert netto driftsresultat og resultatgrad

Tall i mill.kr

	2012	2013	2014	2015
Samlet korrigert netto driftsresultat Oslo kommune	617	789	769	721
Resultatgrad Sak 1 – prosent	1,5 %	1,9 %	1,9 %	1,7 %

Netto driftsresultat synker utover i økonomi-planperioden. Dette skyldes i hovedsak økte finanskostnader som følge av økt låneopptak for å finansiere investeringer og at det er innarbeidet demografisk kompensasjon for en økende befolkning både i bydelsrammen og i skolesektoren.

Netto driftsresultat disponeres til flere formål, bl.a. avsetninger til ulike fond og til overføring til investeringer.

Den delen av netto driftsresultat som avsettes til fond, er dels bundne avsetninger (jfr VAR-sektor) og dels selvpålagte avsetninger (jfr for eksempel inntekter fra parkeringsavgifter som avsettes til parkeringsfondet, og overskudd fra ordningen med piggdekkgebyr som avsettes til fond for vintervedlikehold). I praksis blir deler av disse selvpålagte avsetningene brukt til å finansiere investeringer, jfr parkeringsfondet som brukes for å finansiere samferdselsprosjekter i Bymiljøetatens investeringsbudsjett.

Overføring fra drift til investering viser i hvilken grad kommunen klarer å driftsforsiane investeringer. Jo større dette beløpet er, jo mindre opptak av lån vil det være behov for, noe som gir lavere fremtidige rente- og avdragsbelastning på driftsbudsjettet og dermed større økonomisk handlefrihet. Et stort beløp her gir også fleksibilitet ved at for eksempel svikt i inntektene (eks. lavere skatter) eller uventede utgifter kan dekkes opp ved å redusere disse overføringene og i stedet øke låneopptaket. Det gjør tilpasninger lettere ved at det ikke må foretas en rask reduksjon i kommunens tjenesteproduksjon. Det blir derfor en buffer mot uventede hendelser.

Størrelsen «overføring fra drift til investering» er derfor et viktig element for å vurdere kommunens økonomi og fremtidig handlefrihet. Overføringer fra drift som ikke er relatert til investeringsmoms er 244 mill. kroner i 2012 og 299 mill. kroner i 2015. Tabellen viser at man på slutten av økonomiplanperioden og inn

i 2015 har lite egne midler for å driftsforsiane investeringer. Dette henger sammen med et generelt høyt driftsnivå og at kommunen har et høyt investeringsnivå i hele perioden som i stor grad lånefinansieres. Dette gir økte finanskostnader utover i perioden.

Overføringer fra drift til investering *

Mill. kr	2012	2013	2014	2015
Overføring fra drift til investering				
- bykassen	110	297	272	167
Overføring fra drift til investering				
- KF	134	134	132	132
Overføring fra drift til investering				
- samlet	244	431	404	299

*) eksklusiv overført refundert investeringsmoms

Gjeldsgrad

Som nevnt tidligere har kommunene etter kommuneloven anledning til å lånefinansiere sine investeringer, mens driftsutgiftene ikke kan finansieres med lån. Rente- og avdragsutgiftene regnes som løpende utgifter og må finansieres av inntektene i driftsbudsjettet. Oslo kommune har tidligere vært i en situasjon med relativt lav lånegjeld – dels på grunn av investeringsetter-slep, men hovedsakelig på grunn av et moderat investeringsnivå samtidig som finansieringen av investeringene med overførte midler fra driften og salg av eiendeler har vært relativt høy.

På grunn av sterk befolkningsvekst med påfølgende store investeringer og liten grad av finansiering med overføring fra driften, vil kommunens lånegjeld øke relativt kraftig i årene som kommer. En slik økning medfører igjen at belastningen med renter og avdrag i driftsbudsjettet blir større.

Ikke all lånegjeld tas med i beregningen av kommunens gjeldsgrad. Dette gjelder lån for

å finansiere investeringer til vann, avløp og renovasjon (finanskostnadene dekkes av VAR-gebyrer), lån til havneinvesteringer (finanskostnadene dekkes av havneavgifter) og lån i Husbanken til videreutlånsordningen (en selvfinansierende ordning hvor kommunens lånetagere betaler det samme til kommunen som det kommunen må betale til Husbanken).

Da det er driftsinntektene som i fremtiden skal betjene gjelden, er det viktig å se hvordan lånegjelden utvikler seg i forhold til driftsinntektene. Dette benevnes som gjeldsgrad. Oslo kommune har innført en selvpålagt finansiell norm om at gjeldsgraden ikke bør øke som andel av driftsinntektene.

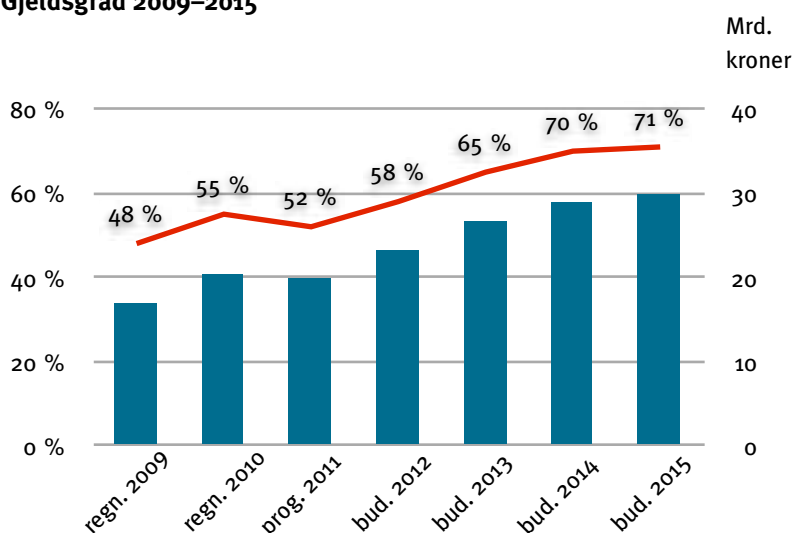
Oslo er for tiden inne i en periode med stor befolkningsvekst som medfører et stort behov for investeringer til å bygge ut kommunens tjenester. Disse investeringene blir bare i begrenset grad finansiert ved egenkapital og det er derfor nødvendig med betydelige låneopptak. Kommunens gjeld har derfor økt de senere årene og økningen må forventes å vedvare også utover kommende økonomiplan, som følge av at det forventes en årlig befolkningsvekst på ca. 10 000 innbyggere helt frem mot 2030. Stor befolkningsvekst i årene fremover gjør at Oslo kommune på kort sikt ikke kan forvente å nå sitt mål om en ikke økende gjeldsgrad.

Fra 2009 til 2010 økte gjeldsgraden fra ca. 48 % til ca. 55 %. I perioden 2012–2015 forventes gjeldsgraden å øke til 71 %. I kroner innebærer dette at lånegjelden vokser fra ca 20,3 mrd. ved utgangen av 2010 til nesten 30 mrd. i 2015.

For å redusere eller stabilisere kommunens gjeldsgrad er det i hovedsak to tiltak som kan ha stor effekt: Det ene er økt salg av kommunens eiendeler for å erstatte lånefinansiering. Det andre tiltaket er å redusere omfanget av investeringskostnadene ved å fortsette arbeidet for å få større fokus på standardisering og nøkternhet, spesielt i forhold bygging av skoler, barnehager og sykehjem.

Økende gjeldsgrad betyr økte finanskostnader i form av rente- og avdragsbetalinger, noe som vil redusere den fremtidige økonomiske handlefriheten til kommunen. Det gjør også kommunen sårbar overfor økte renter, for eksempel vil en økning i rentenivået på 1,25 prosentpoeng bety økte utgifter på 371 mill. kroner i 2015.

Gjeldsgrad 2009–2015

Lånefondet

Kommunens låneopptak foretas gjennom Lånefondet som er kommunens egen interne «bank». Lånefondet tar opp sertifikat-, obligasjons- og gjeldsbrevlån i finansmarkedet. Disse midlene finansierer bykassen og de kommunale foretakenes (KF) langsiktige lån. I perioder hvor bykassen har overskuddslikviditet plasserer bykassen dette som innskudd i Lånefondet. Lånefondet kan dermed bruke av disse midlene, fremfor ekstern opplåning i finansmarkedet, for å finansiere sine utlån til andre deler av kommunen.

Usikkerhet om rentenivået

Økt gjeldsgrad i planperioden utgjør en betydelig risiko for kommunens økonomiske handlefrihet fremover. Figuren for rentekostnader viser hvorledes kommunens rentekostnader kan utvikle seg under ulike rentenivå, med beregninger frem til 2021. I illustrasjonen er det forutsatt at netto årlig gjeldsvekst (låneopptak – avdrag) begrenses til 2 mrd. kroner i 2016 fallende til 1,5 mrd. kroner i 2021.

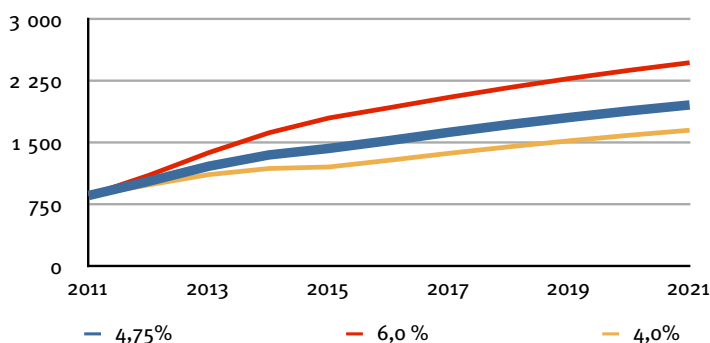
I økonomiplanen er det budsjettet med en langsiktig rente på 4,75 prosent. Dette er her kalt hovedalternativet. Rentekostnaden vil være 1 420 mill. kroner i 2015, og øke med ytterligere ca. 530 mill. kroner frem til 2021 pga av den økte gjelden.

Hvis det langsiktige rentenivået stiger til 6 prosent, vil rentekostnaden i 2021 bli 1 040 mill. kroner høyere enn for 2015 i hovedalternativet. Selv med et rentenivå på 4 prosent vil rentekostnadene i 2021 bli 220 mill. kroner høyere enn i hovedalternativet for 2015 pga den økte gjelden.

Før den siste uroen i internasjonal økonomi var det forventet at rentenivået ville stige de neste årene. I dagens situasjon kan det se ut til at rentetøkningen ikke vil komme så raskt som tidligere antatt. Det er stor usikkerhet om utviklingen som følge av de store ubalansene i internasjonal økonomi. Byrådet vil følge utviklingen nøye, men har en forsiktig strategi og vil ikke basere budsjettet på et mulig lavere rentenivå fremover.

Rentekostnader 2011–2021 ved ulike rentenivå

Mill. kroner

Befolkning

Demografiske forhold påvirker både kommunens inntekts- og utgiftsside. Skatteinntektene påvirkes av antall innbyggere i yrkesaktiv alder og deres sysselsettingsgrad. Rammetilskuddet påvirkes av antall innbyggere og deres fordeling mellom aldersgrupper. Utgiftene er særlig påvirket av utviklingen i de aldersgruppene som bruker kommunale tjenester, i hovedsak barn, unge og eldre. Når forholdet mellom aldersgruppene endrer seg, påvirkes også den økonomiske handlefriheten.

Økonomiplanen 2012–2015 er utformet slik at den tar hensyn til antatte endringer i utgiftsbehov som følge av demografiske endringer i perioden. For en rekke tjenester er det en klar sammenheng mellom størrelsen på aldersgruppen og utgiftsbehovet. For eksempel er budsjettrammen til utdanning justert for antatt utvikling i elevtall, og bydelsrammen er konsekvensjustert for antatt utvikling i antall eldre og for antall barn. Ordningen er endret fra 2011 ved at justeringen for nye innbyggere tilsvarende 80 prosent av gjennomsnittskostnadene til aldersgruppene mot tidligere 100 prosent.

Demografiske utviklingstrekk indikerer strukturelle endringer som på lengre sikt kan kreve omstillinger i kommunens tjenesteapparat og som også påvirker kommunens samlede inntektsramme. Omfanget av slike endringer på kort og lang sikt må derfor tas hensyn til.

I første halvår i 2011 økte folketallet med 8 062 personer og pr 1.07.2011 var det 607 292 innbyggere i Oslo. Ved inngangen til 2011 var det 599 230 innbyggere i Oslo. Siden 1986 har befolkningen økt hvert år, men veksten har variert fra år til år som følge av variasjoner i flyttinger, fruktbarhet og dødelighet. Antall innbyggere har vokst med 60 800 de siste 5 årene, dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig vekst på 2,2 prosent som er betydelig høyere enn veksten i resten av Norge.

Prosentvis endring i barnebefolkningen 2007–2011, Oslo, landet ellers og landet

	0–5 år	6–12 år	13–15 år	0–15 år
Oslo	14 %	7 %	5 %	10 %
Landet				
ellers	5 %	-2 %	2 %	1 %
Landet	6 %	-2 %	2 %	2 %

Kilde: SSB

Oslo har de siste årene hatt en rekordstor vekst i barnebefolkningen som er langt sterkere enn i landet ellers. Fra 2007–2011 vokste antall 0–15 åringer i Oslo med 10 prosent, mens samme aldersgruppe i landet ellers vokste med 1 prosent. Det betyr at denne gruppen vokste 10 ganger mer i Oslo enn ellers i landet. De siste 4 årene har veksten i 0–15 åringer (+ 9 700 personer) i Oslo utgjort 60 prosent av den nasjonale veksten i denne aldersgruppen (+ 16 200 personer).

En så stor vekst i barnebefolkningen er unik både i en historisk og en nasjonal sammenheng og har ført til store investeringskostnader for Oslo kommune i nye skoler og barnehager. Oslo kommune har samtidig større byggekostnader enn landsgjennomsnittet. Kombinasjonen av en rekordstor vekst i befolkningen generelt og barnebefolkningen spesielt, samt høye byggekostnader har bidratt til en vekst i Oslo kommunes gjeldsgrad.

Folketallet i Oslo vokste med 12 370 i løpet av 2010, dette var en vekst på 2,1 prosent. Den naturlige tilveksten i Oslo (fødte minus døde) var på nesten 6 000 i 2010. Det flyttet 43 200 inn til Oslo i 2010, mens 36 700 flyttet ut. Netto innflytting var derfor på 6 500 personer. I tillegg til inn-/utflyttinger har over 80 000 personer årlig flyttet internt i Oslo kommune. Dette gir utfordringer i dimensjoneringen av tjenesteproduksjonen i ulike deler av kommunen.

Befolkningsfremskrivningene (forutsetninger, usikkerhet og resultater)

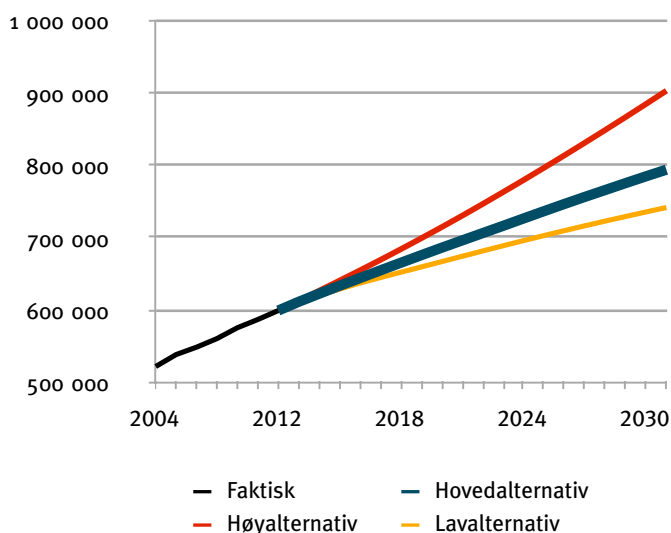
Det er laget befolkningsfremskrivninger for Oslo frem til 2030.

I fremskrivningene av Oslos befolkning fra 2011 til 2030 er det tatt utgangspunkt i historiske tall for fruktbarhet og flyttmønstre. Videre er det laget anslag for utvikling i forventet levealder for kvinner og menn. Fordelingen av befolkningsveksten mellom bydeler baserer seg blant annet på planlagt boligbygging.

I tillegg til hovedalternativet er det også laget et lavalternativ og et høyalternativ for befolkningsfremskrivningene. Forskjellen mellom alternativene er i hovedsak forskjellige antagelser om flyttingen. Hovedalternativet gir en befolkning i Oslo på 794 000 i 2030, som er 195 000 flere enn ved inngangen til 2011, dette er en gjennomsnittlig årlig vekst på mer enn 10 000 innbyggere. Lavalternativet gir 742 000 i 2030, mens høyalternativet anslår 903 000 innbyggere. Figuren viser de tre alternative befolkningsfremskrivningene.

Befolkningsfremskrivningene er usikre, men viser mulige utviklingsbaner.

Befolkningsutvikling 2004–2011 og alternative fremskrivninger

Det er viktig å understreke at alle tre alternativene er mulige utfall. Det er meget sannsynlig at folketallet i Oslo vil vokse, men hvor stor befolkningsveksten vil være er usikkert. Alle alternativene vil medføre økte investeringer for å kunne produsere tjenester til innbyggerne.

I hovedalternativet er det lagt til grunn at nettoinnvandringen til Oslo vil falle fra 5 600 personer i 2011 til 400 personer i 2030. I høyalternativet er det lagt til grunn at nettoinnflyttingen vil være konstant på 7050 personer per år fra 2011–2030. Mens i lavalternativet legges det opp til at nettoinnflyttingen faller fra 4 300 personer i 2011 til – 1600 personer i år 2030. Alle andre forutsetninger som fruktbarhet, levealder og boligpotensialet er like i alle alternativene.

Når det gjelder befolkningsveksten fremover så er usikkerheten spesielt stor knyttet til flyttebevegelser og da særlig flytting til og fra utlandet.

Statistisk sentralbyrå skriver i sin publisasjon *Statistiske analyser 119 Innvandring og innvandrere 2010*: «Innvandringen har endret seg mye over tid og vært spesielt høy de siste årene. Det er stor usikkerhet om nivået på innvandringen fremover. Utviklingen på arbeidsmarkedet i Norge og andre land, samt norsk

innvandringspolitikk, har gjort denne usikkerheten enda større. Dette gjør at fremskrivningen av antall innvandrere i Norge og deres sammensetning er svært usikker, særlig på lang sikt.»

Utviklingen i ulike aldersgrupper i hovedalternativet

Tabellen viser antall innbyggere pr. 1. januar fordelt på aldersgrupper i 2007 og 2011 og forventet antall i 2015, 2020 og 2030. Antall barn i barnehagealder forventes å stige raskere enn samlet befolkning frem til 2020, fra 2020 til 2030 er veksten i antall barn i barnehagealder noe lavere enn samlet befolkningsvekst. Antall barn i grunnskolealder vil prosentvis øke mer enn samlet befolkning gjennom hele fremskrivningsperioden. Fra 2011 – 2020 er det ventet en nedgang i befolkningen fra 80 til 89 år, mens denne aldersgruppen forventes å vokse kraftig etter 2020. Dette henger sammen med de store barnekullene fra etterkrigsårene. Vridninger i befolkningssammensetningen vil kreve omstillinger av kommunens tjenestetilbud. Samtidig vil den økte befolkningen øke etterspørselen etter kommunens tjenester.

Folketall etter alder 2007–2030. Faktisk og fremskrevet.

Alder	Faktisk		Befolkningfremskrivninger			Endring			
	2007	2011	2015	2020	2030	2007-11	2011-15	2015-20	2020-30
0-5 år	44 463	50 541	54 949	59 708	65 784	14 %	9 %	9 %	10 %
6-15 år	54 879	58 477	63 982	71 809	84 017	7 %	9 %	12 %	17 %
16-18 år	15 959	16 512	18 123	18 980	23 336	3 %	10 %	5 %	23 %
19-66 år	372 862	413 059	439 538	471 158	529 144	11 %	6 %	7 %	12 %
67-79 år	36 281	37 705	45 893	53 634	62 363	4 %	22 %	17 %	16 %
80-89 år	20 151	18 265	16 469	15 997	24 615	-9 %	-10 %	-3 %	54 %
90 år og over	4 022	4 671	5 147	4 817	4 590	16 %	10 %	-6 %	-5 %
SUM alle aldre	548 617	599 230	644 101	696 103	793 849	9 %	7 %	8 %	14 %

Fremtidige kostnadsendringer som følge av demografisk utvikling

I figuren er driftsutgiftene for 2010 fordelt på aldersgrupper. Noen viktige tjenester er i sin helhet bare rettet mot en av aldersgruppene. Der hvor tjenestene omfatter flere aldersgrupper er det foretatt skjønnsmessige anslag på fordelingen av utgiftene mellom de ulike aldersgruppene. For andre tjenester er utgiftene fordelt proporsjonalt etter antall personer i alle aldersgrupper.

På basis av det aldersfordelte driftsregnskapet er det laget illustrasjonsberegninger for 2015 og 2020 utfra hovedalternativet for befolkningsfremskrivningene. I disse beregningene forutsettes det verken effektivisering eller prisstigning. Videre forutsettes det at standarder og dekningsgrader fryses på 2010-nivået.

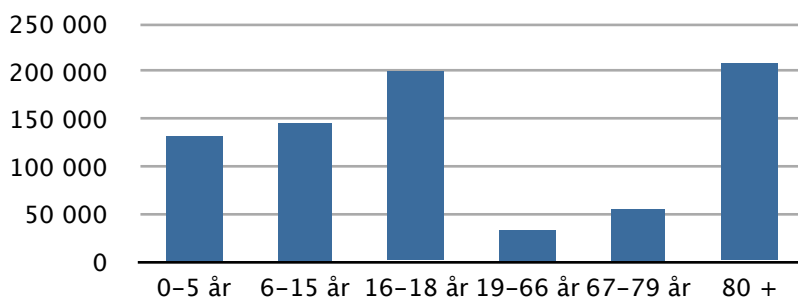
Tabellen illustrerer at fremtidig befolkningsutvikling vil måtte føre til vridninger i kommunens tjenestetilbud. Befolkningen under 16 år og i aldersgruppen 67–79 år er ventet å øke mer enn gjennomsnittsbefolkningen de neste 5 årene, noe som medfører økte kostnader for tjenestene til disse aldersgruppene. Samlede kostnader for å yte tjenester til befolkningen fra 80 år og over kan reduseres.

Økende pensjonskostnader

Fra 2002 innførte Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) krav i forskriften for offentlige tjenstepensjoner om regnskapsføring av beregnet pensjonskostnad i stedet for innbetalt premie. Utgiftene til tjenstepensjonsordningene har dermed ikke blitt belastet kommunesektorens driftsregnskaper fullt ut.

Det var i sin tid KRDs målsetting å avdempet resultateffekten av årlige variasjoner i premieutgiften ved å innføre en beregnet antatt langsiktig kostnad. Dette skulle jevne ut belastningen over tid slik at en kunne unngå store årlige endringer i tjenesteproduksjonen. Beregningsparametrene som KRD fastsetter for å beregne denne kostnaden har systematisk undervurdert premieutgiften.

Driftsutgifter i kroner pr innbygger i 2010

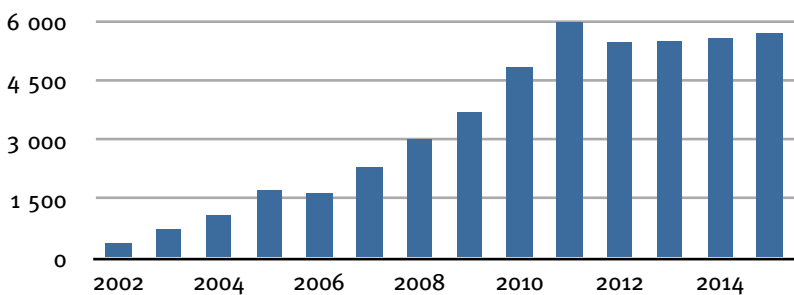
Driftsutgifter 2010 fordelt på aldersgrupper

Kostnadene er fremskrevet for 2015 og 2020 (mill. kroner)

	Mill.kr			Endring	
	2010	2015	2020	2009-15	2015-20
0-5	6 544	7 268	7 898	11 %	9 %
6-15	8 348	9 323	10 464	12 %	12 %
16-18 år	3 295	3 622	3 793	10 %	5 %
19-66 år	13 376	14 560	15 607	9 %	7 %
67-79	2 039	2 548	2 977	25 %	17 %
80+	4 811	4 507	4 340	-6 %	-4 %
I alt	38 413	41 828	45 079	9 %	8 %

Differansen mellom betalt premie og regnskapsført kostnad gir seg uttrykk i såkalt premieavvik. Premieavviket skal amortiseres (kostnadsføres) over 15 år, redusert til 10 år fra og med 2012. Over tid skal pensjonskostnadene i driftsregnskapet tilsvare summen av innbetalt premie. Premieavvik er sammenlignbart med gjeld ved at likviditetsbelastningen ved betaling av premie gir økt rentekostnad og årlig amortisering av avviket tilsvarende gjeldsavdrag. Så lenge pensjonskostnaden underestimerer premieutgiften akkumuleres det gjeld. Nedenfor følger grafisk fremstilling av historisk og forventet utvikling i akkumulert premieavvik.

**Akkumulert premieavvik (mill. kroner). Faktisk i 2002–2010.
Anslått i 2011–2015***

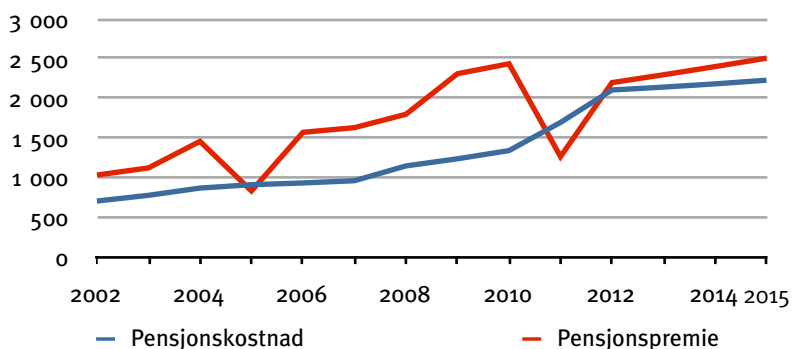

* Gjelder tjenstepensjonsordning i Oslo Pensjonsforsikring AS

Det er som nevnt differansen mellom pensjonskostnad og premie som påvirker ovennevnte utvikling. Nedenfor følger grafisk fremstilling av historisk og forventet utvikling i disse størrelsene.

Oslo har et aggregert premieavvik på 6,3 mrd. kroner noe som gjør at kommunen har en relativt stor andel av kommunenes samlede premieavvik. Hovedgrunnen til at Oslo har en relativt høy andel av det samlede premieavviket er at kommunen har hatt tjenstepensjonsordning for sine ansatte i relativt mange år. Eldre tjenstepensjonsordninger har generelt en høyere andel pensjonister og personer med oppsatte rettigheter, noe som medfører høyere pensjonsutgifter for kommuner med relativt gamle tjenstepensjonsordninger. Oslo, Drammen

**Pensjonskostnad og -premie (mill. kroner). Faktisk i 2002–2010.
Anslått i 2011–2015.**

og Bergen som alle har eldre tjenstepensjonsordninger har derfor betydelig høyere relativt premieavvik enn landsgjennomsnitt.

Endringen i beregningsparametrene fra KRD som er innarbeidet fra og med 2012 gir Oslo kommune en betydelig høyere relativ vekst i hva som kostnadsføres årlig som pensjonskostnader enn landet for øvrig. Som følge av dette forventes at utviklingen i kommunens fremtidige aggregering av premieavvik vil komme mer ned på nivå med gjennomsnittlig utvikling i landet for øvrig.

Kommunens selvstendige mulighet til å redusere premiebelastningen er svært begrenset innenfor den type tjenstepensjonsordning som gjelder for offentlig sektor. For å redusere fremtidig akkumulering av premieavvik må således årlig kostnadsføring øke. KRD har, i lys av at ovennevnte er et problem for kommunesektoren generelt, foreslått endringer i forskriften som regulerer regnskapsføringen. Dette vil innebære en vesentlig økning i kostnadsføringen fra 2011 til 2012. Premiefondet inneholder tidligere års positive finansavkastning og kan benyttes til å finansiere årlig premie. Byrådet forutsetter, i kommende økonomiplan, at premiefondet årlig finansierer 400 mill. kroner av premiebelastningen. Videre at fondsbeholdningen pr. 01.01.2011 benyttes til å finansiere inneværende års premie slik at det blir et fall i premienivå 2010 til 2011. Dette for å redusere den dramatiske akkumulering av premieavvik som har funnet sted de senere år. Nærmere omtale av pensjonskostnader gis i Sak 1, del 2, kap. 11.

Samhandlingsreformen

1. januar 2012 innføres Samhandlingsreformen. Statens hovedintensjon med reformen er økt kvalitet og effektivitet innen helsesektoren, samt oppbremsing av pasientveksten i sykehusene gjennom økt grad av samarbeid mellom primærhelsetjenesten (kommune) og spesialisthelsetjenesten (helseforetak). Det ligger til grunn at alternative kommunale tilbud vil dempe behovet for sykehusinnleggelse.

Fra og med 2012 innføres kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten og kommunalt betalingsansvar for utskrivningsklare pasienter. Det tas sikte på at en ny kommunal plikt til å tilby døgnopphold til personer med behov for øyeblikkelig hjelp innføres fra 2016. I kommuneproposisjonen legges det opp til at kommunesektoren som følge av samhandlingsreformen tilføres ca 5 mrd. kroner i 2012, hvorav Oslos andel er anslått til 525 mill. kroner. Endelig beløp presenteres i statsbudsjettet.

Det er en rekke forhold som fortsatt ikke er tilstrekkelig avklart fra statens side og en rekke risiki som ligger i den konkrete utformingen av reformen. Dette gjelder faglige, organisatoriske og økonomiske forhold.

Det er mye som tyder på at reformen er betydelig underfinansiert, både på nasjonalt nivå og særlig for Oslo kommune. Foreløpige beregninger for Oslo kommune for 2012 viser en underfinansiering på om lag 100 mill. kroner. Regjeringen har signalisert at det i statsbudsjettet til høsten vil komme en kompensasjonsordning for kommuner som taper. Byrådet vil følge opp overfor staten for å sikre at innføring av reformen blir fullfinansiert for Oslo kommune.

Kollektivtransport

Den sterke befolkningsveksten gir økt behov for transport. Av hensyn til miljø, knappe arealer og begrenset veikapasitet, bør kollektivtrafikken ta mest mulig av trafikkveksten i byen. Det krever imidlertid økte ressurser langt utover dagens tilgjengelige økonomiske rammer for kollektivtrafikken.

Ruters strategiplan K 2012 er nå lagt frem av selskapet. Den beskriver konsekvensene av befolkningsveksten og målet om økt kollektivandel og behovet for å hente inn vedlikeholdsetter-slepet på infrastruktur for trikk og t-bane. Dette vil kreve store økninger i tilskudd fra Oslo kommune. Det er i planen også redegjort for investeringsbehov i ny infrastruktur og evt utskifting av dagens

trikker. Det er ikke andre kilder enn Oslopakke 3 for å finansiere dette, og det er allerede et stort gap mellom prioriterte utgifter og disponible midler for Oslopakke 3. Det er satt i gang et arbeid med å revidere prioriteringer og det finansielle grunnlaget for Oslopakke 3 for de neste 10 årene.

Oslo kommune har ikke økonomisk handlefrihet til å kunne håndtere alle de utfordringene kollektivtrafikken står overfor. Ambisjonsnivået for kollektivtrafikken må derfor tilpasses de økonomiske rammer man har. Byrådet legger primært til grunn at en eventuell økning i kapasiteten utover dagens nivå og innhenting av vedlikeholdsetter-slep må tilpasses det det er rom for å finansiere med midler fra Oslopakke 3, gjennom justering av billettpriser/rutetilbud og ved økt effektivisering av kollektivtrafikken.

Byrådet mener det er nødvendig at staten tar et større finansielt ansvar for utviklingen av kollektivtilbudet i storbyene. Regjeringen har varslet at den i forbindelse med Nasjonal Transportplan 2014–2023 vil legge til rette for økt satsing på kollektivtrafikk. Landsstyret i KS har i sin uttalelse til kommuneproposisjonen for 2012 bedt om et «samferdselsløft» ved spesielt å styrke kollektivtrafikken i byene, og at det settes av midler allerede i statsbudsjettene for 2012 og 2013. Det er viktig at dette også blir fulgt opp av politikerne i Oslo i dialogen med staten.

4. Økonomiplan 2012–2015

Økonomiplan for Oslo kommune 2012–2015 er vist som to tabeller på de kommende sider for driftsutgifter og investeringer.

Økonomiplanen for neste fireårsperiode er preget av den sterke veksten i befolkningen i Oslo. Det gir behov for store investeringer i skole og barnehage, og det gir økte driftsutgifter framover. Det er også en stor økning knyttet til pensjoner som påvirker den økonomiske handlefriheten. Del 2 av budsjettet gir en mer detaljert omtale av de ulike sektorer og økonomiske størrelser og økonomisk situasjon for Oslo. I dette kapitlet er tatt med hovedoversikter for drift og investering for Oslo kommunes samlede økonomi (Bykasse og kommunale foretak (KF)), også omtalt som «konsern»).

Rammebetingelser og utviklingstrekk for Oslo kommune er beskrevet i kapittel 3, og dette er viktige forutsetninger for økonomiplanen. Det er i kapittel 3 også pekt på usikkerheten på inntektsiden, som i første rekke henger sammen med at skatteinntektene varierer. Dette er viktig fordi Oslo i stor grad er finansiert med skatteinntekter fra innbyggerne. Her er det spesielt stor usikkerhet nå, knyttet til den internasjonale økonomiske situasjonen. Den kan få virkning bl.a. på utviklingen på aksjekursene, som igjen kan få betydning for hvor mye skatt kommunen får. Oslo har en stor del av landets aksjeeiere, slik at svingninger her får relativt større virkning for Oslo enn for andre kommuner. På inntektssiden er det i anslagene for skatteinntekter også tatt hensyn til at befolkningen i yrkesaktiv alder øker og at disse vil bidra til skatteinngangen.

Følgene av befolkningsveksten

Den sterke befolkningsutviklingen krever store investeringer som for den største delen finansieres med lån og medfører økt lånegjeld. Det betyr at lån og avdrag vil legge beslag på en økende del av kommunens inntekter, og det gjør kommunen sårbar overfor endringer i rentenivået. Den lave graden av egenfinansiering av investeringene betyr også at kommunen blir sårbar ved sviktende inntekter og i så fall må redusere tjenestefanget.

Pensjon

Kommunens økonomi er også sterkt påvirket av forhold knyttet til pensjoner. Staten innførte i 2002 et regelverk for å jevne ut kommunens belastning når det gjaldt å dekke pensjonsinnbetalingene til pensjonskassene. Forskjellen mellom det kommunen førte i sine regnskaper og de reelle kostnadene ble kalt premieavvik og skulle dekkes over de kommende 15 årene. Premieavvik beregnes som forskjellen mellom reell premie (som avhenger av reell lønnsutvikling og avkastningen på fondsmidler og årets beregnede pensjonskostnad (hvor beregningsparametrene for lønnsutvikling og avkastning fastsettes av Kommunal- og regionaldepartementet). Denne ordningen har ført til at det nesten hvert år er ført for lite beløp i regnskapene til kommunene. Dette kan betraktes om et lån som må dekkes opp de kommende årene. Det samlede premieavviket for landets kommuner utgjorde 22,2 mrd. kroner ved utgangen av 2010. Oslo har en stor andel av dette og har et samlet premieavvik på 6,3 mrd. kroner.

Disse forholdene har gjort det nødvendig å ta i bruk spesielle tiltak for å hindre at premieavviket øker ytterligere. For det første er det forutsatt at premiefondet i Oslo Pensjonsforsikring anvendes i 2011 slik at det ikke oppstår premieavvik dette året. Premiefondets beholdning på 1 410 mill. kroner pr. 31.12.2010 anses tilstrekkelig til å oppnå dette.

For det andre er avsetningen til pensjoner i kommende økonomiplanperiode økt med ca. 360 mill. kroner årlig, sammenlignet med det som allerede er innarbeidet i vedtatt økonomiplan. Kostnadsveksten relaterer seg hovedsaklig til at Kommunaldepartementet har sett det nødvendig hindre en ytterligere vekst i kommunenes aggregerte premieavvik. Det er imidlertid grunn til å understreke at Oslo har behov for å øke avsetningen til pensjoner uavhengig av de nye statlige reglene.

Disse tiltakene gjør at det i kommende øko-

nomiplanperiode er forutsatt en vesentlig lavere vekst i kommunens aggregerte premieavvik enn det som var forutsatt i vedtatt økonomiplan. I vedtatt økonomiplan var det forutsatt at premieavviket vil øke med ca. 3,2 mrd. kroner 2012–2015. Tilsvarende vekst i dette budsjettforslaget er ca. 0,5 mrd. kroner. På tross av denne betydelige reduksjonen i veksten, øker dermed premieavviket fortsatt og det er grunn til bekymring.

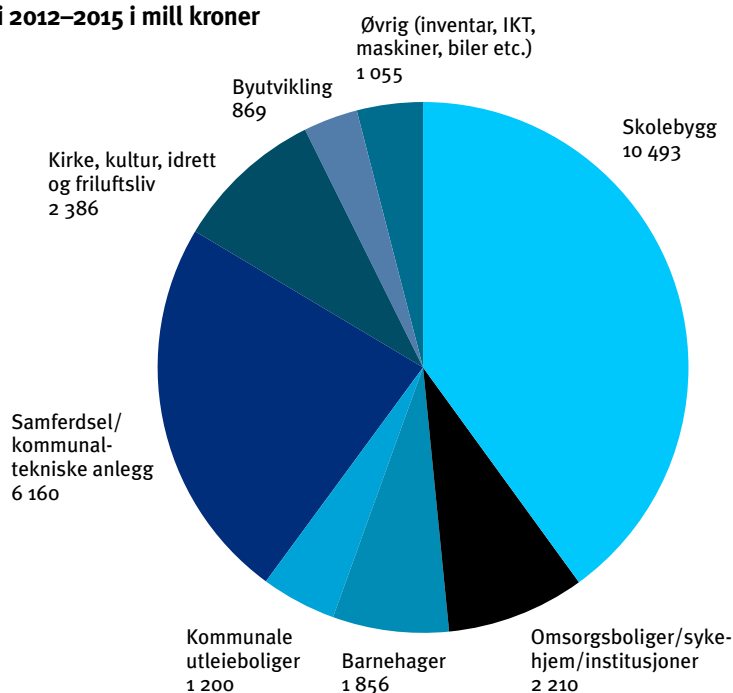
Det er også grunn til å påpeke usikkerheten knyttet til utviklingen ved at det i kommende økonomiplanperiode er forutsatt at Oslo Pensjonsforsikring AS får en avkastning årlig som er 2% høyere enn den årlige lønnsveksten. Forutsatt avkastning bygger på hva man historisk har oppnådd som en gjennomsnittelig avkastning. Avvik fra forutsatt avkastning vil ha stor betydning for hvordan premieavviket utvikler seg i kommende økonomiplanperiode. Eksempelvis vil 1% poeng lavere avkastning i et år innebære 350 mill. kroner i økt premieavvik.

Investeringer

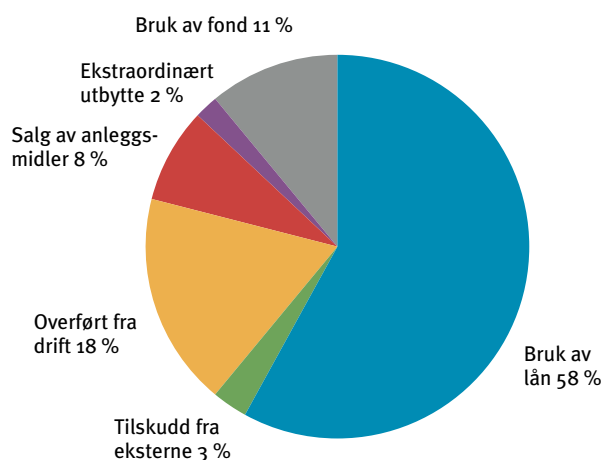
Det planlegges store investeringer i perioden, og disse er i stor grad knyttet til kommunal infrastruktur som skole, barnehager og kollektivtransport. Diagrammet viser sammensetningen av investeringene i økonomiplanperioden, som i alt er på 26,2 mrd.kr. Den største delen er skolebygg med 40 %, mens omsorgsboliger med mer utgjør 8 %. Den nest største delen er samferdsel/kommunalteknikk, hvor deler av investeringene dekkes av innbyggerne gjennom gebyrer. Renovasjon, vann og avløp skal være selvfinansierende for kommunen ved at gebyrene skal dekke utgiftene.

Den neste figuren viser hvordan investeringene er planlagt finansiert. Den største finansieringskilden er bruk av lån.

**Planlagte investeringer
i 2012–2015 i mill kroner**

**Finansiering av investeringene
2012–2015**

Resultatgrad og gjeldsgrad

Resultatgraden for kommunen viser forholdet mellom utgifter og inntekter. Netto driftsresultat er driftsinntekter fratrukket driftsutgifter og netto finansposter. Resultatgraden defineres som forholdet mellom netto driftsresultat og driftsinntektene. Utviklingen i kommunens resultatgrad viser bl.a. evnen til å finansiere investeringer. Kommuneloven har bestemmelser som sier at kommunens løpende utgifter må dekkes av de løpende inntektene. Kommunen har anledning til å oppta lån for å investere i realkapital. Kommunen har en relativt lav resultatgrad, og dette innebærer at de store investeringene kommunen må gjøre, i stor grad må lånefinansieres. Dette innebærer at gjelden øker. Ved utgangen av økonomiplanperioden er gjelden anslått å utgjøre 71 % av inntektene, mens den i 2010 utgjorde 55 %. Det betyr at en økende andel av fremtidige inntekter må brukes til å betale renter og avdrag, og at kommunen blir mer sårbar overfor renteøkninger. Som eksempel er det i kapittel 3 vist at et rentenivå på 6 % vil gi økte rentekostnader på 371 mill. kroner i 2015 i forhold til forslag til økonomiplan som er basert på et rentenivå på 4,75 %. Selv med et rentenivå på 4 % vil rentekostnadene være høyere i 2015 enn i 2011 fordi gjelden øker.

Hovedtrekk ved økonomiplanen

I tillegg til investeringer gir den økte befolkningen økte driftsutgifter. Oslo kommune har et internt system der flere sektorer får kompensasjon for å kunne gi tjenester til flere innbyggere som følge av befolkningsveksten. Det gjelder innenfor skolesektoren og store deler av bydelenes aktivitet, det som omfatter eldre og barn. Samlet er det i 2012 lagt inn 90 mill. kroner til skolesektoren og 233 mill. kroner til bydelene som følge av befolkningsvekst. Det gir økte rammer for sektoren og øker den samlede aktiviteten og tjenestetilbudet til innbyggerne. Det trenger ikke oppleves som økning for den enkelte innbygger fordi endringen består i at det er flere som får tjenester slik at det er kvantitet og ikke kvalitet som øker. Det er begrenset hvor stor endring i kvalitet det er mulig å gi innenfor de økonomiske rammene.

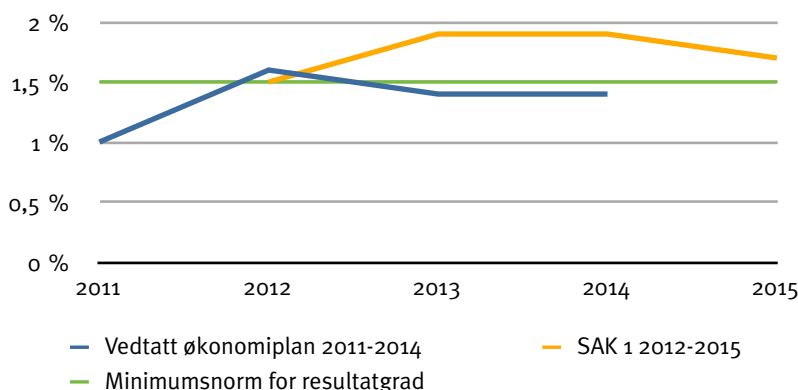
Det har vært nødvendig å stramme inn budsjettene fremover for å lage et balansert budsjett. Dersom det nå ikke gjennomføres tiltak for å redusere utgiftene, vil kommunen ha et budsjett som i slutten av økonomiplanperioden ikke oppfyller kommunelovens krav til å finansiere løpende drift med løpende inntekter.

I vedtatt økonomiplan 2011–2014 ligger det inne omstillingsuttak på 120 millioner kroner i 2012, trappet opp med 143 millioner kroner i 2013 og ytterligere 158 millioner kroner i 2014. Omstillingsuttaket er videreført til 2015 med nye 158 millioner kroner.

Videre ble 240 millioner av utgiftene i 2011 finansiert ved engangsmidler. Midlene er ikke videreført i perioden 2012–2015, og dette fremstår som et rammekutt på 240 millioner kroner.

Det har også vært nødvendig å øke rammekuttet med 100 mill. kroner i 2012 og ytterligere 160 mill. kroner i hvert av de tre siste årene. Dette gir en reduksjon på 580 mill. kroner i 2015. Dette gir en samlet reduksjon av rammene i 2015 med 1 399 mill. kroner sammenlignet med budsjettrammen i 2011.

Utvikling i resultatgrad

Tall i mill.

Rammereduksjoner	2012	2013	2014	2015
Vedtatt øk.plan 2011–2014 videreført til 2015:				
- omstillingsuttak	-120	-263	-421	-579
- engangsmidler i 2011 ikke videreført	-240	-240	-240	-240
Ytterligere rammereduksjon ny øk.plan 2012-2015	-100	-260	-420	-580
Brutto rammereduksjon	-460	-763	-1 081	-1 399
Brutto rammereduksjon i %	1,4 %	2,3 %	3,2 %	4,1 %
Årlig økning i brutto rammereduksjon		-303	-318	-318

Samlet innebærer dette en reduksjon med 1,4 % i 2012 og en ytterligere økning framover slik at rammene for 2015 er redusert med 4,5 % i forhold til 2011. På tross av disse innstrammingene er det i forslaget til økonomiplan lave overføringer fra drift til investering, som gir liten grad av egenfinansiering og buffer i forhold til eventuell inntektssvikt eller lavere avkastning på OPF.

Før denne reduksjonen i rammene er foretatt, er det lagt inn midler til flere sektorer for å dekke befolkningsveksten, samlet utgjør dette 1 343 mill. kroner i 2015.

Tall i mill.

Deomgrafikompensasjon	2012	2013	2014	2015
Bydelene-etablering nye barnehager	121	257	345	432
Bydelene-generell	112	238	344	440
Byomfattende oppgaver	10	16	21	26
Skole	90	203	329	445
Sum demografikompensasjon	333	714	1 039	1 343

Tall i mill.

	2012	2013	2014	2015
Brutto rammereduksjon	-460	-763	-1 081	-1 399
Demografikompensasjon	333	714	1 039	1 343
Netto rammereduksjon	-127	-49	-42	-56

Den faktiske reduksjonen i rammene for 2015 i forhold til 2011 er således 56 mill. kroner.

Det betyr at de samlede rammene for sektorene er om lag uendret, men at det skal gis tjenester til en voksende befolkning.

Samlet omfang av innarbeidete rammereduksjoner i kommende økonomiplanperiode er på nivå med hva som er innarbeidet av demografikompensasjon.

Økonomiplan driftsbudsjettet – samlet (bykasse og KF)

Beløp i mill kr

		Dok 3 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015
Bykasse virksomheter:						
Bydelene (EST og KOU)	Nettoutgift	16 032	16 819	16 883	16 956	16 961
Eldre og sosiale tjenester – byomfattende (EST)	Nettoutgift	2 432	2 551	2 528	2 527	2 552
Kultur og utdanning (KOU)	Nettoutgift	9 759	10 203	10 358	10 557	10 805
Byutvikling (BYU)	Nettoutgift	221	236	233	230	226
Miljø og samferdsel, miljø (MOS)	Nettoutgift	2 247	2 110	1 962	1 933	1 909
Miljø og samferdsel, selvfinans. miljøetater (MOS)	Nettoutgift	-366	-371	-413	-472	-570
Byrådslederens kontor (BLK)	Nettoutgift	362	392	386	382	379
Finans – næring (FIN)	Nettoutgift	47	46	43	42	40
Finans – kommune (FIN)	Nettoutgift	360	432	383	378	373
Bystyrets organer (BYS)	Nettoutgift	247	186	228	180	235
Avsetningskapitler (FIN)	Nettoutgift	-113	482	451	728	773
Finansposter (FIN)	Nettoutgift	-2 100	-2 122	-2 086	-2 043	-2 003
Sum sektorene – bykasse	Nettoutgift	29 129	30 963	30 957	31 399	31 681
Sum foretak – netto utgift ekskl. finanstransaksjoner		-1 622	-1 661	-1 810	-1 249	-1 438
Sum Oslo kommune – bykasse og KF		27 507	29 303	29 148	30 150	30 242
Skatt på inntekt og formue		-21 050	-22 700	-23 000	-23 250	-23 550
Ordinært rammetilskudd		-8 190	-8 840	-8 875	-8 985	-9 020
Skatt på eiendom		0	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd		-393	-423	-436	-432	-433
Sum frie disponible inntekter		-29 633	-31 963	-32 311	-32 667	-33 003
Renteinntekter og utbytte		-1 732	-1 695	-1 688	-1 715	-1 729
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)		0	0	0	0	0
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter		1 199	1 284	1 408	1 667	1 822
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)		0	0	0	0	0
Avdrag på lån		1 204	1 389	1 529	1 671	1 781
Netto finansinntekter/-utgifter		671	978	1 249	1 623	1 874
Netto driftsresultat		-1 455	-1 682	-1 914	-895	-887
Til ubundne avsetninger		816	706	689	647	646
Til bundne avsetninger		-13	-21	-29	-5	35
Bruk av ubundne avsetninger		-365	-100	-121	-113	-55
Bruk av bundne avsetninger		-45	-38	-38	-38	-38
Netto avsetninger		393	546	501	491	588
Overføring til investeringsbudsjettet		88	110	297	272	167
Overføring til investeringsbudsjettet – KF m.v.		132	134	134	132	132
Overføring til investeringsbudsjettet – inv.mva.		843	892	981	0	0
Sum overført til investeringsbudsjettet		1 063	1 136	1 412	404	299
Til fordeling drift		-27 507	-29 303	-29 148	-30 150	-30 242
Sum fordelt til drift		27 507	29 303	29 148	30 150	30 242
Merforbruk/mindreforbruk		0	0	0	0	0
Refusjon moms påløpt i investeringsregnskapet		-843	-892	-981	0	0
Netto driftsresultat ekskl. resultat VAR-sektor, Oslo Havn KF og refundert inv.mva		-376	-617	-789	-769	-721

Økonomiplan investeringsbudsjettet – samlet (Bykasse og KF)

Beløp i mill kr

		Dok 3 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015
Bydelene (EST og KOU)	Utgift	0	0	0	0	0
Eldre og sosiale tjenester – byomfattende (EST)	Utgift	30	36	25	55	55
Kultur og utdanning (KOU)	Utgift	172	156	288	119	65
Byutvikling (BYU)	Utgift	26	26	26	26	26
Miljø og samferdsel, miljø (MOS)	Utgift	1 472	746	562	513	471
Miljø og samferdsel, selvfinans. miljøetater (MOS)	Utgift	1 391	1 054	1 033	829	597
Byrådslederens kontor (BLK)	Utgift	15	4	2	2	2
Finans – næring (FIN)	Utgift	410	612	388	178	348
Finans – kommune (FIN)	Utgift	203	532	660	624	664
Bystyrets organer (BYS)	Utgift	0	0	0	0	0
Investeringer i anleggsmidler – bykasse		3 718	3 165	2 983	2 345	2 228
Tilskudd til KF fra bykasse		-37	-22	-78	-108	-53
Korrigert investeringer i anleggsmidler – bykasse		3 681	3 143	2 905	2 237	2 175
Tannhelsetjenesten Oslo KF (EST)	Utgift	5	5	5	5	5
Arbeidstrening Oslo KF (EST)	Utgift	0	0	0	0	0
Klima og energi Oslo KF (MOS)	Utgift	0	0	0	0	0
Oslo Havn KF (MOS)	Utgift	128	226	264	117	143
Omsorg Oslo KF (FIN)	Utgift	0	0	0	0	0
Undervisningsbygg Oslo KF (FIN)	Utgift	2 505	2 804	2 374	2 540	2 214
Boligbygg Oslo KF (FIN)	Utgift	341	395	525	525	235
Omsorgsbygg Oslo KF (FIN)	Utgift	1 088	691	1 239	975	495
Investeringer i anleggsmidler – KF		4 067	4 121	4 407	4 162	3 091
Investeringer i anleggsmidler – Oslo kommune		7 748	7 264	7 312	6 400	5 266
Investeringer i anleggsmidler		7 748	7 264	7 312	6 400	5 266
Utlån og forskuttering		1 211	1 286	1 496	1 166	921
Avdrag på lån		461	494	562	581	600
Avsetninger		4	0	0	16	0
Årets finansieringsbehov		9 424	9 043	9 370	8 162	6 788
Finansiert slik:						
Bruk av lånemidler		-4 260	-5 602	-5 704	-4 939	-3 471
Inntekter fra salg av anleggsmidler		-191	-465	-643	-141	-771
Tilskudd til investeringer		-74	-80	-45	-401	-112
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner		-2 585	-755	-890	-1 734	-1 537
Sum ekstern finansiering		-7 109	-6 902	-7 281	-7 215	-5 892
Overføring fra driftsbudsjettet		-88	-110	-297	-272	-167
Overføring fra driftsbudsjettet – KF m.v.		-132	-134	-134	-132	-132
Overføring fra driftsbudsjettet – inv.mva.		-843	-892	-981	0	0
Sum overført fra driftsbudsjettet		-1 063	-1 136	-1 412	-404	-299
Bruk av avsetninger		-1 252	-1 006	-677	-542	-598
Sum finansiering		-9 424	-9 043	-9 370	-8 162	-6 788
Udekket/udisponert		0	0	0	0	0

5. Innstilling til vedtak

Byrådet innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

Skattevedtak:

1. Skatt på inntekt og formue for forskuddspliktige skattytere for inntektsåret 2012 skrives ut med:

a) 7,0 ‰ på formue

b) 13,95 % på inntekt

Dersom Stortinget vedtar andre maksimumssatser, brukes disse.

Lånevedtak

2. Oslo kommune tar opp lån i 2012 i henhold til punktene a, b, c og d nedenfor:

a) Innlån til bykassen, 2 652,4 mill., jf Del 2 kapittel 11 Fellesutgifter og finansposter (budsjettkapitlene 910 Bruk av lån og 926 Videreutlån).

Gjennomsnittlig finansierings- /avdragstid kan være inntil 20 år med jevne årlige avsetninger/avdrag for låneopptak til investeringer i bykassen. For kulturinstitusjonene i Bjørvika legges det til grunn en avdragstid på 50 år, jf bystyresak 245/09.

b) Kommunale foretak får fullmakt til å ta opp lån i Lånefondet for inntil:

Undervisningsbygg Oslo KF inntil 2 168,6 mill.

Omsorgsbygg Oslo KF inntil 543 mill.

Boligbygg Oslo KF inntil 238,5 mill.

c) Innlån til Lånefondet, 4 346 mill., jf Del 2 kapittel 11 Fellesutgifter og finansposter (budsjettkapittel 080 Lånefondet), til nye låneopptak og til refinansiering av eldre lån.

d) Lån til likviditetsformål inntil 2 000 mill.

Tallbudsjett

3. Drifts- og investeringsbudsjett for bykassen vedtas slik:

Beløp i 1000 kr

Kapittel/Sektor	Driftsramme	Sosialhjelp og kvalifiseringsprogram	Netto
BYDELENE (EST OG KOU)			
<i>Driftsbudsjettet:</i>			
001 Bydel Gamle Oslo (1) (B)	1 104 549	189 530	1 294 079
002 Bydel Grünerløkka (2) (B)	1 080 319	167 959	1 248 278
003 Bydel Sagene (3) (B)	863 600	111 083	974 683
004 Bydel St. Hanshaugen (4) (B)	695 072	78 648	773 720
005 Bydel Frogner (5) (B)	991 306	72 528	1 063 834
006 Bydel Ullern (6) (B)	742 684	17 944	760 628
007 Bydel Vestre Aker (7) (B)	1 093 220	25 625	1 118 845
008 Bydel Nordre Aker (8) (B)	1 272 892	36 141	1 309 033
009 Bydel Bjerke (9) (B)	833 266	74 771	908 037
010 Bydel Grorud (10) (B)	804 647	73 765	878 412
011 Bydel Stovner (11) (B)	805 820	81 411	887 231
012 Bydel Alna (12) (B)	1 306 214	125 548	1 431 762
013 Bydel Østensjø (13) (B)	1 316 263	67 637	1 383 900
014 Bydel Nordstrand (14) (B)	1 258 021	40 277	1 298 298
015 Bydel Søndre Nordstrand (15) (B)	923 120	101 937	1 025 057
Sum Bydelsfordelt ramme	15 090 993	1 264 804	16 355 797

Beløp i 1000 kr

Kapittel/Sektor	Utgift	Inntekt	Netto
<i>Driftsbudsjettet:</i>			
<i>Avsetningskapitler:</i>			
304 Bydelene – avsetninger helse og eldreomsorg (EST)	137 963	-32 685	105 278
305 Bydelene – etablering av nye barnehager (KOU)	144 419	0	144 419
306 Bydelene – diverse barnehagetiltak (KOU)	117 721	0	117 721
308 Bydelene – avs. sos.tj, barnevern, rusomsorg (EST)	95 723	0	95 723
Sum Avsetninger	495 826	-32 685	463 141
Sum Bydelsramme (EST og KOU) netto			16 818 938

Beløp i 1000 kr

Kapittel/Sektor	Utgift	Inntekt	Netto
-----------------	--------	---------	-------

ELDRE OG SOSIALE TJENESTER – BYOMFATTENDE (EST)

Driftsbudsjettet:

174	Tannhelsetjenesten OKF – overføring (EST)	163 208	0	163 208
176	Arbeidstrening OKF – overføring (EST)	16 377	0	16 377
311	Helse- og velferdsetaten (EST)	483 064	-38 203	444 861
312	Storbyavdelingen (EST)	234 083	-174 858	59 225
313	Sykehjemsetaten (EST)	4 361 768	-3 578 618	783 150
320	Legevakten (EST)	279 757	-126 955	152 802
350	Trygdeordninger (EST)	6 940	0	6 940
355	Rusmiddelsetaten (EST)	621 188	-165 260	455 928
360	Barne- og familieetaten – barnevern (EST)	591 741	-404 360	187 381
362	Kriminalitetsforebygging blant ungdom (EST)	5 878	0	5 878
372	Byomfattende tiltak – avsetninger (EST)	47 667	0	47 667
384	Bydelenes hjelpemiddeltjeneste (EST)	20 968	0	20 968
427	Tap på utlån (EST)	3 000	0	3 000
428	Sosiale boligvirkemidler (EST)	419 542	-223 817	195 725
481	Handlingsprogram Oslo sør (EST)	8 000	0	8 000
Sum	Eldre og sosiale tjenester – byomfattende (EST)	7 263 181	-4 712 071	2 551 110

Investeringsbudsjettet:

174	Tannhelsetjenesten OKF – overføring (EST)	5 000	0	5 000
311	Helse- og velferdsetaten (EST)	190	-38	152
313	Sykehjemsetaten (EST)	5 000	-800	4 200
320	Legevakten (EST)	2 500	-500	2 000
360	Barne- og familieetaten – barnevern (EST)	2 300	-460	1 840
372	Byomfattende tiltak – avsetninger (EST)	11 000	-2 200	8 800
427	Tap på utlån (EST)	5 710	-2 000	3 710
481	Handlingsprogram Oslo sør (EST)	4 000	-640	3 360
Sum	Eldre og sosiale tjenester – byomfattende (EST)	35 700	-6 638	29 062

KULTUR OG UTDANNING (KOU)

Driftsbudsjettet:

A04	Ufordelte midler for sektor – KOU	81 500	0	81 500
200	Utdanningsetaten (KOU)	343 062	-71 131	271 931
203	Pedagogisk-psykologisk tjeneste (KOU)	145 278	-11 990	133 288
210	Grunnskolen (KOU)	6 046 905	-231 031	5 815 874
211	Aktivitetsskolen (Skolefritidsordningen) (KOU)	465 999	-323 204	142 795
230	Videregående skoler (KOU)	2 303 074	-179 439	2 123 635
231	Fagopplæring (KOU)	146 036	-61 697	84 339
250	Fagskolen (KOU)	25 847	0	25 847
260	Spesialundervisning i egne grunnskoler (KOU)	384 870	-40 808	344 062
261	Spesialundervisning i egne videreg. skoler (KOU)	55 541	-3 836	51 705

Beløp i 1000 kr

Kapittel/Sektor	Utgift	Inntekt	Netto
290 Oslo musikk- og kulturskole (KOU)	61 267	-15 544	45 723
294 Voksenopplæring (KOU)	602 292	-283 593	318 699
354 Enhet for mangfold og integrering (KOU)	15 640	-5 142	10 498
501 Kultureiendommer (KOU)	50 470	-24 841	25 629
502 Kulturetaten (KOU)	508 589	-70 247	438 342
504 Munch-museet (KOU)	90 552	-23 462	67 090
581 Den norske kirke og andre trossamfunn (KOU)	167 502	0	167 502
590 Gravferdsetaten (KOU)	121 620	-67 440	54 180
Sum Kultur og utdanning (KOU)	11 616 044	-1 413 405	10 202 639

Investeringsbudsjettet:

200 Utdanningsetaten (KOU)	103 830	-20 766	83 064
271 Byomfattende barnehageoppgaver (KOU)	18 000	-3 600	14 400
501 Kultureiendommer (KOU)	5 200	-1 040	4 160
581 Den norske kirke og andre trossamfunn (KOU)	10 000	0	10 000
590 Gravferdsetaten (KOU)	18 500	-3 700	14 800
Sum Kultur og utdanning (KOU)	155 530	-29 106	126 424

BYUTVIKLING (BYU)

Driftsbudsjettet:

482 Handlingsprogram Groruddalen (BYU)	30 000	0	30 000
520 Byantikvaren (BYU)	31 028	-8 202	22 826
609 Plan- og bygningsetaten (BYU)	369 947	-186 482	183 465
Sum Byutvikling (BYU)	430 975	-194 684	236 291

Investeringsbudsjettet:

482 Handlingsprogram Groruddalen (BYU)	20 000	0	20 000
609 Plan- og bygningsetaten (BYU)	6 000	-1 000	5 000
Sum Byutvikling (BYU)	26 000	-1 000	25 000

MILJØ OG SAMFERDSEL, MILJØ (MOS)

Driftsbudsjettet:

184 Beredskapsetaten (MOS)	5 750	-5 829	-79
542 Bymiljøetaten (MOS)	1 452 702	-853 398	599 304
643 Renovasjonsetaten – næring (MOS)	64 895	-64 594	301
645 Energigjenvinningsetaten – husholdninger (MOS)	152 635	-225 225	-72 590
646 Energigjenvinningsetaten – næring (MOS)	128 977	-247 323	-118 346
650 Brann- og redningsetaten (MOS)	374 843	-75 130	299 713
711 Kjøp av transporttjenester (MOS)	1 395 663	0	1 395 663
752 Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel (MOS)	2 137	0	2 137
761 Sykkelprosjektet (MOS)	4 008	0	4 008
Sum Miljø og samferdsel, miljø (MOS)	3 581 610	-1 471 499	2 110 111

Beløp i 1000 kr

Kapittel/Sektor	Utgift	Inntekt	Netto
<i>Investeringsbudsjettet:</i>			
542 Bymiljøetaten (MOS)	427 620	-68 400	359 220
645 Energigjenvinningsetaten – husholdninger (MOS)	137 000	-35 000	102 000
646 Energigjenvinningsetaten – næring (MOS)	46 000	0	46 000
650 Brann- og redningsetaten (MOS)	6 000	-360	5 640
761 Sykkelprosjektet (MOS)	129 500	-4 500	125 000
Sum Miljø og samferdsel, miljø (MOS)	746 120	-108 260	637 860

MILJØ OG SAMFERDSEL, SELVFINANS. MILJØETATER (MOS)

<i>Driftsbudsjettet:</i>			
620 Vann- og avløpsetaten - forvaltning (MOS)	743 142	-1 104 540	-361 398
640 Renovasjonsetaten - selvkost (MOS)	610 238	-619 940	-9 702
Sum Miljø og samferdsel, selvfinans. miljøetater (MOS)	1 353 380	-1 724 480	-371 100

<i>Investeringsbudsjettet:</i>			
620 Vann- og avløpsetaten - forvaltning (MOS)	1 030 800	-2 200	1 028 600
640 Renovasjonsetaten - selvkost (MOS)	23 000	0	23 000
Sum Miljø og samferdsel, selvfinans. miljøetater (MOS)	1 053 800	-2 200	1 051 600

BYRÅDSLEDERENS KONTOR (BLK)

<i>Driftsbudsjettet:</i>			
120 Byråd/byrådsavdelingene (BLK)	272 097	-7 878	264 219
126 Div.avsetn.og tidsb. tiltak under byrådsavd. (BLK)	58 890	-3 385	55 505
140 Kommuneadvokaten (BLK)	31 923	-9 008	22 915
150 Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	69 724	-22 090	47 634
191 Tilfeldige utg. etter byrådets bestemmelse (BLK)	1 500	0	1 500
Sum Byrådslederens kontor (BLK)	434 134	-42 361	391 773

<i>Investeringsbudsjettet:</i>			
150 Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	4 000	-800	3 200
Sum Byrådslederens kontor (BLK)	4 000	-800	3 200

FINANS – NÆRING (FIN)

<i>Driftsbudsjettet:</i>			
400 Eiendoms- og byfornyelsesetaten (FIN)	171 412	-168 882	2 530
455 Næringsutvikling og reiseliv (FIN)	28 980	-9 013	19 967
459 Næringsetaten (FIN)	48 747	-25 262	23 485
Sum Finans – næring (FIN)	249 139	-203 157	45 982

<i>Investeringsbudsjettet:</i>			
175 Omsorgsbygg Oslo KF – overføring (FIN)	17 000	0	17 000
185 Forskjellige utbedringstiltak (FIN)	10 000	-1 600	8 400

Beløp i 1000 kr

Kapittel/Sektor	Utgift	Inntekt	Netto
416 Fornebu-utbyggingen (FIN)	16 500	-294 300	-277 800
425 Andre utbyggingsformål (FIN)	568 000	-76 600	491 400
Sum Finans – næring (FIN)	611 500	-372 500	239 000

FINANS – KOMMUNE (FIN)

Driftsbudsjettet:

122 Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	92 094	-1 515	90 579
125 Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	518 865	-386 720	132 145
130 Kemnerkontoret (FIN)	272 514	-70 712	201 802
181 Overformynderiet (FIN)	16 484	-9 318	7 166
Sum Finans – kommune (FIN)	899 957	-468 265	431 692

Investeringsbudsjettet:

122 Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	219 700	-43 940	175 760
125 Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	42 400	-8 480	33 920
503 Kulturbyggene i Bjørvika (FIN)	270 000	-54 000	216 000
Sum Finans – kommune (FIN)	532 100	-106 420	425 680

BYSTYRETS ORGANER (BYS)

Driftsbudsjettet:

100 Bystyret m.v. (BYS)	111 471	-3 897	107 574
101 Ordførerens kontor (BYS)	12 086	-485	11 601
102 Tilfeldige utg. etter bystyrets bestemmelse (BYS)	2 000	0	2 000
109 Kontrollutvalget (BYS)	3 576	-31	3 545
110 Kommunerevisjonen (BYS)	60 826	-16 566	44 260
111 Ombud for brukere av helse- og sosialtj.(BYS)	18 666	-6 056	12 610
112 Stortingsvalg og kommunevalg (BYS)	5 195	-962	4 233
Sum Bystyrets organer (BYS)	213 820	-27 997	185 823

ORFELLESUTGIFTER OG FINANSPOSTER

Driftsbudsjettet:

124 Forsikringer (FIN)	173 700	-161 000	12 700
192 Diverse avsetninger og tilfeldige inntekter (FIN)	660 400	-192 574	467 826
199 Avsetning til tilleggsbevilgninger (FIN)	25 000	0	25 000
426 Tap på lånegarantier (FIN)	9 000	0	9 000
800 Skatt på inntekt og formue (FIN)	0	-22 700 000	-22 700 000
840 Rammetilskudd fra staten (FIN)	0	-8 840 000	-8 840 000
845 Øvrige generelle statstilskudd (FIN)	1 800	-97 812	-96 012
850 Generelt statstilsk. vedr. flyktninger m.v. (FIN)	0	-325 000	-325 000
898 Overføringer fra KF m.v. (FIN)	20 000	-2 143 423	-2 123 423
900 Renter (FIN)	568 800	-508 600	60 200
901 Utbytte fra aksjeselskaper (FIN)	0	-1 000 000	-1 000 000
910 Lån (FIN)	1 072 300	0	1 072 300

Kapittel/Sektor		Utgift	Inntekt	Beløp i 1000 kr Netto
927	Betjening av videreutlån (EST)	153 400	-160 500	-7 100
940	Disposisjonsfond (FIN)	672 814	-90 824	581 990
948	Ubundne investeringsfond (FIN)	0	-9 000	-9 000
950	Bundne driftsfond (FIN)	-21 456	0	-21 456
980	Overføring mellom drift og investering (FIN)	289 716	0	289 716
Sum	Fellesutgifter og finansposter	3 625 474	-36 228 733	-32 603 259

Investeringsbudsjettet:

910	Lån (FIN)	0	-1 752 393	-1 752 393
920	Utlån egne midler (FIN)	365 000	-109 700	255 300
926	Videreutlån (EST)	906 000	-900 000	6 000
927	Betjening av videreutlån (EST)	493 500	-452 000	41 500
940	Disposisjonsfond (FIN)	0	-703 651	-703 651
948	Ubundne investeringsfond (FIN)	0	-270 000	-270 000
950	Bundne driftsfond (FIN)	0	-4 820	-4 820
959	Bundne investeringsfond (FIN)	380	0	380
980	Overføring mellom drift og investering (FIN)	0	-110 142	-110 142
Sum	Fellesutgifter og finansposter	1 764 880	-4 302 706	-2 537 826

4. Krav til netto driftsresultat samt investeringsbudsjett med finansiering for 2012 for kommunale foretak vedtas slik:

4.1 Kapittel 051 Klima og energi Oslo KF

Krav til netto driftsresultat for Klima og energi Oslo KF settes til minus 38,194 mill. i 2012 (inndekning skjer gjennom tilsvarende bruk av Klima- og energifondet). Rammen for enøkutlån i investeringsbudsjettet settes til 15 mill. i 2012 og med tilsvarende finansiering fra Klima- og energifondet.

4.2 Kapittel 052 Omsorg Oslo KF

Krav til netto driftsresultat for Omsorg Oslo KF settes til 0 mill. i 2012.

4.3 Kapittel 053 Undervisningsbygg Oslo KF

Krav til netto driftsresultat for Undervisningsbygg Oslo KF settes til 635 mill. i 2012. Investeringsrammen med finansiering fastsettes slik:

Prosjektnr	Budsjett 2012	Beløp i 1000 kr
053	Undervisningsbygg Oslo KF (FIN)	
106500	Akuttiltak/Generell rehabilitering	300 000
106520	Kapasitetsutvidelse/ rehab/nybygg mv.	1 763 600
108525	Paviljonger	80 000
109500	Investering avsetn – ikke fordelt	660 000
Sum investeringsutgifter		2 803 600
Lån i lånefondet		-2 168 600
Overføring fra driftsbudsjettet		-100 000
Overføring fra driftsbudsjettet – inv.mva.		-535 000
Sum finansiering		-2 803 600

Prosjektnr. 106520 fordeles på følgende skoler:

	Ferdig-stillelse	Kostnads-ramme	Bevilget tom. 2011	Budsjett 2012
Nybygg og totalrehabilitering				
Kjelsås 1-7, m/flerbrukshall	3-12	418 000	278 000	104 100
Kuben (Risløkka)	3-13	1 990 000	1 098 000	295 800
Sandaker 0-10	3-12	510 100	289 200	162 200
Bjerke vgs. m/idrettshall og bad	3-13	366 000	91 900	163 400
Grefsen 1-7	3-14	495 100		119 700
Grefsen U3	3-13	299 000	102 400	69 400
Østensjø skole/nytt gymbygg	3-12	60 600	14 200	32 400
Bjørnsletta	3-14	584 000		251 600
Que Vadis Menn	3-13	151 000		90 000
Rebevilgning av midler inndratt i 2011				475 000
Sum nybygg og totalrehabilitering				1 763 600

4.4 Kapittel 055 Boligbygg Oslo KF

Krav til netto driftsresultat for Boligbygg Oslo KF settes til 46 mill. i 2012. Investeringsrammen med finansiering fastsettes slik:

Beløp i 1000 kr

Prosjektnr	Budsjett 2012
055 Boligbygg Oslo KF (FIN)	
106600 Rehabiliterings-/utviklingsprosjekter	110 000
106610 Kjøp av boligeiendom	60 000
109610 Presteboliger – kjøp/rehabilitering	5 000
111600 Ufordelt Omsorg+	70 000
111605 Boliger til vanskeligstilte	150 000
Sum investeringsutgifter	395 000
Lån i lånefondet	-238 500
Salg av eiendom	-66 000
Tilskudd fra staten	-44 500
Overføring fra driftsbudsjettet – inv.mva.	-46 000
Sum finansiering	-395 000

4.5 Kapittel 057 Tannhelsetjenesten Oslo KF

Krav til netto driftsresultat for Tannhelsetjenesten Oslo KF settes til 0 mill. i 2012. Investeringsrammen med finansiering fastsettes slik:

Beløp i 1000 kr

Prosjektnr	Budsjett 2012
057 Tannhelsetjenesten Oslo KF (EST)	
106870 Utstyrsplan	5 000
Sum investeringsutgifter	5 000
Tilskudd fra bykassen	-5 000
Sum finansiering	-5 000

4.6 Kapittel 058 Arbeidstrening Oslo KF

Krav til netto driftsresultat for Arbeidstrening Oslo KF settes til 0 mill. i 2012.

4.7 Kapittel 059 Omsorgsbygg Oslo KF

Krav til netto driftsresultat for Omsorgsbygg Oslo KF settes til 131 mill. i 2012. Investeringsrammen med finansiering fastsettes slik:

Beløp i 1000 kr

Prosjektnr	Budsjett 2012
059 Omsorgsbygg Oslo KF (FIN)	
106720 Kap.utvidelse/nybygg – barnehager	190 000
106730 Reetablering og akutttiltak/rehab. – bhg	21 000
109700 Akuttvedlikeh./gen. rehab – sykehjem	100 000
111710 Ufordelt sykehjem	300 000
111711 Ufordelt omsorg+	80 000
Sum investeringsutgifter	691 000
Lån i lånefondet	-543 000
Tilskudd fra bykassen	-17 000
Overføring fra driftsbudsjettet – inv.mva.	-131 000
Sum finansiering	-691 000

4.8 Kapittel 060 Oslo Havn KF

Krav til netto driftsresultat for Oslo Havn KF settes til 34 mill. i 2012. Investeringsrammen med finansiering fastsettes slik:

Beløp i 1000 kr

Prosjektnr	Budsjett 2012
060 Oslo Havn KF (MOS)	
106900 IKT og annet utstyr	15 780
106910 Farled og div mindre prosjekter	17 100
106920 Vesthavna	43 400
106940 Sydhavna (inkl kraner)	146 426
106950 Omstruktureringsprosjekter	2 950
107930 Ren Oslofjord	500
Sum investeringsutgifter	226 156
Avsetning til Havnefond KF	0
Sum finansieringsbehov	226 156
Salg av eiendom	-30 000
Overføring fra driftsbudsjettet	-34 000
Utbytte fra HAV Eiendom AS	-150 000
Bruk av havnefondet	-12 156
Sum finansiering	-226 156

5. Lånefondets budsjett for 2012 vedtas slik:

Lånefondet	Mill. kr
Artsgruppe	Budsjett 2012
100-509 Renteutgifter eksterne lån m.v.	1 156,6
sum utgifter	1 156,6
510-519 Avdrag på eksterne lån	1 000,0
520-529 Interne utlån	4 702,5
sum utbetalinger	5 702,5
Sum bruk av midler	6 859,1
780-909 Refunderte renter og låne-/adm.kostn.	-1 156,6
sum inntekter	-1 156,6
910-919 Nye låneopptak	-4 346,0
920-929 Interne avdrag på lån	-1 356,5
sum innbetalinger	-5 702,5
Sum anskaffelse av midler	-6 859,1

6. Forslag til økonomiplan 2012–2015 vedtas.

Byrådet gis fullmakt til å oppdatere samtlige oversikter til økonomiplan 2012–2015 i tråd med bystyrets budsjettvedtak for 2012.

7. Byrådet gis fullmakt til å oppdatere samtlige tabeller om måltall og oversikter over drifts- og investeringsprosjekter i tråd med bystyrets budsjettvedtak for 2012.

Verbale vedtak

8. Følgende verbalforslag vedtas:

8.1 Bydelene

8.1.1 Boligbehovsplan

Byrådet vil i forbindelse med budsjett 2013 legge frem en boligbehovsplan for boliger til vanskeligstilte.

8.1.2 Mottak av flyktninge

Oslo kommune tar imot og bosetter 410 flyktninger i 2012.

8.1.3 Justering av kriteriesett barnevern

Fra og med 2012 tildeles midler til barnevern basert på 80 % kriterietildeling og 20 % regnskapsandel i forhold til sist avlagte årsregnskap.

8.1.4 Tildeling av midler til økonomisk sosialhjelp

Fra og med 2012 tildeles midler til sosialhjelp basert på 80 % kriterietildeling og 20 % regnskapsandel i forhold til sist avlagte årsregnskap.

8.1.5 Justering kriteriesett pleie og omsorg

Fra og med 2012 foretas en forenklet justering av kriteriesettet til pleie og omsorg ved at vektene endres til 65 % og 35 % for henholdsvis innbyggere over og under 67 år. omsorg.

8.1.6 Avvikling av overgangsordninger økonomisk sosialhjelp

Overgangsordninger for sosialhjelp avvikles. Det avsettes 5 mill. kroner på kap. 308 for å kompensere for eventuell sterk utgiftsvekst i enkelte bydeler i inneværende regnskapsår.

8.1.7 Sentral avsetning for høye døgnpriser

Sentral avsetning for å kompensere for høye døgnpriser i barnevernet avvikles, og midlene inngår fra og med 2012 i den generelle rammen til barnevernet.

8.1.8 Levering av hjemmetjenester i brukervalgordning

Byrådet gis fullmakt til å inngå nye avtaler med leverandø-

rer for levering av hjemmetjenester i brukervalgordning i hjemmetjenesten.

8.1.9 Tjenestekjøp

Byrådet skal sikre at tjenestekjøp innenfor pleie-, omsorg-, helse- og sosialområdet skal skje via åpne anbudskonkurranser, og at private og ideelle organisasjoner konkurrerer på like vilkår.

8.1.10 Konkurransetsetting av heldøgns institusjoner til eldre (sykehjemsdrift)

Byrådet gis innenfor sitt ansvarsområde fullmakt til å konkurransetsette heldøgns institusjoner til eldre (sykehjemsdrift).

8.1.11 Veiledende normer for økonomisk sosialhjelp til livsopphold

Veiledende normer for økonomisk sosialhjelp til livsopphold pr. mnd justeres med 3,3 % (deflator), og vil for 2012 fastsettes slik:

Enslige aleneboende	5 868
Ektepar/samboere	9 212
Enslige forsørgere	6 682
Barnetillegg 0–10	1 320
Barnetillegg 11–18	1 752
Unge hjemmeboende	1 752

8.1.12 Tilskudd til lærlinger i helsefag

I tildelingen av kommunalt tilskudd til lærlinger i helsefag skal Oslo-elever prioriteres. Hvis det er ledige midler skal også utenbys elever kunne tildeles tilskudd.

8.2 Velferd og sosiale tjenester – byomfattende tiltak

8.2.1 Bydelsbetaling for opphold på rusinstitusjoner under Velferdsetaten

a) Bydelsbetaling for opphold på samtlige rusinstitusjoner under Velferdsetaten prisjusteres med 3,3% og utgjør i 2012 kr. 271 pr. døgn. pr. klient.

b) Velferdsetaten gis i samarbeid med aktuell bydel fullmakt til å fastsette en høyere bydelsbetaling for særlig kostnadskrevende klienter.

8.2.2 Pris pr vektet sykehjemsplass i 2012

Pris pr vektet sykehjemsplass i 2012 fastsettes til kr. 663 747

8.2.3 Salgspris for tjenester ved Villa Enerhaugen

Salgspris for tjenester ved Villa Enerhaugen skal være kostnadsdekkende og fastsatt i samsvar med vedtatte effektiviseringskrav og inntektsforutsetninger. Når avtaler om kjøp av tjenester inngås skal det være dialog med kjøperbydel om tjenesteinnhold. Justering av pris på avtaler om salg av tjenester til bydelene skal holdes innenfor kommunens deflator. Ved aktivitetsendringer i tjenestekjøpene skal avtalene reforhandles i dialog med kjøperbydelene

8.2.4 Betaling for plasser for yngre demente, MRSA- og rusplasser

Det gjøres følgende unntak fra vedtakspunkt om vektet pris for sykehjemsplass:

For plasser ved MRSA- og rusavdelinger samt avdelinger med lindrende behandling betales pris som for ordinær sykehjemsplass.

8.3 Kultur og utdanning

Byrådet gis fullmakt til å planlegge og utvikle tiltak, samt omstrukturere skoler, i tråd med anbefalingene i «Skolebehovsplan 2012-2022».

8.4 Miljø og samferdsel

8.4.1 Transporttjenesten for forflytningshemmede mellom 6 og 67 år – fritidsreiser

For brukere av transporttjenesten for forflytningshemmede mellom 6 og 67 år settes kvoten til 150 reiser pr. år. For brukere som for første gang søker etter 1. juli, settes kvoten til 75 fritidsreiser første året. Det gis anledning til å søke om et begrenset antall tilleggsreiser.

8.4.2 Transporttjenesten for forflytningshemmede over 67 år som ikke er blinde eller svaksynte – fritidsreiser

For brukere av transporttjenesten for forflytningshemmede over 67 år som ikke er blinde eller svaksynte, settes kvoten for fritidsreiser til 50 reiser pr. år. For brukere som for første gang søker etter 1. juli, settes kvoten til 25 fritidsreiser første året. Det gis anledning til å søke om et begrenset antall tilleggsreiser

8.4.3 Transport for forlytningshemmede over 67 år som er blinde eller svaksynte eller spesialbilbrukere – fritidsreiser

For primærbrukere av transporttjenesten for forflytningshemmede over 67 år som er blinde eller svaksynte eller spesialbilbrukere gis en kvote på 150 fritidsreiser pr. år. For primærbrukere som for første gang søker etter 1. juli, settes kvoten til 75 fritidsreiser første året. Det gis etter søknad anledning til å søke om et begrenset antall tilleggsreiser.

8.4.4 Tilskudd og tilsagn om lån fra Klima- og energifondet

I 2012 kan det gis tilsagn fra Klima- og energifondet om tilskudd innenfor en ramme på 65 mill. kroner og tilsagn om lån innenfor en ramme på 65 mill. kroner. Det kan gis tilsagn om lån på maksimalt 5 mill. kroner per søknad.

8.5 Følgende tidligere vedtatte generelle verbalvedtak endres:

8.5.1 H47 Kvalitetsmålinger i sykehjem og hjemmetjenesten

Kvalitetsmålinger i sykehjem og hjemmetjenesten består av revisjonsbesøk, objektive indikatorer, brukerundersøkelser og medarbeiderundersøkelser. Brukerundersøkelser foretas årlig i samtlige sykehjem og brukere av hjemmetjenester. Objektive indikatorer i sykehjem registreres per tertial og årlig i hjemmetjenesten. Revisjonsbesøk gjennomføres annet hvert år i bydelenes bestillerkontor og hos kommunale og private utførere av hjemmetjenester og annet hvert år i sykehjemmene.

Endres til:

Kvalitetsmåling i sykehjem og hjemmetjeneste

Kvalitetsmålinger i sykehjem og hjemmetjenesten består av revisjonsbesøk, objektive indikatorer, brukerundersøkelser, pårørendeundersøkelser og medarbeiderundersøkelser. Brukerundersøkelser foretas årlig i samtlige sykehjem og brukere av hjemmetjenester. Objektive indikatorer i sykehjem registreres per tertial og årlig i hjemmetjenesten. Revisjonsbesøk gjennomføres annet hvert år i bydelenes bestillerkontor og hos kommunale og private utførerne av hjemmetjenester og annet hvert år i sykehjemmene. Pårørendeundersøkelser gjennomføres årlig i samtlige sykehjem.

Kvalitetsrevisjonene skal også omfatte sammenfatning av

mottatte avviksmeldinger og eventuelle klager fra beboere/brukere. Analyse av medarbeiderundersøkelser skal presenteres sammen med resultater av kvalitetsmålinger.

8.5.2 S29/2009. Kap. 763 Trafikketaten:

15 mill. kroner av overskuddet på Kap. 763 Trafikketaten anvendes fra 2010 årlig til økt renhold på Kap. 540 Friluftsetaten.

Endres til:

Ordningen der 15 mill. kroner av overskuddet knyttet til inntekter fra parkeringsgebyr videreføres og anvendes innen Bymiljøetatens budsjett til økt renhold. Det øremerkes 15 mill. kroner fra P-fondet til renhold innen Bymiljøetaten Kap542.

8.5.3 S70/2011 Prioritering av feilparkering som hindrer kollektivtransport og syklist

Byrådet bes sørge for at Trafikketaten prioriterer rask oppfølging av feilparkeringer som er til hinder for kollektivtransport og sykkel.

Endres til:

Prioritering av feilparkering som hindrer kollektivtransport og syklist

Byrådet bes sørge for at Bymiljøetaten prioriterer rask oppfølging av feilparkeringer som er til hinder for kollektivtransport og sykkel.

8.5.4 K1B/2010 Privat drift av barnehager

Det åpnes for at driften av nye kommunale barnehager kan settes ut til private fra og med barnehageåret 2010. Samme opptakskrav skal stilles til private som drifter slike barnehager, som til de ordinære kommunale barnehagene.

og

K2/2011 Privat drift av barnehager i kommunale bygg

Byrådet bes sikre at nye barnehager som etableres i kommunale barnehagebygg som hovedregel skal driftes av private aktører.

Endres til:

Tjenestekjøp ved drift av nye kommunale barnehager

For alle nye barnehager, som ikke skal bemannes med ansatte fra midlertidige barnehager, skal det benyttes tjenestekjøp. Tjenestekjøp prøves ut ved etablering av barnehage på Sørenga i 2012.

8.6 Følgende tidligere vedtatte generelle verbalvedtak foreslås utgår:

8.6.1 H5/2008 Seniorveiledertjeneste

Alle bydeler skal tilby en seniorveiledertjeneste som har ansvar for å tilrettelegge systematisk oppsøkende virksomhet og gjennomføre forebyggende hjemmebesøk hos alle over 80 år som ikke er i kontakt med kommunens tjenester. I tillegg skal det vurderes om andre målgrupper er aktuelle for dette. Bydelenes seniorveiledertjeneste bør samarbeide med seniorsentrene i bydelene om oppgaven. (Resultatet er oppnådd.)

8.6.2 H12/2008 Fastsettelse av norm for legedekning i sykehjemstjenesten

Normen for legedekningen i sykehjemsetaten i Oslo per 2010 settes til 0,4 legetimer per beboer per uke. (Resultatet er oppnådd. Utkvitteres årlig gjennom egne måltall i budsjettet.)

8.6.3 H16/2008 Nye sykehjem

Byrådet bes i forbindelse med nybygg av sykehjem, samt i forbindelse med totalrehabiliteringsprosjekter av eldre sykehjem, vurdere bruk av offentlig-privat samarbeid (OPS) dersom dette er hensiktsmessig og kostnadseffektivt. (Vedtaket ble utkvittert i årsberetningen for 2010.)

8.6.4 Konkurransetsetting av sykehjem

Bystyret behandlet 21.04.2010, sak 128 *Konkurransetsetting av sykehjemsdrift*, hvor det blant annet ble vedtatt at fullmakt til konkurranseutsetting av sykehjem ligger i bystyret. Underpunkt 3.7 Konkurransetsetting under hovedpunkt 3 Øvrige fullmakter delegert til byrådet er endret i samsvar med dette.

8.6.5 K12/2010. Vedlikeholdspott barnehager

Bystyret ber byrådet opprette en særskilt søknadsbasert ordning for tilskudd til oppgradering av lekeapparater og utearealer i barnehager. Private og kommunale barnehager kan søke på lik linje. (De avsatte midlene er fordelt og vedtaket kan utgå.)

8.6.6. K13B/2010. Vikarpool i skolen

Byrådet bes legge til rette for at de enkelte skoler, evt. i samarbeid med andre skoler, kan etablere lokale vikarpoolløsninger. (Vedtaket ble utkvittert i årsberetningen for 2010.)

8.6.7. K1/2009. Myndighet til å fatte vedtak etter opplæringsloven § 7-6. Skyss til barn under opplæringspliktig alder
Bystyrets vedtak av 05.05.2004 i sak 235 punkt 45 om myndighet til å fatte vedtak om skyss for barn under opplæringspliktig alder oppheves fra 01.01.2009. Bydelene delegeres myndighet til å treffe vedtak med hjemmel i opplæringsloven § 7-6 om skyss for barn under opplæringspliktig alder fra 01.01.2009. I reglement for bydelene vedtatt av bystyret 20.10.1999 sak 595, gjøres følgende endringer: nytt punkt 9 skal lyde, *Vedtak om spesialpedagogisk hjelp og skyss, jfr opplæringsloven §§ 5-7 og 7-6.* Endringen gjelder fra 01.01.2009. (Vedtaket ble utkvittert i årsberetningen for 2010.)

8.6.8 S71/2010 Enøketaten, tilskudd og tilsagn om lån

I 2011 kan Enøketaten gi tilsagn om tilskudd innenfor en ramme på 65 mill. kroner og tilsagn om lån innenfor en ramme på 65 mill. kroner. (Rammen for tilsagn endres årlig og vedtaket er erstattet av et nytt vedtak for 2012 etter etablering av Bymiljøetaten, jf. verbalvedtak 8.4.4 over.)

9. Takster, avgifter og gebyrer for 2012 fastsettes slik:

9.1 Månedlig oppholdsbetaling i barnehage

	Inntekt t.o.m. 158 432 (2G)	Inntekt 158 433 (2G)– 300 000	Inntekt f.o.m. 300 001
1. barn	803	2 243	2 433
2. barn (70 %)	803	1 601	1 734
3. barn (50 %)	803	1 173	1 268

**Inntekstgrensene justeres i samsvar med endring i folketrygdens grunnbeløp (G) pr. 01.05.2012*

Satsene gjelder fulltidsplass i kommunale barnehager, dvs. oppholdstid 41 timer per uke eller mer. Bydelsutvalgene fastsetter betalingssatser for barn med oppholdstid inntil 41 timer.

Kost i barnehagene tilsvarer kr 103 per barn per måned, og er inkludert i oppholdsbetalingen.

Oppholdsbetaling for barnehageplass for barn i fosterhjem fastsettes etter inntektsgruppe 2, dvs. kr 2 243 per måned.

Oppholdsbetalingen for fulltidsplass i bydeler med gratis kjernetid reduseres med betaling tilsvarende 20 timer.

9.2 Månedlig oppholdsbetaling i aktivitetsskolen

	Inntekt t.o.m. 158 432 (2G)	Inntekt 158 433 (2G)– 300 000	Inntekt f.o.m. 300 001
Heldagsplass	539	990	2 525
Halvdagsplass	347	636	1 707

**Inntekstgrensene justeres i samsvar med endring i folketrygdens grunnbeløp (G) pr. 01.05.2012*

Det kreves ikke oppholdsbetaling i aktivitetsskolen for barn med særskilte behov fra 5.–7. trinn.

9.3 Tilbud til barn med særskilte behov i 8. – 10. trinn

Det kreves ikke oppholdsbetaling for tilbud før og etter skoletid til barn med særskilte behov i 8.–10. trinn.

9.4 Egenbetaling for ordinære elevplasser i Oslo musikk- og kulturskole

Egenbetaling for ordinære elevplasser i Oslo musikk- og kulturskole økes med 3,3 % til kr 3 283 per elev per år fra 01.01.2012. Byrådet gis fullmakt til å fastsette avgifter og priser utenom ordinære elevplasser innen rammen av vedtatt budsjett.

9.5 Avgifter og priser for tilbud i Schous kulturbyggeri

Byrådet gis fullmakt til å fastsette priser og avgifter (brukerbetaling/billettpriser) for tilbud i øvingshotell og popsenter i Schous kulturbyggeri, innen rammen av vedtatt budsjett.

9.6 Egenbetaling for renhold, matlaging m.m.

Med hjemmel i forskrift til lov om sosiale tjenester m.v. fastsettes fra og med 01.01.2012 følgende betalingssatser og utgifter for renhold, matlaging m.m.

Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag – i hht. forskrift til lov om sosiale tjenester m.v. ¹⁾		Timesats i kroner	Utgiftstak i kroner pr måned/alt. pr år (timer)
Inntil 158 431 (under 2 G) ²⁾	26		kr 165 pr. mnd.
Fra 158 432 (2–3 G)	57		kr 5 130 pr. år (90 timer)
Fra 237 648 (3–4 G)	150		kr 13 500 pr. år (90 timer)
Fra 316 864 (4 G og over)	250		kr 22 500 pr. år (90 timer)

1) Alminnelig inntekt 2010 tillagt evt. utenlandsk pensjon og hjelpestønad til hjelp i huset, og fratrukket evt. omsorgslønnsbidrag i alminnelig inntekt. Inntekten gjelder for husstanden, dvs. hjelpemottaker og ektefelle/partner/samboer, evt. også foreldres inntekt dersom hjelpemottaker er under 18 år.

2) Inntektgruppene justeres i samsvar med endring i folketrygdens grunnbeløp (G) pr. 01.05.2012. Dersom husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag er under 2 G, skal samlet vederlag for tjenester ikke overstige et utgiftstak på kroner 165 pr. måned. Jfr. forskrift til lov om sosiale tjenester § 8-4 Samlet inntektsgradert utgiftstak for visse helsetjenester og sosiale tjenester.

9.7 Egenbetaling for trygghetsalarm

Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag – i henhold til forskrift til lov om sosiale tjenester mv.

	Månedssats
Fra 237 649 (over 3 G)*	kr 197

*Inntektsgrensen justeres i samsvar med endring i folketrygdens grunnbeløp (G) pr. 01.05.2012

Dersom vedtak om trygghetsalarm hjemles etter sosialtjenesteloven § 4-2 a, vises det til Helse- og omsorgsdepartementets rundskriv 1-6/2006 Presisering av regelverk for egenandelsbetaling for sosiale tjenester.

Bydelene gis fullmakt til å avgjøre om de vil innkreve egenandeler på trygghetsalarm.

9.8 Transporttjenesten for forflytningshemmede – egenandel

Egenandel innenfor Oslos grenser for turer innen transporttjeneste for forflytningshemmede settes til kr 35 for voksne og kr 20 for barn under 18 år.

9.9 Egenandel for reiser til arbeid og dagsentre

Egenandel for transporttjenester for reiser til arbeid og dagsentre samt aktivitetsskole for forflytningshemmede over 16 år settes til kr 330 pr. måned.

9.10 Transporttjenesten for forflytningshemmede – prøveprosjekt i bydelene Nordstrand og Østensjø

Egenandelen for forflytningshemmede i prøveprosjektperioden settes til kr 35 for voksne og kr 20 for barn under 18 år.

9.11 Parkeringsgebyr

Parkeringsgebyr økes med 3,3 %.

9.12 Fullmakt til byrådet (generelt vedtak)

Med unntak av de takster som vil bli direkte fastsatt av bystyret, gis byrådet fullmakt til å fastsette takstene, herunder gjennomføre detaljuttlegging av takstene på undertakstgrupper m.v., innenfor den ramme som bystyret har gitt.

9.13 Husholdningsrenovasjon

Satsene for renovasjonsgebyr reduseres med 3,0 %.

9.14 Gebyr og avgift vann og avløp

Satsene for gebyr og avgift for vann og avløp økes med 9,0 %.

9.15. Feiegebyr

Satsene for feiegebyr økes med 18,0 %.

9.16 Fullmakt til byrådet (generelt vedtak)

Byrådet gis fullmakt til å justere gebyrene for vann og avløp, renovasjon og feiing basert på bystyrets vedtatte budsjett og i henhold til gjeldende forskrifter for selvkostberegning.

10. Byrådets forslag til økonomireglement for 2011 vedtas, jf. kap. 12 i Del 2

11. Byrådets forslag til prosedyre for bemanningsreduksjon vedtas, jf. vedlegg i Del 2

Vedlegg

Forholdet mellom budsjettkapitler og områder/overskrifter

Kap.	Områder / kapitler	Fordeling
<i>Oslo i utvikling</i>		
482	Handlingsprogram Groruddalen (BYU)	100%
520	Byantikvaren (BYU)	100%
609	Plan- og bygningsetaten (BYU)	100%
400	Eiendoms- og byfornyelsesetaten (FIN)	100%
FO1	Helse, sosial og nærmiljø – bydelene	0,1 %
481	Handlingsprogram Oslo sør (EST)	100%
<i>Den verdiskapende byen</i>		
455	Næringsutvikling og reiseliv (FIN)	100%
459	Næringsetaten (FIN)	100%
<i>Kunnskapshovedstaden</i>		
A04	Ufordelte midler for sektor – KOU	100%
200	Utdanningsetaten (KOU)	100%
203	Pedagogisk-psykologisk tjeneste (KOU)	100%
210	Grunnskolen (KOU)	100%
211	Aktivitetsskolen (Skolefritidsordningen) (KOU)	100%
230	Videregående skoler (KOU)	100%
231	Fagopplæring (KOU)	100%
250	Fagskolen (KOU)	100%
260	Spesialundervisning i egne grunnskoler (KOU)	100%
261	Spesialundervisning i egne videreg. skoler (KOU)	100%
294	Voksenopplæring (KOU)	100%
<i>Byen som stiller opp</i>		
181	Overformynderiet (FIN)	100%
590	Gravferdsetaten (KOU)	100%
FO1	Helse, sosial og nærmiljø – bydelene	55%
FO2B	Oppvekst – bydelene	71%
FO3	Pleie og omsorg – bydelene	33%
FO4	Økonomisk sosialhjelp – bydelene	100%
FO1	Helse, sosial og nærmiljø – kap. 304	91%
FO3	Pleie og omsorg – kap. 304	35%
FO1	Helse, sosial og nærmiljø – kap. 308	74%
FO2B	Oppvekst – kap. 308	72%
FO4	Økonomisk sosialhjelp – kap. 308	100%
174	Tannhelsetjenesten OKF – overføring (EST)	100%
176	Arbeidstrening OKF – overføring (EST)	100%
311	Helse- og velferdsetaten (EST)	100%
312	Storbyavdelingen (EST)	100%
320	Legevakten (EST)	100%

350	Trygdeordninger (EST)	100%
355	Rusmiddeletaten (EST)	100%
360	Barne- og familieetaten – barnevern (EST)	100%
362	Kriminalitetsforebygging blant ungdom (EST)	100%
384	Bydelenes hjelpemiddeltjeneste (EST)	100%
427	Tap på utlån (EST)	100%
428	Sosiale boligvirkemidler (EST)	100%

Byen for de yngste

FO2A	Barnehager – bydelene	100%
FO2B	Oppvekst – bydelene	17%
305	Bydelene – etablering av nye barnehager (KOU)	100%
306	Bydelene – diverse barnehagetiltak (KOU)	100%

Byen for de eldste

FO3	Pleie og omsorg – bydelene	67%
FO3	Pleie og omsorg – kap. 304	65%
313	Sykehjemsetaten (EST)	100%
372	Byomfattende tiltak – avsetninger (EST)	100%

Den blå-grønne byen

542	Bymiljøetaten (MOS)	35%
643	Renovasjonsetaten – næring (MOS)	100%
645	Energigjenvinningsetaten – husholdninger (MOS)	100%
646	Energigjenvinningsetaten – næring (MOS)	100%
620	Vann- og avløpsetaten – forvaltning (MOS)	100%
640	Renovasjonsetaten – selvkost (MOS)	100%
FO1	Helse, sosial og nærmiljø – bydelene	1%

Transporthovedstaden

542	Bymiljøetaten (MOS)	30%
711	Kjøp av transporttjenester (MOS)	100%
752	Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel (MOS)	100%
761	Sykkelprosjektet (MOS)	100%

Kulturbyen

290	Oslo musikk- og kulturskole (KOU)	100%
354	Enhet for mangfold og integrering (KOU)	100%
501	Kultureiendommer (KOU)	100%
502	Kulturetaten (KOU)	100%
504	Munch-museet (KOU)	100%
581	Den norske kirke og andre trossamfunn (KOU)	100%
542	Bymiljøetaten (MOS)	35%

FO1	Helse, sosial og nærmiljø – bydelene	2%
FO2B	Oppvekst – bydelene	13%
FO2B	Oppvekst – kap. 308	28%

Organisasjon og sikkerhet

120	Byråd/byrådsavdelingene (BLK)	100%
126	Div.avsetn.og tidsb. tiltak under byrådsavd. (BLK)	100%
140	Kommuneadvokaten (BLK)	100%
150	Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	100%
191	Tilfeldige utg. etter byrådets bestemmelse (BLK)	100%
100	Bystyret m.v. (BYS)	100%
101	Ordførerens kontor (BYS)	100%
102	Tilfeldige utg. etter bystyrets bestemmelse (BYS)	100%
109	Kontrollutvalget (BYS)	100%
110	Kommunerevisjonen (BYS)	100%
111	Ombud for brukere av helse- og sosialtj.(BYS)	100%
112	Storingsvalg og kommunevalg (BYS)	100%
122	Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	100%
125	Utviklings- og kompetansetaten (FIN)	100%
130	Kemnerkontoret (FIN)	100%
124	Forsikringer (FIN)	100%
192	Diverse avsetninger og tilfeldige inntekter (FIN)	100%
199	Avsetning til tilleggsbevilgninger (FIN)	100%
426	Tap på lånegarantier (FIN)	100%
184	Beredskapsetaten (MOS)	100%
650	Brann- og redningsetaten (MOS)	100%
FO1	Helse, sosial og nærmiljø – bydelene	42%
FO1	Helse, sosial og nærmiljø – kap. 304	9%
FO1	Helse, sosial og nærmiljø – kap. 308	26%

Oslo kommunes styringssystem

Bystyret

Oslo kommunes øverste myndighet er bystyret, som består av 59 representanter valgt gjennom kommunevalg hvert fjerde år. Bystyret bestemmer hovedlinjene i utviklingen av byen og kommunens tjenester, blant annet gjennom sine budsjettvedtak.

Sakene som behandles i bystyret blir i hovedsak fremmet av byrådet, og behandlet i en av de fem komiteene som avgir innstilling til bystyret. Komiteene er byutviklingskomiteen, finanskomiteen, helse- og sosialkomiteen, kultur- og utdanningskomiteen og samferdsels- og miljøkomiteen. Bystyret ledes av ordføreren som velges av bystyret selv.

Byrådet

Oslo kommune har fra 1986 hatt parlamentarisme med et byråd som «regjering». Byrådslederen er byens «statsminister». Syv byråder tilsvarende statsråder. Byrådet leder kommunens administrasjon, fremmer forslag til bystyret og er ansvarlig for gjennomføring av bystyrets vedtak. Byrådet har i tillegg myndighet til selv å treffe avgjørelser i en rekke saker.

Byrådsavdelingene

Hver byråd er politisk leder for en byrådsavdeling (eller deler av en). En byrådsavdeling kan sammenlignes med et departement og ledes administrativt av en kommunaldirektør. Den skal følge opp og føre tilsyn med tjenesteproduksjonen og forvaltningen i kommunens etater, virksomheter og foretak.

Etatene

Kommunens etater har ansvar for å gjennomføre kommunens oppgaver. Det er 25 etater, for eksempel Utdanningsetaten, Bymiljøetaten, Beredskapsetaten, som rapporterer til byrådsavdelingene.

Kommunale foretak

Oslo har valgt å organisere deler av oppgavene i kommunale foretak (KF) med eget styre. De forvalter for eksempel kommunale bygg; Undervisningsbygg har ansvar for skoler, Omsorgsbygg har ansvar for bl.a. sykehjem/omsorgsboliger og barnehager; Boligbygg har ansvar for kommunens boligeiendommer. Organiseringen skal bidra til profesjonell forvaltning av kommunens bygninger. Brukerne (skole, sykehjem, barnehage) betaler husleie som skal dekke KF'enes drift og vedlikehold av byggene.

Bydelene

Oslo har 15 bydeler som styres av bydelsutvalg med 15 politikere som er valgt lokalt. Nesten halve Oslos driftsbudsjett fordeles til bydelene. En bydel har egen administrasjon. Deres viktigste ansvarsområder er tjenester til de eldre, barnehager og sosiale tjenester. Det er stor variasjon i behovet for kommunale tjenester mellom bydelene. Bydelene får tildelt budsjetttramme etter kriterier som avspeiler befolkningen (størrelse, alderssammensetning og levekår).

Organisasjonskart

